

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 6/2002 - 52 pàgines

Sessió ordinària del dia 20 de juny del 2002

El dia 20 de juny del 2002, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 33/2002, que és el següent:

M. I. Sr. Joan Monegal Blasi

Punt Únic: Debat sobre l'orientació política global del Govern.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Francesc Areny Casal i Josep Àngel Mortés Pons, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Miquel Alís Font
M. I. Sr. Francesc Areny Casal
M. I. Sr. Josep Areny Fité
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sra. Olga Benazet Dolsa
M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre
M. I. Sr. Jordi Daban Alsina
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuró
M. I. Sra. Olga Forné Angrill
M. I. Sr. Patrick García Ricart
M. I. Sr. Josep Garrallà Rossell
M. I. Sr. Marcel Llovera Massana
M. I. Sr. Esteve López Montanya
M. I. Sr. Antoni Martí Petit
M. I. Sr. Jordi Mas Torres
M. I. Sr. Daniel Mateu Melción

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
M. I. Sr. Càndid Naudi Mora
M. I. Sr. Marc Pintat Forné
M. I. Sra. Clara Pintat Rossell
M. I. Sr. Emili Prats Grau
M. I. Sra. Maria Lluïsa Puig Montes
M. I. Sr. Antoni Riberaigua Sasplugas
M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa
M. I. Sr. Roc Rossell Dolcet
M. I. Sr. Guillem Valdés Alemany

També hi és present el M. I. Sr. Marc Forné Molné, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Juli Minoves Triquell, Ministre d'Afers Exteriors; Pere Cervós Cardona, Ministre d'Educació, Joventut i Esports; Olga Adellach Coma, Ministra d'Agricultura i Medi Ambient; Mireia Maestre Cortadella, Ministra de Finances; Mònica Codina Tort, Ministra de Salut i Benestar; Jordi Visent Guitart, Ministre de Justícia i Interior; Miquel Àlvarez Marfany, Ministre d'Economia, i Xavier Montané Atero, Ministre de Cultura.

Assisteix també a la sessió el Sr. Valentí Martí Castanyer, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Esteve López Montanya, Secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 10.12h)

El Sr. síndic general:

Passem doncs al punt únic de l'ordre del dia. Intervé el Sr. cap de Govern per presentar el seu discurs.

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Molt Il·lustre Senyor Síndic, Molt Il·lustres Senyores i Senyors Consellers,

Aquest sisè debat sobre l'orientació política del Govern arriba al Consell General de manera similar al de l'any 1998: un any i dos mesos després del discurs d'investidura posterior a les eleccions. El darrer discurs programa i debat d'investidura van conformar el nostre projecte de tota la legislatura i avui té tota la vigència. No caldrà repetir-ne tot el contingut, el qual, per altra banda, trametia al Consell General constituït després de les eleccions, el nostre compromís electoral.

Igual que llavors, si ens haguéssim de deixar guiar només per la marxa de l'economia andorrana i pel nivell de satisfacció i de preocupacions majoritàries dels ciutadans del país, ens podríem concentrar a discutir quines són les prioritats de l'acció executiva i reglamentària del Govern i la legislativa del Consell General. Això s'ha de fer igualment, però ha d'anar precedit per una reflexió sobre el moment actual del nostre entorn.

Nou mesos després dels atemptats terroristes de l'11 de setembre tot el món es troba en una inquietud permanent. Quan semblava que els problemes europeus s'havien quasi resolt als Balcans, i no fa gaire encara s'albirava una possible solució pacífica a Palestina, resulta que la globalització ha arribat també als conflictes ancestrals, barrejant-se amb els fanatismes religiosos més exacerbat a cada banda.

I tot plegat, sense cap dubte, emmarcat en la crisi d'un sistema que permet l'agreuament de l'abisme entre regions riques i regions molt pobres de la mateixa terra. Perquè aquest és el veritable problema dels propers decennis, del segle en què som.

Fa poc temps a la reunió de les Nacions Unides sobre els infants i els joves ni un sol dels representants de tots els estats que van intervenir en un dels fòrums, cap ni un, no es va referir a la reducció de despeses militars i d'armament per abocar els estalvis a l'ajut per a l'educació i la salut dels infants. Semblava que parlar d'allò a la seu de l'organització que es va crear per instaurar i mantenir la pau, fos una mena de tabú insuperable.

Davant de tanta manca de sensibilitat general, davant de fets tan lamentables com el refús dels estats més grans d'acceptar els protocols de

protecció del medi ambient o de firmar i incorporar-se al Tribunal Penal Internacional, hi ha molts dies en els quals la lectura de la premsa internacional sembla justificar una sensació de desconfiança envers la política i els polítics. Les reaccions que això provoca van des d'una mena de fugida endavant cap a antigues receptes d'un anarquisme posat al dia però igualment estèril, fins al conformisme i la renúncia a pensar, afavorit pels hàbits de consum exagerat i per una nova cultura de la facilitat i de l'exigència de l'èxit immediat. Bé, de fet, no és una nova cultura, sinó l'aplicació de les noves tecnologies i de la importància dels mitjans de comunicació en una ja vella cultura del mínim esforç i el màxim profit.

Llavors, què ens cal fer a Andorra per tal d'evitar que ambdues tendències, gens constructives per al futur dels joves, també acabin tenint molta força i vagin creixent, afavorides per la immersió en l'entorn?

Sense cap dubte cal seguir escoltant les inquietuds de tota la societat andorrana i cal continuar complint els compromisos del nostre programa, per als quals els electors ens van donar l'honor de representar-los.

L'orientació política que estem duent a la pràctica, es manifesta també en cadascuna de les realitzacions executives del Govern i, per això, una part important d'aquest discurs haurà de referir-se a allò que s'està fent. Allò que es veu i allò que, essent feina de despatxos, no surt a la llum pública fins que s'acaba o es posa en aplicació.

D'altra banda i malgrat els avenços fonamentals en la cohesió europea, ara que s'arriba a l'ampliació més important de la breu història de la Unió, apareixen les malfiances i els egoismes de cada estat o d'una part important de la seva opinió pública.

Ho dic perquè la política de prudència en relació amb la integració d'Andorra als nous esquemes supranacionals és una exigència, n'estem convençuts, sempre que vagi acompanyada de la voluntat de progrés cap a una homologació gradual de la nostra societat a allò que ens sigui més profitós. Tal com fan tots els estats.

(Ara, doncs, seguint l'ordre dels ministeris faré un breu balanç de projectes desenvolupats durant l'any de legislatura i els més significatius per als pròxims mesos, incloent-hi les línies d'orientació que els motiven i se'n desprenen.)

Pel Ministeri de la Presidència

Que s'ocupa, per exemple, d'Andorra Online: juntament amb la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, s'ha efectuat un estudi per dinamitzar aquest canal de comunicació, replantejant els seus continguts i buscant nous serveis útils per als usuaris. Les estadístiques d'Internet han donat uns resultats que ens situen a una mitjana d'utilització de l'ordinador i de connexió a Internet molt superior a l'europea. De fet només ens superen alguns països nòrdics.

Connectant Generacions: s'hi treballa per crear una xarxa de comunicació i serveis entre la gent gran d'Andorra, posant en marxa el segon grup de treball.

Les eines informàtiques en català: s'ha realitzat el manteniment del programa de traducció automàtica de la llengua a través d'Internet i s'estan estudiant noves aplicacions. D'acord amb el nostre compromís electoral estem preparant la Llei de signatura digital i s'ha redactat un primer text de treball de la Llei qualificada de protecció de dades personals.

El Mòbil de Nacions Unides: aquests mateixos dies, el Govern d'Andorra ha desenvolupat un projecte tecnològic i innovador per complementar la informació de les Nacions Unides actualment existent a Internet en formats mòbils, posant-ho a les agendes mòbils d'electrònics.

La Secretaria d'Estat de Funció Pública

Treballa durant el 2002 en la segona fase del projecte que consisteix a implantar el sistema de gestió i avaluació de l'acompliment així com efectuar-ne un seguiment continuat per disposar d'una avaluació dels objectius i de les competències a finals de l'any 2002 i efectuar el primer pagament del complement de millora durant el primer trimestre de l'any 2003.

El propòsit del sistema és una millora continuada en la gestió i eficàcia de l'Administració general, per fomentar els comportaments clau per aconseguir els objectius estratègics del mandat, i de cada any.

El desplegament reglamentari de la Llei de la funció pública abasta dos àmbits complexos i paral·lels: la normativa pròpia de la funció pública i la normativa específica dels cossos especials relacionada amb la funció pública.

Projectes de reglaments en diferents fases d'elaboració:

- Reglament de permisos administratius: que regula la tipologia i els dies de permís així com els criteris i procediments d'atorgament de permisos administratius retribuïts i no retribuïts. Aquest reglament suposa un canvi important en l'àmbit social i de seguretat i imparcialitat per als empleats de l'Administració general.

- Reglament de sistemes de compensació: regula la manera de compensar econòmicament o en temps de descans les diferents condicions i circumstàncies laborals i d'organització del treball.

- Reglament del sistema de gestió i avaluació de l'acompliment: regula el sistema de gestió dissenyat l'any 2001 i que s'està implantant durant aquest exercici 2002.

- S'està fent el Reglament de selecció, promoció i carrera professional.

- El Manual d'ocupacions professionals tipus, i altres reglaments com el:

- de situacions administratives: que desenvolupa concretament la tipologia de les situacions administratives i els criteris d'atorgament.

- el Reglament de registre de la funció pública.

- el de règim disciplinari.

- i el de sistemes de jubilació.

Normativa dels cossos especials

Tots estem d'acord amb destacar la importància de mantenir uns cossos especials de l'Estat amb motivació, recursos humans i materials suficients i organització clara. I aplicant aquesta orientació política indubtable, la Llei de la funció pública ha servit de revulsiu. En alguns casos, els cossos especials no només volen que siguin adaptats els seus reglaments sinó actualitzar el marc normatiu amb rang de llei (Codi de Duana, Llei de la Policia, Llei del cos especial de Banders, etc.).

La Secretaria col·labora, doncs, amb les direccions dels cossos especials en la reforma d'aquestes lleis i, posteriorment, en els reglaments que garanteixin la complementarietat entre els dos marcs reguladors.

A l'Agència de Mobilitat

Hem ampliat el Centre d'Informació i Gestió del Trànsit donant la informació de la xarxa viària a través dels mitjans de comunicació, en especial

en les operacions d'accessos a pistes d'esquí i els caps de setmana de tot l'any.

Incorporem la reflexió i propostes en matèria de mobilitat urbana, en la redacció dels plans d'ordenació i urbanisme parroquials.

Potenciem la formació tècnica, en col·laboració amb la Universitat d'Andorra i la Universitat Autònoma de Barcelona, per tal de garantir la gestió eficient del trànsit.

L'agència dona total suport i fa una aposta decidida per l'alternativa a la carretera, mitjançant una oferta possible i contrastada, d'alta qualitat i seguretat com és el metro aeri (la primera fase) tot informant i preparant les millors alternatives als punts més conflictius de la circulació urbana general.

Un dels apartats més treballats i ben rebuts en la precandidatura olímpica ha estat la resolució de la mobilitat general i de la família olímpica, amb un estudi que forma part ja del patrimoni tècnic del país.

Ministeri de Turisme

Durant tot l'any 2001 i principis del 2002 el Departament de Turisme ha treballat seguint les línies directrius del Pla de màrqueting 2000-2003, elaborat per totes les parts implicades en el sector del turisme: Govern, comuns, Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, Unió Hotelera, Ski Andorra, Associació d'Agències de Viatges, Caldea, i altres entitats i empreses del país. Aquesta col·laboració entre sector públic i privat s'ha mantingut i és la base del treball que s'està realitzant i que s'ha planificat per al futur.

A causa dels atemptats de l'11 de setembre passat, el turisme mundial va disminuir l'any 2001. Malgrat la situació general, aquesta, Andorra va tenir un increment de visitants del 3,3%. Aquesta xifra demostra que el Principat no es va veure afectat directament per la crisi del sector turístic i que manté un bon creixement. No és estrany que en l'estudi qualitatiu d'aquestes últimes temporades els visitants valorin positivament la nostra destinació turística per les compres, per la natura i pel lleure, però també per la qualitat hotelera i la seguretat ciutadana.

La temporada d'hivern 2001-2002 ha estat molt bona: 148 dies d'esquí, 2.490.000 dies d'esquí venuts (un 12% d'increment), i un increment de les pernoctacions d'un 12%. Són resultats encoratjadors però hem de ser conscients que Andorra, com a destinació turística, té cada cop

més competidors, i els nostres visitants són cada vegada més exigents. Hem de saber, per tant, millorar contínuament la qualitat de les nostres infraestructures i dels nostres serveis.

A més a més, ara cal encarar de manera decidida la presentació d'una oferta única d'esquí de totes les estacions. Precisament arran del balanç olímpic ha quedat palès que la idea avançada durant el III Congrés mundial de turisme de neu d'enguany s'ha de fer realitat, malgrat les nombroses dificultats que comporta. Les estacions d'esquí d'Andorra no poden seguir pel camí de fer-se la competència de preus entre elles. Malbaratar el producte i desorientar el client seria el resultat de l'estat actual de coses, que no és nou i que requereix un redreçament. El Govern està fent els treballs d'anàlisi imprescindibles per convocar una taula de treball i de decisions polítiques i econòmiques que permetin unificar l'oferta.

Per altra part l'aplicació dels reglaments de classificació d'allotjaments turístics, i la nostra campanya de sensibilització interna ens ajuden a millorar la qualitat d'aquesta oferta.

Per mantenir i incrementar el nombre de turistes i de pernoctacions, el Departament de Turisme realitza campanyes de publicitat, participa en les principals fires de turisme a Europa, organitza i participa en nombroses manifestacions i esdeveniments esportius, fa accions amb els mitjans de comunicació i amb els professionals locals de diferents països europeus, i un llarg etcètera d'accions i de projectes complementaris.

El coneixement de l'evolució del nostre sector turístic, la col·laboració amb tots els sectors, l'aprofitament de les nostres oficines i delegacions de turisme a l'estranger, la nostra presència en les reunions de l'Organització Mundial del Turisme, i en particular en les reunions del Consell Executiu o de la Comissió per Europa, la celebració a Andorra de nombrosos congressos, com per exemple el III Congrés mundial de turisme de neu -que he citat-, i totes les nostres accions de promoció i de màrqueting, són elements que ens ajuden a fer d'Andorra una veritable destinació turística tot l'any, coneguda i amb una bona percepció d'imatge.

La celebració de l'Any internacional de les muntanyes, de l'Any internacional de l'ecoturisme, i d'una manera general, una més àmplia conscienciació sobre la protecció i conservació del medi ambient, ens obliguen a

treballar per desenvolupar un turisme sostenible i durable en el temps.

Per potenciar els nostres recursos turístics com el comerç, el patrimoni natural, i el patrimoni cultural, i per assolir un creixement que s'adapti al nostre entorn, el Departament de Turisme actualitzarà a final d'aquest any el Pla de màrqueting, i continuarà treballant en la redacció dels projectes de llei sobre el temps compartit i sobre la Llei de turisme.

Ministeri d'Afers Exteriors

En començar la legislatura, el meu Govern va seguir l'anàlisi de les possibilitats de vinculació gradual amb Europa per als propers anys. De les quatre llibertats de circulació que formen el nucli de la Unió Europea, circulació de béns, de persones, de serveis i de capital, és clar que Andorra ja ha fet grans passos en la circulació de béns, amb l'actual Acord d'unió duanera de 1990, completat pel protocol veterinari de 1997, i en la circulació de persones, almenys amb els seus dos grans veïns, amb els acords trilaterals signats a les acaballes de l'any 2000, i que entraran en vigor un cop el Parlament francès els hagi ratificat aquesta tardor o a finals d'any.

Aquesta vinculació s'ha aconseguit sempre mantenint els diferencials necessaris amb la UE perquè el nostre Estat, de dimensions reduïdes en comparació amb els estats del seu entorn, pugui assegurar el manteniment de la seva identitat i la seva viabilitat econòmica amb un nivell de vida correcte i en progrés per a tothom. La reflexió sobre la circulació de persones i la possibilitat d'ampliar-la a altres estats més enllà d'Espanya i de França ha estat important i intensa. L'entrada en vigor dels trilaterals i el progrés que s'aconsegueixi a dins del territori comunitari en relació amb els residents d'estats tercers ens permetran d'avançar en aquesta àrea.

D'altra banda, la possibilitat d'obrir les portes del mercat de serveis comunitari a les empreses andorranes és una altra gran àrea de reflexió per als propers anys, tot i ser conscients que en l'àmbit internacional tota negociació comporta guanys i concessions mútues. La reflexió sobre serveis ha començat amb intercanvis d'idees entre els diferents grups polítics i hauria de continuar amb la recerca d'unes línies generals de consens que tots els grups aquí presents en aquesta Cambra hauríem de saber aconseguir. De part del Govern, estem oberts a continuar treballant amb tot el Consell General per tal que els acords que en el futur es puguin negociar en

aquesta àrea siguin els millors possibles per a Andorra.

D'altra banda i en aquesta línia, el 29 d'abril d'enguany vam lliurar a la Presidència de la Unió Europea un conjunt de reflexions preliminars sobre algunes àrees de cooperació que desitjàriem que poguessin quedar resoltes en el curs d'aquesta legislatura: medi ambient, cultura, educació, formació, joventut, transports i infraestructures, cooperació transfrontera i regional, l'euro i qüestions socials i de salut. Hem emprat, a fi de facilitar el procés, la base jurídica del mandat de negociació que el Consell de Ministres de la Unió Europea va donar a la Comissió, a petició del meu Govern, l'any 1996. És bo que la base jurídica sigui preexistent i que hi puguem ancorar les noves propostes que fem aquest any 2002, després d'haver estat testimonis de tots els canvis sobrevinguts a la Unió Europea, amb els nous tractats d'Amsterdam i de Niça, la creació de l'euro i la integració de Schengen, així com l'evolució de les relacions entre la Unió Europea i Andorra. Les propostes del document, coordinades pel Ministeri d'Afers Exteriors i treballades per tots els ministeris de l'Administració amb les aportacions dels experts que estan assessorant Andorra en aquests temes des de l'Acord d'unió duanera, són noves i ens permetran de resoldre un nombre important de dificultats que hi ha avui en relació amb la Unió Europea.

Així promourem la nostra cultura i la nostra llengua al si de la Unió Europea i en col·laboració amb ella. Així, com a efecte afegit, reforçarem la vitalitat del turisme cultural a Andorra. Mirarem d'obtenir l'obertura dels programes d'educació i d'intercanvi de joves de la Unió Europea als nostres estudiants perquè les fronteres en què la nostra joventut es mou vagin més enllà de les dels nostres veïns, i els nostres joves puguin tornar al país amb l'enriquiment acadèmic que això comportarà.

No volem tampoc quedar-nos lluny de les infraestructures i xarxes de comunicació i energètiques europees i volem potenciar la inter-connexió entre Andorra i el Pirineu espanyol i francès d'acord amb els eixos de desenvolupament que marca la Unió Europea. L'accessibilitat sostenible al nostre territori haurà de permetre una millora progressiva de la nostra comunicació amb l'exterior, essencial per a un estat modern i basat en una economia de serveis i de turisme. L'ajuda que la Unió Europea podrà donar a les regions veïnes de

França i d'Espanya per a projectes comuns d'infraestructures o altres amb Andorra també es pot veure potenciada per aquest acord.

Finalment, en aquest tema cal destacar el valor polític d'aquest acord de cooperació, obert i dinàmic, que pot esdevenir la pedra angular i el marc general d'un acostament progressiu i prudent a la realitat del nostre entorn en l'àmbit de la Unió Europea per als propers anys, però que ja ara, i de manera pràctica, podria resoldre una sèrie de qüestions en què desitjaríem més vinculació amb la Unió Europea.

Per portar endavant aquesta proposta de nou acord de cooperació ha estat molt útil la presidència espanyola de la Unió que ha treballat per donar a conèixer les reflexions andorranes al Consell de Ministres de la Unió i a la Comissió Europea. Mantenir bones relacions bilaterals amb els veïns, dins del marc de la defensa dels interessos legítims d'Andorra, és important per al nostre Estat. La relació amb Espanya i amb França, intensa pel volum d'activitat econòmica i política, ha trobat darrerament grans punts de convergència.

Amb Espanya cal remarcar els acords que s'estan desenvolupant amb èxit per assolir la posada en funcionament d'un aeroport internacional per a Andorra i per a la resta del Pirineu. Durant aquests mesos s'ha pogut solucionar amb bona voluntat i treball d'ambdues parts el reconeixement dels títols d'un grup de metges andorranos que havien estudiat a Espanya. En el decurs d'aquest any es desenvoluparan acords amb Espanya en matèria de medi ambient i d'educació. Les relacions amb Espanya avancen dins un marc de confiança mútua. A la península Ibèrica també s'han potenciat les bones relacions amb Portugal. El nou ministre d'Exteriors havia estat ambaixador a Andorra fins al seu nomenament ministerial, i això sempre ajuda.

La visita del ministre d'Afers Exteriors de l'anterior Govern francès al Principat va marcar una voluntat de mantenir i potenciar uns lligams cordials i d'amistat amb el país veí. La ratificació dels tractats trilaterals per part francesa hauria de ser examinada per l'Assemblea Nacional -com he dit- la propera tardor o a finals d'any, amb la qual cosa aquests tractats entraran en vigor.

L'entesa amb les regions veïnes franceses és cada cop més forta. Amb els Pirineus Orientals tenim el projecte comú dels Jocs Olímpics, que

afegeix tot el pes específic de França a la precandidatura olímpica andorrana.

La comuna de Porta manté línies de comunicació molt cordials amb els nostres representants i els terrenys per a la construcció del giratori de sortida del túnel d'Envalira ja han estat lliurats a l'Estat francès.

La relació d'Andorra amb la resta dels estats del món també és important, és clar. Els terribles atemptats dirigits contra els Estats Units d'Amèrica l'11 de setembre passat han mobilitzat la comunitat internacional en contra del terrorisme, i Andorra ha col·laborat en aquesta lluita en aplicació de les resolucions 1373 i 1390 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides amb la signatura de les convencions internacionals adients que preparem per a ratificació. Amb els Estats Units d'Amèrica mantenim una bona relació reforçada pels lligams que hem teixit aquests darrers anys en matèria d'intercanvis educatius i culturals; el Programa bilateral Fulbright i el Programa Polybius són els exponents més visibles dels contactes importants que existeixen amb Amèrica del Nord.

La comunicació amb la resta dels estats de la Unió Europea s'ha reforçat mitjançant els contactes que els ambaixadors i encarregats de negocis d'Andorra han efectuat periòdicament en el curs de l'any. Aquestes línies de comunicació es mantenen de manera conjunta també amb la Comissió Europea, amb els diferents comissaris com amb els funcionaris a Brussel·les. També s'han intensificat les relacions i la posada en comú d'informació amb els petits estats del nostre continent amb trobades periòdiques amb els caps dels executius i ministres responsables dels afers exteriors de San Marino, Liechtenstein, Mònaco, Malta, Luxembourg i la ciutat del Vaticà.

El deure de solidaritat de la nostra societat amb els pobles menys afavorits ha quedat reflectit en la nova estructura del Ministeri d'Afers Exteriors, que consta ara d'una Direcció de Política Exterior, Afers Bilaterals i Unió Europea, però també d'una Direcció d'Afers Multilaterals i Cooperació al Desenvolupament que podrà coordinar, junt amb el Ministeri de Salut i Benestar, la nostra ajuda exterior per tal que pugui seguir creixent i sigui més efectiva i de destí cert.

La política exterior andorrana ha posat sempre molt èmfasi en la promoció dels drets humans a

escala internacional. D'aquí a pocs dies entrarà en vigor l'Estatut de la Cort Penal Internacional, en l'elaboració del qual va participar activament la nostra diplomàcia. Caldrà assegurar junt amb els altres primers seixanta estats que han firmat l'estatut el bon desenvolupament del funcionament de la Cort.

En la recent cimera de les Nacions Unides -que he citat abans- per als infants, van quedar paleses les mancances de bona part de la infància del món. Andorra, com a Estat compromès amb els drets humans i el desenvolupament, respondrà a la crida a favor dels infants incrementant la seva dotació al fons de les Nacions Unides per a projectes específics de la infantesa.

Properament també, després de la signatura al darrer Consell de Ministres del Consell d'Europa del Conveni europeu contra la pena de mort, el Govern completarà la participació d'Andorra al dret internacional en matèria de drets humans amb la signatura del pacte internacional de drets civils i polítics de les Nacions Unides i els seus dos protocols adjunts, el Conveni sobre l'eliminació de tots els tipus de discriminació racial, el Conveni contra la tortura, i el Conveni contra el genocidi. La recent ratificació per part d'Andorra del Conveni contra la desertificació mostra també el compromís internacional d'Andorra a favor de la defensa del medi ambient.

Ministeri d'Educació, Joventut i Esports

El Projecte de llei d'ajuts a l'estudi ja arriba al final del seu tràmit parlamentari. Si queda aprovat i esdevé llei, com tot indica, haurem posat una nova fita en el camí de fer més equitatiu i més just el sistema. Amb aquesta Llei es compleix molt millor el mandat constitucional de fer que l'educació sigui possible per a tots els ciutadans i a tots els nivells. Aquesta premissa, que segur que compartim tots en aquesta sala, es materialitza en sistemes concrets d'oportunitats d'ajut per a les famílies que veritablement més ho necessitin i en assignacions pressupostàries que ho permetin.

Per tal d'avançar en l'àmbit del reconeixement de qualificacions de l'ensenyament superior a Europa ens hem d'adherir al procés de Bolònia i, ahora, amb participació dels ministeris interessats, hem de legislar sobre reconeixement de títols d'altres llocs exteriors a la Unió Europea.

També arriba a aprovació el Projecte de llei de desenvolupament dels principis bàsics de l'estructura i organització de la Universitat d'Andorra, que dóna la seguretat requerida a aquesta realitat en la qual un col·lectiu d'ensenyants exemplar porta a terme una feina admirable i posa a l'abast de tots els ciutadans moltes més opcions de les que pensàvem que eren les úniques fins fa poc, i això, en unes condicions provisionalment precàries pel que fa als espais de treball.

D'acord amb allò que l'educació hauria de tenir com a matèries de la vida diària, el Ministeri d'Educació, Joventut i Esports amb l'Agència de Mobilitat han treballat per implicar la totalitat dels comuns en el Programa d'educació viària adreçat a totes les escoles del Principat d'Andorra per a la segona ensenyança.

Al setembre del 2002, obrirem l'Institut General d'Inserció per tal de donar resposta als joves majors de 16 anys que surten del circuit escolar sense cap titulació.

Aquest estiu es publicarà el nou Reglament de seguretat a les escoles.

Farem una nova proposta legislativa per a la nova formació professional adequada als tres sistemes.

Un cop creat el batxillerat per a candidats lliures, s'inicia aquest batxillerat al setembre del 2002.

A partir d'aquest setembre organitzem el Servei d'Orientació Educativa i Intervenció Psicopedagògica, que posa les bases del futur Centre d'orientació escolar universitària. Estem fent el programa d'un batxillerat artístic -que està en curs.

Establirem un Pla d'accions per l'estudi en curs sobre el funcionament de l'Escola Andorrana, amb la cooperació de la Universitat de Tolosa.

Farem extensiu el programa de formació dels docents als ensenyants dels tres sistemes educatius.

Aplicant una de les previsions de la Llei qualificada d'educació del 1993, crearem el Consell Andorrà de l'Ensenyament, en el qual participen tots els sectors i col·lectius interessats en l'educació per assessorar i recomanar decisions del Govern.

L'any 2000, la Secretaria d'Estat de Joventut i Esports va posar a concurs l'adjudicació de l'estudi sociològic de la joventut d'Andorra, un treball destinat a conèixer els nostres joves d'edats entre 14 i 29 anys, que són un total de

13.097 persones, la qual cosa representa el 21% de la nostra població, aquesta es reparteix en 3.562 estudiants -de més de catorze anys, he dit- que són el 27%, i 9.500 joves inserits en el món laboral, que són el 72%. L'estudi va definir el diferents perfils dels joves i les seves tipologies, perquè des d'aquestes dues línies poguéssim estructurar una política de joventut a Andorra.

Fer realment política per als joves és tenir en compte que ens adrecem a un col·lectiu de persones per atendre un conjunt d'inquietuds que estan relacionades entre elles.

Per això, la política de joventut ha de vetllar perquè els joves puguin accedir en pla d'igualtat a l'exercici de la ciutadania, amb tots els drets i deures que se'n deriven, en funció de les seves circumstàncies particulars i d'acord amb els plantejaments que ells manifestin.

Hem de recordar ara que el 33% dels joves es diuen conformistes; els crítics són un 40%, i els desvinculats un 27%, dins l'àmplia varietat del seu col·lectiu. És a dir, que hem de ser capaços d'estimular els processos distints de maduració per possibilitar que els joves i les joves tinguin les màximes i mateixes possibilitats de decidir lliurement en els seus projectes com a persones.

Deixeu-me posar un exemple: si la persona jove que decideix inscriure's al voluntariat d'Andorra és la mateixa que juga a futbol, si la persona jove que estudia a la Universitat és la mateixa que té qualsevol problema de salut, si la persona jove que no té recursos econòmics és la mateixa que busca feina, queda clar que les polítiques del Govern sobre associacionisme, esport, ensenyament, salut, ocupació i totes les altres dirigides a les persones joves, tenen un àmbit d'actuació que afecta diversos ministeris i entitats de dret públic. Per tant, les nostres accions han de ser coordinades.

Els joves que tracten per primer cop, per primera vegada amb un polític de l'àmbit de la joventut no tenen un comportament negatiu, però aquesta actitud sí que pot aflorar si els compromisos no es compleixen.

Mai no hauríem de demanar un parer o una opinió si no és per tenir-los en compte. Tampoc no podem estimular constantment accions purament teòriques. Per això fomentem el moviment associatiu juvenil, perquè sigui un dels eixos en què es basi el diàleg sobre la política de joventut.

Ens hem de sentir satisfets del treball desenvolupat en la creació del Consell Nacional

de la Joventut d'Andorra, com a organització que aplegarà les entitats que fomenten la participació dels joves en la vida del nostre país, i que al mateix temps serà l'interlocutor amb diverses administracions. Aprofito que en parlo per dir que els mateixos joves que han començat a intervenir-hi, van demanar al Ministeri si podien canviar-li el nom perquè el trobaven massa "institucional" (de fet, segurament volien dir una mica massa carrincló). Quan es posin d'acord sobre una nova denominació, quedarà resolta la possible confusió amb el Consell General dels Joves, o sigui el Parlament jove que tindrà lloc a aquesta casa.

L'objectiu de l'associacionisme juvenil a l'hora de treballar és donar a conèixer les inquietuds, les voluntats i els anhels del moviment associatiu per tal que els poders públics els assumeixin en la mesura que puguin. Per aquest motiu, d'ençà del mes de gener tots els comuns, les ONG del país amb 50 joves, la Secretaria d'Estat de Joventut i Esports i els diversos ministeris, estan treballant en la redacció d'un Pla nacional de joventut, un document que vagi més enllà d'aplegar en un llibret una llista llarga d'accions dirigides a la gent jove; sinó que també sigui un inici per a un canvi de sensibilitat, de formes, de receptivitat; que segueixi per una voluntat conjunta dels poders públics, siguin del color polític que siguin, tinguin el logotip que tinguin.

Un document que resti sempre obert a les propostes dels joves, del moviment associatiu, formal i informal; des de les escoles, instituts o liceus, des dels nous moviments socials.

El Pla nacional ha de ser com més ampli millor i tenir present el jove com un ésser amb diverses facetes i recursos. En particular, ha de tenir present:

La integració de la dimensió educativa en una perspectiva d'educació al llarg de la vida, prenent en consideració les aspiracions dels joves i promovent els accessos a la seva autonomia així com el sentit de la responsabilitat.

Promoure la integració dels joves dins de la nostra societat potenciant particularment el seu accés al món del treball, mitjançant projectes i plans de formació amb la finalitat que assoleixin un nivell de coneixements que els permeti exercir una activitat professional volguda i ben feta.

I afavorir l'accés de tots els joves a la informació que els interessi.

Només d'aquesta manera es podrà construir, des de la gent jove, una relació entre ciutadania i poders públics basada en la responsabilitat, la cooperació, l'honestedat i la confiança.

Ministeri d'Agricultura i de Medi Ambient

En relació a l'aplicació de la Llei d'agricultura i ramaderia es va aprovar el Reglament d'ajuts al foment dels plans de millora i de l'estructura i funcionament de la Comissió Tècnica d'Agricultura i Ramaderia, el 12 de juny d'enguany.

El Reglament d'ajuts al foment de la formació agrària i al foment de la recerca i el desenvolupament agrari s'hi està treballant actualment, la intenció és que el Govern els aprovi a la tardor.

Durant aquest estiu i mitjançant dos treballadors eventuais es recolliran dades de les explotacions agràries (treball de camp), es controlaran i classificaran les superfícies destinades a dall, i es farà un control dels locals ramaders.

Durant la tardor i conjuntament amb l'Associació de Pagesos i Ramaders es faran un seguit d'anàlisis fisicoquímiques dels sòls agrícoles del país, que permetran la distribució de sòls sobre el parcel·lari de què disposa el Departament d'Agricultura, informació que s'afegeix al mapa de conreus anuals que realitza el Departament.

Comencem a elaborar el Manual de bones pràctiques i la resta de reglaments es desenvoluparan en el futur immediat.

S'està elaborant el Projecte de llei d'orientació veterinària, que ha d'estructurar i ordenar el desenvolupament legislatiu en aquesta matèria (conjuntament amb el Ministeri de Salut).

S'està treballant en l'adaptació a dret andorrà de les directives comunitàries, que s'haurien de desplegar de la Llei abans esmentada, juntament amb les directives represes ja al dret andorrà.

Acabat el període de prova de comercialització de corders i cabrits, fem la redacció definitiva del Reglament relatiu a la utilització del segell oficial de control i garantia d'aquesta carn de qualitat controlada d'Andorra, tot afegint la secció d'oví i cabrum dins de la Societat Ramaders d'Andorra SA.

S'està fent la redacció definitiva del programa de control productiu integral per tal d'avançar cap a la certificació de la Carn d'Andorra.

Seguim les campanyes d'informació i promoció de la Carn d'Andorra dirigida als consumidors, per tal de posar-la al mercat com un producte de gran qualitat diferenciat de la resta.

Som ja a la recta final del Pla de sanejament aprovat l'any 1996. Ja ha entrat en funcionament la depuradora nord-occidental, que saneja les aigües de les parròquies d'Ordino i de la Massana. Aquest mes de juny han començat les obres de la depuradora sud i s'ha licitat la depuradora de Canillo. S'estan acabant de realitzar els últims projectes de col·lectors. Amb l'acabament de totes aquestes infraestructures l'any 2004, es recuperaran els nivells de qualitat de les aigües superficials que ha de tenir un país de capçalera de conca com el nostre.

El nou centre de tractament de residus està en fase de licitació immediata. Aquest centre estarà acabat l'any 2004 i permetrà fer una gestió del residus segura per a la salut de les persones i el medi ambient i un nivell important d'autosuficiència del país quant a la gestió dels residus.

S'està treballant per potenciar les recollides selectives. S'ha fet la segona fase de la campanya del Pla de comunicació (grans magatzems, empreses de neteja i estacions d'esquí). S'està fent un porta a porta prop dels grans productors de residus perquè facin separació a l'origen i lliurin els residus a gestors autoritzats o a les deixalleries industrials. S'està treballant amb els comuns per implantar d'altres recollides selectives com la de paper i cartró.

S'està treballant en la Llei de residus sòlids, que permetrà crear el marc legal necessari per implantar el Pla de residus. Aquesta Llei segueix els principis i mecanismes del Conveni de Basilea, del qual és part Andorra i la política de residus europea. Aquesta Llei crea la figura de gestor de residus, permetrà aprovar reglaments amb la finalitat d'establir condicions específiques per gestionar determinats residus, i definirà unes pautes mínimes per la construcció d'abocadors.

Des de l'any 2001 el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient ha iniciat un Pla de vigilància de la qualitat de l'aire. Aquest any aquest Pla s'ha centrat a les parròquies d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany; s'ha realitzat la campanya

de mesura d'hivern i aquest estiu es realitzarà una nova campanya. Aquesta tardor tindrem, doncs, els primers resultats que ens permetran avaluar la qualitat de l'aire i implantar futures estacions fixes de mesura dels nivells de contaminació.

S'ha aprovat el Reglament de control de la contaminació atmosfèrica, que crea l'obligació per part de les activitats potencialment contaminants de disposar de l'autorització del Departament de Medi Ambient i de realitzar autocontrols. Aquest Reglament permet també limitar les activitats que ocasionen molèsties, com olors i pols. Finalment fixa uns nivells d'immissió prenent com a base els nivells europeus i crea zones de protecció especial amb la implantació de mesures de prevenció i correcció de la qualitat de l'aire.

Patrimoni natural

S'ha entrat a tràmit parlamentari la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, que ha de garantir que la pesca es practiqui en un marc ordenat -està a punt d'aprovar-se- que optimitzi els recursos piscícoles existents i que els ecosistemes aquàtics estiguin protegits.

S'està preparant la Llei de protecció del medi natural, que permetrà crear un marc legal coherent que englobi la totalitat de les polítiques de conservació del medi natural i respondrà a les exigències dels diversos convenis que ha signat l'Estat andorrà. Aquesta Llei seguirà les línies d'actuació que ja estan en marxa en l'àmbit europeu.

Desenvolupament sostenible

Aquest any, que és el desè aniversari de la Cimera de la terra, que va tenir lloc a Rio de Janeiro l'any 1992 i va marcar la política mundial en temes de medi ambient i de desenvolupament sostenible, es torna a celebrar una Cimera a Johannesburg per fer balanç dels deu anys que han passat i definir accions concretes per arribar al desenvolupament sostenible a escala mundial. Andorra es planteja desenvolupar també un projecte de sostenibilitat del país. Tots els projectes i realitats exposats abans omplen una bona part d'aquesta política de sostenibilitat del país i formen part d'un dels pilars de la vida política que també és irrenunciable per a l'Estat. De fet s'ha afegit a les grans àrees en les quals una Administració pública forta és imprescindible per contrapesar l'agressivitat del mercat i la

mundialització de les decisions que més poden afectar la vida de la terra.

Malgrat haver de constatar -això sí- que als estats on més contaminació es produeix segueix donant-se una política de carburants fòssils a baix preu i una inhibició creixent dels poders públics davant les agressions mediambientals, a Andorra havíem de superar l'època de la despreocupació. I ja ho hem fet. Només cal fer un cop d'ull al nivell de les inversions en infraestructures de medi ambient que hem fet els darrers anys i a l'esforç legislatiu que no s'atura.

La nostra voluntat és fomentar accions que contribueixin al compliment del Pla nacional de residus. Per això sabem que s'ha de potenciar el reciclatge i les recollides selectives, amb el convenciment que una bona gestió dels residus és imprescindible perquè es portin a terme polítiques mediambientalment correctes.

Durant aquests darrers anys s'han fet els esforços necessaris perquè el Pla de sanejament d'Andorra pugui ser operatiu el 2004 -com he dit-, d'aquesta manera s'haurà aconseguit sanejar les aigües i resoldre els compromisos adquirits amb els nostres veïns.

El nostre compromís consisteix a fer tots els esforços perquè la preservació del medi ambient sigui una realitat, i cal dir que el paper del sector agrari és essencial per a la preservació del nostre entorn.

El paper de l'agricultura i la ramaderia sempre ha estat un fil conductor del que ha de ser una lluita constant per la preservació del nostre patrimoni natural; per això és essencial que el sector continuï actiu, perquè és un dels pilars fonamentals i necessaris per protegir el medi ambient.

El manteniment del sector és responsabilitat de tots i és important per al país. El nostre compromís de vetllar per la prosperitat del sector i motivar el nostre jovent perquè continuï invertint esforços i projectes en l'agricultura i la ramaderia és més vigent que mai, perquè sabem que l'única manera de garantir la continuïtat de l'agricultura i la ramaderia andorrana és fer que les explotacions agràries tinguin la rendibilitat suficient per tal que els nostres joves agricultors facin del sector agrari un sector pròsper i professionalment avantatjós. Poc els podríem recriminar, altrament, que acabessin venent-se les terres.

Ministeri de Finances

Entre altres moltes activitats desenvolupades per aquest Ministeri esmentaré breument les següents:

Amb l'objectiu d'adoptar les normes internacionals comptables a l'economia andorrana, una empresa assessora ha continuat treballant en la traducció d'aquestes normes al català. Es preveu poder disposar a finals del primer semestre del document de traducció definitiu. La voluntat política és disposar d'una eina essencial perquè l'economia andorrana esdevingui més moderna.

Llei de finances comunals

Amb l'objectiu de presentar un text per regular el finançament dels comuns en el marc de les seves competències, durant el primer trimestre del 2002 s'ha avançat en la seva redacció. Ens sembla que aquest any tots haurem de fer un esforç per treure aquesta llei imprescindible endavant.

Fòrum d'estabilitat financera

Dins la iniciativa engegada per aquest Fòrum sobre centres financers *offshore*, una delegació del Fons Monetari Internacional es va desplaçar al Principat per realitzar el segon mòdul d'avaluació que continua el procés i de l'autoavaluació realitzada pel Govern d'Andorra. La missió que va tenir lloc durant el mes de febrer va durar dues setmanes. S'han realitzat els comentaris a la primera versió de l'informe del fons i estem en l'espera de rebre la segona versió per fer la darrera revisió.

El control del sector públic a través de la Intervenció General i les intervencions delegades a les entitats parapúbliques, es fa efectiu en el Govern i a la CASS, al SAAS, a STA i a FEDA.

Enguany s'ha potenciat, també, la presència física de les intervencions delegades a les entitats parapúbliques, que ha assolit prop del 100%, i s'està treballant en el desenvolupament de procediments de treball estandarditzats i homogenis que garanteixin aquest control.

El control financer del Centre Nacional d'Informàtica, la integració d'aquest com a Departament d'Informàtica del Govern, també s'ha fet. I el control financer de la possible liquidació de l'entitat Caixa d'Assegurances Agràries, creada el 1981, i en curs de liquidació en aplicació de la Llei d'Agricultura i Ramaderia de l'any 2000.

També s'ha fet el control financer de les societats públiques Ramaders d'Andorra, SA i

RTVA, SA, creades per llei l'any 1999 i el 2001, respectivament, a través de la Intervenció General i les intervencions delegades al Govern i de la pròpia RTVA, SA.

El control financer, mitjançant la contractació de recursos externs, d'entitats privades que reben subvencions del Govern, per verificar el compliment dels requisits establerts a les bases reguladores de la convocatòria, de les federacions a les quals, per sorteig -com saben- els ha correspost aquest any ser controlades.

El desenvolupament tributari

Any rere any hem anat presentant en aquesta Cambra uns pressupostos equilibrats, ambiciosos en inversions, amb una despesa corrent continguda, i sense incrementar endeutament. Gràcies a aquesta política pressupostària seriosa hem pogut més que doblar el pressupost de l'Administració. Els reptes de país que tenim per continuar garantint més qualitat de vida en una societat més justa i cohesionada, ens porten a trobar noves vies de finançament als pressupostos, que hem iniciat amb la generalització d'un impost indirecte a tots els sectors econòmics i productius del país. Aquest impost recau sobre el consum de béns corrents i serveis, com a continuació de l'IMI, que es va aprovar l'any 1991. D'acord amb l'article 37 de la Constitució, volem fer front a les nostres responsabilitats de governants i presentar aviat en aquesta Cambra la continuació de la reforma fiscal.

Val a dir que intentarem treballar amb els grups de l'oposició per tirar endavant aquesta reforma tan important per al país i que totes les opcions electorals van presentar en el seu moment. Esperarem que els grups de l'oposició puguin fer seus aquests textos i ajudar-nos a fer-los, malgrat no hi estiguin d'acord en la totalitat. No estalviarem esforços de diàleg per acostar posicions.

Durant el mes de maig d'enguany es va aprovar en aquesta Cambra la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris i de serveis financers, que ha suposat un increment més en la participació de la banca a l'erari públic, així com la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis d'assegurança. L'aplicació d'aquestes lleis permetrà a l'Estat d'obtenir una recaptació superior als 25 milions d'euros (uns 4.200 milions de pessetes).

D'altra banda, enllestirem la implantació de l'impost indirecte a la resta de sectors de l'economia andorrana que prestin serveis, així

com als sectors de la producció interna i al de les activitats comercials. D'aquesta manera es culminarà el procés de generalització de la imposició indirecta a tots els sectors, cosa que ha de garantir un volum de recursos suficient per fer front a les necessitats pressupostàries sense haver de recórrer a l'endeutament. En qualsevol cas i sobretot respecte a les activitats comercials, el model fiscal generalitzat amb uns tipus impositius baixos, ha de permetre mantenir el nivell de competitivitat de l'economia andorrana respecte a la dels països veïns. La nostra proposta tindrà en compte l'especificitat del comerç andorrà.

Concretament, el model inicialment escollit per dur a terme aquesta implantació recau sobre un sistema modular que permet una simplicitat en la gestió i el control de l'impost així com també la privacitat de les dades comptables dels obligats tributaris.

El model impositiu indirecte ja va incloure l'impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries, i la recaptació per aquest impost durant l'any 2001 a partir de la seva entrada en vigor el mes de febrer, va ser de 5,8 milions d'euros (quasi uns 1.000 milions de pessetes) dels quals s'han revertit prop del 50% als comuns.

Volem seguir, doncs, treballant amb serietat, rigor, transparència i consens per complir el mandat constitucional al qual tots volem arribar. És un model perfectament compatible amb altres sistemes fiscals diferents, més propis de grans estats.

Estem més o menys al mig, Sr. síndic.

Unió Europea, OCDE i fiscalitat de l'estalvi

Aquest darrer any no hem aconseguit sortir de la llista de paradisos fiscals de l'OCDE, malgrat haver-ho intentat. Recordem que la primera vegada que es va situar Andorra en una llista de paradisos fiscals va ser l'any 1990 per part d'Espanya, i entenem que aquesta consideració és injusta i perjudicial per als interessos del nostre país. Esmercem esforços per aconseguir treure'ns aquesta etiqueta, però no se'ns pot exigir més que a d'altres països grans europeus, a l'hora de fixar els criteris i els requisits. Considerem que els criteris establerts per l'OCDE per qualificar un paradís fiscal no es donen a Andorra, i per tant seguirem dialogant i buscant vies per defensar les particularitats d'Andorra i treure'ns aquesta etiqueta perjudicial fent valer en tot moment la

cooperació judicial efectiva en el nostre país en tots els temes de blanqueig de diner criminal.

La nostra voluntat de cooperació també la demostrem amb la Unió Europea davant la demanda que ens han fet de col·laborar amb ells sobre la directiva de fiscalitat sobre l'estalvi. Com a país tercer a la comunitat hem iniciat les converses per establir les bases de les futures negociacions, seguint, és clar, el calendari que marca la Comissió Europea.

Per a nosaltres les etapes lògiques a recórrer en aquest tema haurien de fer-se en tres graus i fases d'exigència: primer la pròpia exigència entre els estats membres. Segon grau: els territoris dependents d'estats membres i, finalment, els estats tercers.

Seguirem cooperant amb la Unió Europea, sense excloure en un futur ben determinat i amb els períodes d'adaptació que ens corresponguin, una fiscalitat sobre el rendiment de l'estalvi, tot conservant la privacitat de les dades bancàries dels clients. Compliríem així, en primer lloc, el mandat constitucional, i també allò que tots els estats arribin a aplicar efectivament.

Supervisió i regulació del sector financer

Durant el mes de febrer, a petició del Govern, una delegació del Fons Monetari Internacional va fer el programa d'avaluació del compliment del sistema de supervisió del sector financer d'acord amb els principis internacionals en aquesta matèria. Així mateix, la delegació va dur a terme una valoració de les pràctiques de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners i contra el finançament del terrorisme.

L'objectiu del Govern en sol·licitar al Fons Monetari la realització d'aquesta avaluació era l'obtenció d'una valoració objectiva per part d'un organisme internacional de la normativa i les pràctiques de regulació i supervisió del sector financer andorrà, i més concretament del sector bancari.

Les conclusions que han pogut emetre els membres de la delegació en un informe preliminar són que el sistema financer andorrà presenta una estructura molt sòlida amb poc risc i un nivell de regulació i supervisió adequats. En la lluita contra el blanqueig de diners valoren positivament la voluntat tant política com del sector professional, com es demostra amb la posada en funcionament de la Unitat de Prevenció del Blanqueig, que ha estat acollida molt favorablement pels sectors involucrats. En el marc de les seves decisions, la

Unió de Prevenció contra el Blanqueig ha signat convenis de col·laboració amb els seus homòlegs francesos i espanyols i ha entrat a formar part del Grup Egmont.

Com a recomanacions preliminars, la delegació ha destacat la necessitat d'incrementar la independència de l'organisme supervisor del sistema financer així com augmentar les competències en el marc de les seves funcions. A aquest efecte, i com era la nostra voluntat, es presentarà a aquesta Cambra un projecte de llei de l'Institut Nacional Andorrà de Finances que permetrà complir aquests requisits.

Finalment, entrada en circulació de l'euro: l'any 2002 fa que sigui un any clau per a l'avançament d'Europa amb l'èxit del projecte de la moneda única europea. Andorra també va apuntar-se a aquest repte i hem adoptat com a moneda d'ús l'euro, que ens fa més competitius. Els sectors econòmics i la població en general han acollit i adoptat la nova moneda sense dificultats, i ens podem felicitar de la responsabilitat que hem tingut tots de fer nostre aquest projecte i encarar-lo amb decisió - encara que tots pensem amb pessetes, ja ho sabem.

D'altra banda intentem arribar a un altre acord específic per regular l'oficialitat de l'euro a Andorra i obtenir així la possibilitat d'encunyar euros amb facial andorrà com ho fan San Marino, Mònaco o la ciutat del Vaticà. Si Andorra assumeix la seva potestat d'encunyar moneda, substituint l'antic servei d'emissions, aquesta possibilitat serà força interessant per a la nostra numismàtica i per al país.

Ministeri de Salut i Benestar

Del balanç de feina feta aquest any destaca l'aprovació pel Govern de l'acord de creació i funcionament de la comissió de seguiment del protocol d'actuació en casos de violència domèstica, presentat conjuntament pels ministeris de Salut i Benestar i de Justícia i Interior.

També es presenta l'informe de seguiment sobre l'aplicació de la Convenció dels drets de l'infant, davant el comitè d'experts de les Nacions Unides, el mes de gener a Ginebra.

S'està fent el projecte de descripció de les xarxes d'abastament d'aigües de consum i el mapa de xarxes d'abastament per poder dur a terme les activitats de vigilància de les aigües de consum.

S'efectua la formació inicial de la segona promoció per a la guarda d'infants a domicili,

en col·laboració amb l'Escola Universitària d'Infermeria d'Andorra.

S'elabora el registre informàtic de guardes d'infants a domicili en col·laboració amb el Departament d'informàtica del Govern.

S'ha arribat a la tercera promoció de la formació inicial per a la guarda d'infants a domicili, en col·laboració amb l'Escola Universitària d'Infermeria d'Andorra.

També es fa el Pla nacional per a la gent gran i de les línies d'actuació a curt i mitjà termini.

El Departament de la Família ha organitzat el Dia internacional de la infància i el de la família (juntament amb la UASE).

Ha fet campanya de prevenció contra els maltractaments infantils.

Campanya informativa i de sensibilització sobre l'acolliment familiar.

Ha fet l'elaboració de material informatiu sobre els processos d'adopció tant nacionals com internacionals.

Ha fet la quarta promoció de la formació inicial per a la guarda d'infants a domicili, en col·laboració amb l'Escola Universitària d'Infermeria d'Andorra.

La tercera edició de la formació continuada del personal de les guarderies infantils.

El disseny i inici del programa dona i treball, en espera dels resultats de l'informe sobre gènere, salut i condicions de vida i de treball a Andorra.

Anàlisi de la situació actual de la mediació familiar i de desenvolupament.

Valoració de la mediació familiar com a recurs especialitzat davant casos de violència domèstica.

La legislació prevista per aquest any i pel 2003 també, representa la part essencial de l'orientació política del Govern pel que fa a aquest Ministeri, en concret:

- Llei d'atenció social. Llei i desenvolupament reglamentari.

- Llei de seguretat social. Totes dues per aquest any amb el seu desenvolupament reglamentari.

- la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, i el seu desenvolupament. La llei està a punt de ser aprovada.

- Modificació de la legislació en matèria de guardes d'infants i elaboració de nous reglaments adreçats a regular altres sistemes de guarda.

- Llei de farmàcia amb el seu desenvolupament.
- I la Llei de veterinària i seguretat alimentària i el seu desenvolupament reglamentari.

En l'àmbit social, cal encarar definitivament la reforma de la Seguretat Social, és evident que fa molt temps que se'n parla i que en 34 anys els canvis socials que s'han produït en la nostra societat han posat en evidència la necessitat d'una reforma immediata i sense dilacions.

La Llei de seguretat social és el marc jurídic que ha de tenir en compte aquesta reforma, la situació actual farà que haguem de prendre decisions de futur pel nostre país, algunes lligades amb l'augment de l'esperança de vida respecte a l'any 1968, i també haurem d'afrontar un augment de les cotitzacions per obtenir les mateixes contraprestacions, i no ho podem obviar. S'ha de refer ara allò que entre tots hem tardat massa a posar al dia. Creiem que és un acte de responsabilitat que els ciutadans d'Andorra comprendran, com sempre ens han demostrat en tots els temes sensibles del nostre país. En totes les decisions importants per al futur, un futur que hem de garantir per mantenir el seu benestar.

Però el marc de la protecció social quedaria incomplet sense la Llei d'atenció social amb l'objectiu de crear un sistema d'atenció social als ciutadans per tal de contribuir al benestar i a la cohesió social, fonamentat en la responsabilitat individual, familiar, social i pública.

Per tant, estem treballant perquè ambdues lleis puguin entrar a tràmit parlamentari a final d'aquest any, i completar així el marc legislatiu de la protecció social al nostre país d'acord amb la Carta social europea.

Cal, així mateix, seguir treballant per als col·lectius socials. En aquest sentit, impulsarem les polítiques per a la gent gran, en tots els àmbits d'actuació, però fent especial èmfasi en les infraestructures d'acolliment, i ho farem mantenint la responsabilitat del Govern i dels comuns en les àrees que els pertocuen i aprofitant, també, les iniciatives privades i concertades.

Pel que fa a la dona seguirem promovent, en la línia de les recomanacions de les Nacions Unides, les polítiques en pro de la igualtat de gènere amb la finalitat de fer una societat més igualitària, fent incidència en l'àmbit educatiu dels nostres fills, ja que són el nostre futur, amb activitats encaminades a eradicar els estereotips

tradicionals que perpetuen, directament i indirectament, la discriminació contra la dona.

Tampoc no podem oblidar els nostres infants. En aquest sentit continuarem insistint en els drets de l'infant, vetllant per a la seva aplicació i vigilància, basada fonamentalment en el benestar i la protecció. El suport que el Govern va donar a la campanya a favor dels joves impulsada per l'UNICEF a la cimera mundial celebrada recentment a Nova York -i que ja he citat- és una mostra de la preocupació en aquest àmbit.

La qualitat sanitària al nostre país ha fet que siguem considerats per l'Organització Mundial de la Salut el quart país del món, però no ens podem aturar sinó que hem de seguir treballant per poder mantenir, o encara més, millorar aquests estàndards. Per tant, continuarem treballant per la millora de la qualitat assistencial sociosanitària al nostre país.

Creiem sincerament, i així ho manifestàvem en el nostre programa electoral, que cal seguir treballant perquè la política social al nostre país tingui prioritat en la resta d'aquesta legislatura.

Ministeri de Justícia i Interior

A principis del 2002 s'ha posat en funcionament l'Oficina de Relacions amb la Justícia, dependent del ministeri, amb la figura del coordinador de relacions amb la Justícia. Aquesta oficina té com a finalitat millorar, des de les competències que corresponen al Govern, el funcionament del món judicial.

Des de la seva creació s'han fet les tasques següents:

A principis del mes de març d'enguany s'han iniciat les obres de reforma a la Seu de la Justícia, adaptant l'espai existent a les necessitats que comporta la posada en funcionament de la nova "Batllia", dividida en 10 batllies independents, i agrupades en diferents seccions, cosa que implica una especialització dels batlles.

Així mateix, s'ha habilitat una cel·la a la Seu de la Justícia per tal de custodiar els presos quan siguin cridats a declarar davant del Tribunal de Corts o el Tribunal Superior de la Justícia.

Aquestes obres estan totalment executades, i des del proppassat mes de maig, cada batlle treballa amb el seu equip de personal inscrit a la secció que li correspon (Secció Instrucció i Penal i/o Secció Presidència, Administratiu, Civil i Menors).

En les mateixes dates, aquest ministeri ha facilitat un local als efectes de satisfer les necessitats, per manca d'espai, d'una sala destinada a l'arxiu de dossiers.

A mitjans del mes de maig d'enguany, s'ha arribat a un acord amb el Consell Superior de la Justícia, per posar en funcionament la Batllia de Guàrdia, la qual s'ubicarà, de manera provisional, a la tercera planta de l'edifici administratiu de la carretera de l'Obac. La creació d'aquesta Batllia comportarà una millora notable en la imatge del funcionament de la justícia i permetrà que els jutges i batlles puguin efectuar la seva feina amb més seguretat. La posada en funcionament d'aquest servei està prevista a principis del proper mes de setembre.

D'altra banda, durant aquest mes de juny la Seu de la Justícia disposarà d'uns nous sistemes de seguretat, compostos bàsicament de mesures de prevenció d'incendis, detecció d'intrusió, circuit tancat de càmeres de televisió així com un arc detector de metalls que incrementarà notablement la seguretat de l'edifici, que era ben necessària. A principis de juliol es preveu que aquest sistema sigui totalment operatiu.

Paral·lelament, s'han sol·licitat diversos pressupostos a empreses del país, per instaurar un sistema de vigilància privada que complementi la seguretat de l'edifici.

Finalment, a finals de maig, es va acabar d'enllestir el programa general i funcional de la Casa de la Justícia d'Andorra, que recull l'estudi de necessitats de l'Administració de justícia, i ha estat tramès al Ministeri d'Ordenament Territorial, a fi que els tècnics confeccionin el plec de bases per a la contractació d'un arquitecte i la redacció del projecte constructiu.

La Unitat de Prevenció de Blanqueig

El 24 de juliol del 2001 es va crear, i és un òrgan independent que té per missió impulsar i coordinar les mesures de prevenció de blanqueig. Es tracta d'un òrgan mixt format per personal nomenat pel Ministeri de Finances i el Ministeri de Justícia i Interior, i que depèn pressupostàriament d'aquest darrer. En el breu període de funcionament la seva activitat ha estat força intensa.

Internacionalment ha participat en diversos fòrums, a comitès del Consell d'Europa i exercicis de tipologies del blanqueig a Liechtenstein, i ha signat convenis de cooperació amb les unitats d'Intel·ligència Financera (FIU) dels països veïns, Espanya i

França. Així mateix, ha dut a terme diversos contactes i realitzat els qüestionaris d'avaluació pertinents que han propiciat la integració de la Unitat al Grup Egmont, organisme que agrupa totes les FIU del món. D'altra banda, ha participat activament en les avaluacions efectuades pel Fons Monetari, pel GAFI i per l'ONU amb uns resultats altament satisfactoris i que donen testimoni del grau d'acompliment de la normativa internacional en matèria de prevenció del blanqueig en el nostre país.

A nivell nacional, la Unitat de Prevenció del Blanqueig, independentment dels contactes mantinguts amb els "subjectes obligats", ha impartit formació a diversos col·lectius sensibles de ser emprats per blanquejar fons -a ser emprats vol dir a ser temptats a blanquejar fons. Cal destacar també la recent publicació del Reglament de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional. Aquest reglament recull el conjunt d'actuacions i procediments que s'han de dur a terme en la lluita contra aquesta gran lacra que debilita les institucions i malmet l'economia lícita dels països.

En matèria de prevenció des d'aquesta unitat s'han redactat cinc comunicats tècnics adreçats al sector financer del país, referents a persones vinculades a grups terroristes internacionals, una llista d'operacions susceptibles de comportar actes de blanqueig, el contingut de les auditories a efectuar periòdicament pels subjectes obligats i altres recomanacions.

En l'àmbit de les seves actuacions, la UPB ha rebut vint-i-tres declaracions sospitoses formals per part de les entitats financeres que han donat lloc a l'obertura dels expedients respectius. D'aquests, tretze es troben en fase d'investigació, set arxivats provisionalment i dos pendents de traspassar a la Fiscalia. Així mateix, cal fer esment que un expedient ha estat ja passat a aquest organisme, i s'han bloquejat actius per un valor de quasi dos milions d'euros.

Finalment, diversos sectors econòmics del país s'han interessat per la tasca que la UPB està duent a terme efectuant nombroses consultes i peticions de formació i d'informació. També és altament satisfactori l'esperit de col·laboració que han demostrat en tot moment les entitats bancàries.

El Servei de Policia continua i es continua mantenint un nivell de seguretat superior al de la resta de països veïns. S'incrementa la lluita

contra el blanqueig de diners i contra el tràfic d'estupefaents. Es manté la implicació de la Policia en la lluita contra el contraban de tabac.

Es reforça l'intercanvi d'informació operativa amb policies estrangeres (FBI, serveis d'informació d'Espanya i França) i la Secretaria General de la Interpol en la lluita contra el terrorisme.

Es reforça la lluita contra el blanqueig de diners. La Policia andorrana va realitzar conjuntament amb la Policia espanyola una important operació de blanqueig que va permetre la detenció de 7 persones al Principat.

Feta aquesta constatació que és ben òbvia, el compromís del Govern i del Grup Parlamentari Liberal és continuar augmentant els efectius del Servei de Policia, per tal que tots els que hi treballin tinguin les millors condicions laborals per desenvolupar la seva tasca.

En projectes legislatius la Policia també participa a elaborar el Projecte de llei del Cos de Policia i el Projecte de llei d'armes.

En el Departament de Treball s'està acabant de fer un pla d'actuació per fer front a la regularització de les persones titulars de rebut rosa i facilitar a l'usuari aquest procés, un cop estigui aplicant-se la Llei d'immigració.

S'ha fet un programa informàtic de gestió dels expedients sancionadors que serà operatiu durant aquest any i permetrà agilitar el funcionament del servei, així com obtenir dades que permetin millorar les tasques de control que fan els inspectors.

La Llei d'immigració

La immigració, l'arribada de noves persones de fora, la seva integració, l'accés a l'educació i a nous llocs de treball és una de les qüestions que generen més debat a l'Europa Occidental, avui dia. La demagògia fàcil sobre la immigració ha provocat llargs debats i resultats electorals no habituals arreu d'Europa.

Hem afrontat amb decisió i valentia aquest problema amb l'aprovació per part del Consell General, el dia 14 de maig passat, de la Llei qualificada d'immigració, que ens proporciona un marc jurídic eficaç i segur que regula de forma més precisa les situacions en què es poden trobar els estrangers a Andorra.

Un dels objectius immediats del ministeri, una vegada hagi entrat en vigor el text legislatiu el mes de setembre, serà el desenvolupament dels diferents reglaments: el de quota, el que regularà el funcionament del Servei

d'Immigració i el Decret de creació del Servei d'Ocupació, entre d'altres.

Legislació laboral

Els treballs de modificació de la legislació laboral que anunciàvem l'any passat es troben en una fase molt avançada. Es preveu que la Llei sobre el contracte de treball s'entri a tràmit parlamentari aquest any.

La voluntat política del Govern s'orienta cap a tenir les eines legislatives bàsiques per tenir una bona part de les directives de la Carta social europea ja incorporades a la nostra legislació, quan presentem la Carta a ratificació. En les circumstàncies actuals pensem que aquesta és la millor forma de procedir per evitar exigències immediates molt difícils d'assumir en períodes curts de temps.

També es troba en una fase avançada la Llei de drets i llibertats sindicals, que es preveu que s'entri a tràmit parlamentari durant el segon semestre d'aquest any, -ja pot escriure... el Sr. López ja està apuntant atentament aquest tema, i ho celebro, és un tema fonamental.

El Ministeri de Justícia i Interior ha mantingut reunions periòdiques amb els diferents agents socials que tenen interès en matèria laboral per recollir les seves inquietuds i opinions sobre la legislació en fase d'elaboració.

Es continua treballant en una llei marc que reguli la seguretat i higiene en el treball, així com en el desenvolupament dels diferents reglaments que regularan aquests aspectes per sectors.

D'altra banda, també en matèria legislativa, continuen els treballs d'elaboració del Projecte de llei penitenciària i d'adequació del Reglament de funcionaris del Centre Penitenciari a la Llei de la funció pública.

Finalment presentarem la Llei d'arbitratge, ja redactada en col·laboració amb el món judicial, la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, el Col·legi d'Advocats i l'Associació de Consumidors i Usuaris, per fomentar la solució de conflictes en matèries de lliure disposició sense necessitat de sobrecarregar la justícia ordinària.

Ministeri d'Ordenament Territorial

Com sabem és el ministeri de les obres. Faré una succinta relació de les obres principals a iniciar durant aquest any, o algunes que ja s'han iniciat.

A Canillo:

- l'eixampla i rectificació de la carretera general número 2, a la zona Tarter-Roc de St. Miquel
- també al Roc de Sant Miquel-entrada Soldeu
- igualment a la zona de sortida Soldeu
- i al Torrent Pregó-Molleres
- també l'eixampla i rectificació de la zona del pont de Mereig
- i l'estació depuradora -que hem citat abans- d'aigües residuals de Canillo

A Encamp:

- la rectificació i eixampla de la carretera número 2 a la zona del càmping Europa (segona fase), amb el túnel possible si s'acaben els tràmits com he citat abans o citaré després -em sembla- amb el Ministeri de Cultura sobre Ràdio Andorra
- Eixampla i rectificació de la zona del Mirador
- i plataforma duanera conjunta amb l'Estat francès

A Ordino:

- la correcció del col·lector general d'aigües residuals del Valira del Nord des del Serrat fins a la Cortinada
- i l'eixampla i rectificació de la carretera general 3, a la zona de sortida d'Ordino cap al Serrat

A la Massana:

- desviació i desdoblament de la carretera 4 a la zona de la cruïlla amb la carretera general número 3
- i la rectificació de la general número 3, a la cruïlla d'Anyós i Serra de l'Honor

A Andorra la Vella:

- el vial de Santa Coloma i la Margineda (enllaç amb la carretera de l'Obac)
- nova caserna de Bombers a Santa Coloma
- eixamplament de la carretera general número 1 a Santa Coloma, des del Càmping Poblado, tota aquella zona
- canalització del tram del pont de Tobira fins al pont de Santa Coloma

A Sant Julià de Lòria:

- rotonda de gir a la carretera general número 1 amb la cruïlla amb la carretera secundària d'Aixirivall

- adaptació del col·lector del poble de Sant Julià

A Escaldes:

- quart carril de la cruïlla d'Engolasters, desdoblament de FEDA

Altres obres en curs o en projecte, algunes estan en curs i d'altres estan en projecte avançat.

- continuació -naturalment- de la Farga Rossell
- l'estudi de riscos naturals
- el taller mecànic de la Plana
- taller mecànic a Sant Julià
- el centre escolar de secundària a Ordino
- el centre escolar de secundària a Encamp
- la desviació de Sant Julià de Lòria
- la Seu de la Justícia
- el museu plaça Major de Sant Julià
- museu de l'Automòbil
- l'aeroport d'Andorra-Pirineu
- el metro aeri
- l'heliport
- el túnel de connexió de la carretera general número 2 amb la carretera general número 3
- la plataforma duanera del riu Runer
- i els centres de salut a Encamp i Andorra la Vella

La Llei general d'ordenació del territori i urbanisme preveu la redacció de tres reglaments: d'urbanització, de construcció i urbanístic. Actualment està aprovat el Reglament d'urbanització. Abans de la fi del mes d'agost es preveu l'aprovació del Reglament urbanístic. El Ministeri d'Ordenament Territorial està en contacte amb els tècnics redactors dels plans generals d'urbanisme parroquials per analitzar les problemàtiques que sorgeixen en la seva redacció a fi que els desenvolupaments reglamentaris prevegin les disposicions adequades.

En relació amb les disposicions de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, el Govern ha sotmès a informació pública l'estudi denominat Zonificació geològicageotècnica del Principat d'Andorra i la seva aplicació provisional fins a l'aprovació definitiva de la zonificació, en la normativa de construcció vigent. Aquest estudi ha de servir per a totes les construccions que estiguin en zones en què es garanteixi, per si mateixes o mitjançant les

proteccions adequades, la seguretat de les persones que les habitin.

Igualment, de conformitat amb els articles 61, 62 i 63 de la llei, el Govern ha lliurat als comuns per al pertinent informe preceptiu i no vinculant el pla sectorial de noves infraestructures viàries. Aquest pla pretén que Andorra disposi de les infraestructures de comunicacions adequades per fer front al creixement propi del país així com dels turistes que ens visiten.

El ministeri està preparant la Llei reguladora de la propietat horitzontal, que ha de regular els drets i deures dels membres de les comunitats de propietaris.

Igualment, està preparant una modificació de la Llei d'expropiació per adaptar-la als supòsits previstos a la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme.

En relació a les obres d'infraestructura que s'estan duent a terme, s'ha adjudicat la segona fase del túnel del Pont Pla i l'estudi del túnel del Solà d'Engordany, que està en fase avançada, per la qual cosa es preveu que el túnel podrà ser licitat l'any vinent.

Davant la quantitat important d'obres públiques adjudicades i per adjudicar, i molt especialment les que afecten la via pública, el ministeri ha quedat encarregat de vetllar amb el màxim rigor pel compliment dels terminis, per la bona gestió del trànsit als llocs en obres i, de manera preventiva, per l'aplicació estricta de la Llei de contractació pel que fa a empreses reincidents en el mal acabament d'obres o en l'ocupació abusiva dels vials públics.

Ministeri d'Economia

Després de diverses reunions tècniques i polítiques, el dia 10 de juny -com se sap- va tenir lloc a Andorra la visita del ministre de Foment espanyol, Sr. Francisco Álvarez Cascos. Es va fer un pas molt important en el procés negociador, d'una part amb la conformitat substancial del text de proposta de tractat, tramès pel Ministeri d'Economia, i de l'altra, amb l'acord de finançament dels terrenys i de les infraestructures a parts iguals entre els dos estats.

Es preveu efectuar una propera reunió a Madrid a mitjans del mes de juliol per tal de tancar la fase de negociacions entre ambdós estats.

El punt més important que es preveu tractar el mes de juliol és com s'efectuarà l'encàrrec de gestió directa de l'explotació de l'aeroport (la

part comercial) a un ens públic dependent del Govern d'Andorra al 100%.

Des del Ministeri d'Economia s'està treballant per trobar el terreny més idoni per a la implantació de l'heliport nacional. Es continuarà la coordinació del projecte fins a la seva redacció final.

El Ministeri d'Economia està també treballant per definir el traçat de la primera fase amb el seu punt d'origen i de final de trajecte del metro aeri així com el nombre d'estacions per tal de presentar un projecte constructiu d'aquesta primera fase totalment definit.

El projecte constructiu ha de tenir en compte que en el futur s'haurà de poder garantir la segona i la tercera fase de construcció per anar fins a les parròquies de la Massana, d'Ordino i d'Encamp (Funicamp) i, eventualment, fins a la frontera amb Espanya.

Desplegament legislatiu i reglamentari del ministeri

El ministeri des de començaments de legislatura ha estudiat a fons la redacció inicial de la nova Llei de societats mercantils i s'han pres decisions de principi sobre el límit de capital estranger i els sectors que s'hauran d'obrir, tot preservant el mercat intern.

El Ministeri d'Economia ha perfilat un nou esquema de llei que sens dubte permetrà de desenvolupar i atraure noves empreses, dins de nous sectors econòmics, que aportin valor afegit al país, que siguin respectuoses amb el medi ambient i que proporcionin nous llocs de treball qualificat.

Els estàndards de transparència i seguretat jurídica exigits per la OCDE i la Unió Europea s'han tingut en compte, i s'han valorat les conseqüències de la seva adopció i les necessitats d'harmonització amb l'entorn econòmic natural d'Andorra.

La Llei o el Projecte de llei, és clar, es troba actualment en la fase de redacció i podria estar acabada a finals del mes de juliol d'enguany.

El Consell General d'Andorra va aprovar, el 31 de juliol del 1985, la Llei de protecció del consumidor. Aquesta Llei garanteix una informació correcta i protegeix els interessos econòmics del consumidor. En el seu article 25 es preveu la possibilitat de regular per llei les formes especials de venda. Per tal de garantir, doncs, al màxim els drets dels consumidors i d'intervenir en l'ordenació del sistema mercantil andorrà, el Govern, d'acord amb

l'article esmentat, presentarà el Projecte de llei sobre activitats comercials de promoció de vendes. Aquest projecte de llei ha estat treballat conjuntament amb la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis.

Aquest avantprojecte de llei serà presentat davant del grup parlamentari al mateix temps que la Llei de simplificació dels tràmits d'obertura d'establiments comercials i industrials, un cop estiguin aprovats i enllestits pel Govern.

S'ha revisat l'esborrany de l'avantprojecte de llei general del comerç i s'està mirant d'incorporar-hi la venda per correspondència, per Internet i altres.

Quan tinguem el text de la nova Llei de societats, inclourem tots els punts que s'hagin d'adaptar a la Llei de comerç.

Després, l'avantprojecte s'hauria de consensuar amb els sectors implicats, representats per la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

Vist que durant la temporada d'esquí 2001-2002 el nombre d'accidents s'ha incrementat considerablement a les estacions d'esquí, el Ministeri d'Economia està treballant en la redacció d'un marc legal per tal de poder assolir bons nivells de seguretat a les pistes.

S'està treballant en el desplegament d'un reglament que regularà el comportament i l'aplicació de les normes per part de l'esquiador.

El programa de Tràmits està en evolució constant i actualment s'està desenvolupant i instal·lant una nova versió amb prestacions superiors. En la fase inicial d'aquesta versió han aparegut algunes disfuncions que estan sent corregides i ben aviat quedaran resoltes. Estem convençuts de la garantia que prop dels 50.000 tràmits anuals gestionats per l'Administració reben un tracte igualitari, de rapidesa i eficàcia. L'aval d'aquesta garantia és la certificació de la norma de qualitat ISO 9001-2000 del Servei de Tràmits, obtinguda el 2 de juliol del 2001.

En l'Oficina de Marques, pel desenvolupament de les noves tecnologies, el comerç de Propietat intel·lectual ocupa una part cada vegada més important. És un sector en què la capacitat productiva i les dimensions del país no són proporcionals al negoci que genera.

Andorra ha iniciat el camí que ha de permetre la protecció dels drets de propietat intel·lectual dels andorrans arreu del món.

El Govern vol continuar aquesta tasca i completar el projecte, ja que actualment els drets d'autor dels andorrans manquen de protecció fora d'Andorra. En aquests moments, el Govern està ultimant la tramitació al Consell General de la proposta d'adhesió al Conveni de Berna i al Conveni de Roma sobre drets veïns. La signatura d'aquests tractats, juntament amb la Llei de drets d'autor i drets veïns -que està en vigor a Andorra des de 1999- obrirà la porta a l'establiment a Andorra d'activitats econòmiques a l'entorn dels drets d'autor. En especial, activitats com la producció fonogràfica, la producció de programes d'ordinador, la producció audiovisual o multimèdia, la creació musical, literària i artística, l'emissió multimèdia i totes les activitats econòmiques relatives al món de la creació.

Altres millores significatives, entre d'altres, són la concessió administrativa per 25 anys de la construcció i explotació del dipòsit central de substàncies explosives.

La convocatòria de la primera prova d'aptitud per l'exercici de la professió d'agent i gestor immobiliari, de conformitat amb la llei.

El Ministeri també té a punt de presentar la Llei del sector elèctric per tal de regular la gestió d'energia en l'àmbit nacional, i aquesta Llei haurà de permetre planificar la importació i la distribució de l'energia i produir-la de forma més eficient.

Planificarem, doncs, la gestió de l'energia a escala nacional fent un pla d'energia a l'horitzó 2010. Aquesta serà una eina essencial per planificar la producció, la importació i la distribució d'energia en un petit país com Andorra. També permetrà de produir de forma més eficient i pot incloure la producció d'energies alternatives, menys contaminants.

Ministeri de Cultura, és el darrer

Aquest Ministeri fa una bona part del seu treball en els àmbits que no surten molt a la llum pública, d'altres sí que hi surten, però alguns no, i ni són objecte d'atenció mediàtica. Per això convé que ens hi aturem uns moments en detall.

Intervé en els arxius administratius i de gestió de l'Administració central (classificació, descripció i indexació de la documentació dels ministeris). Classificació, inventari i descripció de la documentació conservada en l'arxiu intermedi i central del Departament de

Benestar Social. Finalitzat l'abril 2002, s'han iniciat els treballs de descripció i arxiu del Patrimoni Cultural, així com la continuació de la classificació, descripció i condicionament dels expedients d'obra pública del Ministeri d'Ordenament Territorial.

La classificació del fons de la casa Rossell finalitzarà el desembre del 2002; la dels fons privats (casa Malivern, casa Cassany), s'acabarà a finals de juny d'enguany.

Ha finalitzat el buidatge i la recuperació en suport microfilm de la documentació relativa a Andorra conservada en l'Arxiu de l'Exèrcit de Terra de França. S'han trobat documents força interessants sobretot en el tema de la frontera.

S'està fent la restauració de la documentació en paper de l'Arxiu de les Set Claus, el d'aquí (primera fase, iniciada el febrer del 2002) i de la documentació de diverses fons de l'Administració local (Arxiu Històric del Comú d'Escaldes, etc.) i també d'arxius privats ingressats a l'arxiu.

Durant l'any 2002, la Biblioteca Pública del Govern continua la tasca iniciada des de fa alguns anys de millora dels seus serveis amb la implantació de les noves tecnologies, amb la finalitat d'oferir a la població del país tota la informació possible en el màxim tipus de suports, ensenyant-ne el funcionament perquè les recerques resultin efectives i intentant donar resposta a una demanda generalitzada d'ajuda a l'aprenentatge individual.

Per a l'any 2002 es preveu continuar en la mateixa línia de millora dels serveis mitjançant la realització d'una enquesta que està en curs als usuaris per conèixer el grau de satisfacció envers la biblioteca i recollir els possibles suggeriments que facin. D'altra banda, l'accés al catàleg i la consulta dels llibres disponibles en xarxa es preveu que sigui possible en una primera fase a finals d'aquest any.

El principal projecte de l'Àrea de Recerca Històrica és la realització de la museografia de la Farga de Rossell. Sobre aquest projecte s'ha treballat en dues línies diferents: l'obtenció de dades mitjançant la recerca i el mateix projecte museogràfic, i tots els treballs finalitzaran cap a finals del mes d'agost d'enguany. És a partir d'aquest moment que ens començarem a concentrar en dedicar i a calibrar els audiovisuals, i a instal·lar les museografies i a preparar, doncs, la inauguració.

Relacionat amb la Farga de Rossell i el programa de recerca "Homes de ferro", s'han

creat dues bases de dades diferents. Una sobre les produccions siderúrgiques a Andorra (jaciments, eines, documentació històrica, administrativa i fotogràfica) i una altre sobre bibliografia i documentació siderúrgica als Pirineus i al sud d'Europa.

També dins del programa "Homes de ferro" s'han iniciat les obres d'adequació de la mina de Llorts. El nostre ministeri acabarà aquest projecte aquest estiu, i es completarà amb el del Comú d'Ordino, que instal·larà una caseta de serveis, un espai d'esbarjo i un aparcament.

Cal fer esment d'una sèrie de projectes de restauració importants, de monuments, que estan força avançats, com el de la capella i colomer de Cal Rossell a Ordino, l'església de Sant Romà de Vila a Encamp, la darrera fase de restauració de l'església de Sta. Bàrbara d'Ordino.

També es preveu la restauració i il·luminació de l'interior de Sant Romà de les Bons i la consolidació del mur del cementiri de St. Miquel de Fontaneda.

Amb la col·laboració del Ministeri d'Ordenament Territorial, es continua amb la rehabilitació del Santuari de Meritxell (rehabilitació d'arcs, fusteria i estructures murals que està a punt de finalitzar).

En relació al desenvolupament del Pla especial de Pal, s'està executant la rehabilitació de les façanes de Cal Nicolau i de l'Hotel Bonet, i s'està redactant el projecte de restauració de l'església de Sant Climent i de la rehabilitació de l'era Torres.

També es preveu la redacció del projecte de restauració de l'església de Sant Serni de Nagol i de l'església de Sant Iscle i Sta. Victòria de la Massana.

Finalment fem esment, també, de l'inici de la rehabilitació de la Casa Motxilla d'Andorra la Vella, que acollirà l'Àrea de Política Lingüística del Ministeri de Cultura. Aquest mes s'adjudicarà la rehabilitació; és a la placeta de Sant Esteve.

Pel que fa a la Biblioteca Nacional, presenta especial interès el procés de digitalització del fons hemerogràfic, que s'ha iniciat i que es prosseguirà. Dins del projecte de digitalització de l'hemeroteca es tractaran les capçaleres següents: *Claror*, *Posobra*, *Tribuna*, *Punt Polític*, *Valls d'Andorra*, *Andorra Miscel·lània* i *reculls de premsa estrangera*, durant tot el

temps de publicació d'aquests setmanaris o d'aquestes revistes.

Es podran consultar en CD sense necessitat de manipular el suport paper, i aquest sistema afavorirà la bona conservació dels originals i contribuirà a pal·liar els problemes d'espai que l'augment d'aquest fons genera.

Política Lingüística

El Servei continua oferint i consolidant un dels serveis de consultes i de correccions que ha estat més usat en la nostra societat, que ha arrelat molt. Per al 2002 aquests serveis es potenciaran també des de la nostra web.

El 2002 el Servei ha concentrat els esforços en el màxim compliment possible de l'article 20 de la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial, sobre l'atenció al públic en català, i per tant anima els catalanoparlants a fer la queixa corresponent quan rebin un tracte inadequat. Durant aquest primer mig any s'estan tramitant moltes més queixes que l'any passat (60 queixes).

Campanya de promoció de l'ús del català en el sector dels bars i les cafeteries, s'iniciarà aquest l'estiu.

La publitramesa informativa i de material a tots els restaurants, també.

L'exposició de joguines en català s'ha realitzat al març.

Es faran actuacions per afavorir que hi hagi oferta suficient en català en els comerços d'Andorra.

El Postgrau de dret andorrà, l'objectiu de Política Lingüística pel 2002 és que les persones inscrites en aquest postgrau puguin, també, fer un mòdul específic de llenguatge i documentació jurídics. La intervenció del servei en aquest projecte ha quedat enllestida el mes de març.

En aquest camp de la cultura pensem que el pluralisme i la tolerància són els eixos de la convivència i del diàleg cultural, per això és important donar suport a la cultura de base a través de les associacions culturals existents al nostre país.

Afavorirem que la llengua oficial sigui un element de cohesió social. Des de l'aprovació de la Llei d'ordenació de la llengua oficial, el 6 de desembre del 1999, totes les actuacions s'han centrat en la difusió d'informació sobre l'entrada en vigor de les disposicions

transitòries de la Llei. Ara que ja s'ha tancat aquesta etapa és necessari complir les prescripcions que la Llei ens marca perquè aquests instruments siguin plenament operatius. Impulsarem, doncs, la Comissió Administrativa, creada recentment per decret del Govern i que té com a finalitat coordinar la política lingüística del Govern amb la dels comuns. Fomentarem que la variant de la llengua catalana d'Andorra sigui objecte d'estudi i protecció i les col·laboracions amb altres institucions de l'àmbit lingüístic català per tirar endavant projectes d'interès comú.

Seguint el nostre programa en matèria de política de museus, tenim la ferma voluntat de crear noves infraestructures culturals singulars i rellevants. La missió principal se centrarà en la construcció d'un edifici de nova planta per al nou museu de l'Automòbil a Encamp, que ha d'exposar correctament les col·leccions d'automòbils, de bicicletes i de motos, i oferir a la societat andorrana i als nostres visitants un museu singular i únic.

Desenvoluparem un Pla de viabilitat per al Museu Nacional d'Andorra, que ha de tenir en compte l'emplaçament, la missió, els objectius, així com una anàlisi de les col·leccions que es pretenen exposar. El Museu Nacional ha de ser el punt de referència dels grans temes de la cultura andorrana i ha de posar èmfasi en els canvis que el nostre país ha tingut durant el segle XX, especialment.

Si les gestions a alt nivell amb l'Estat espanyol arriben a bona fi, posarem en marxa el projecte de Museu de la Ràdio, a l'edifici històric de Ràdio Andorra.

Crearem a Pal, poble molt adient pel fet que s'hi ha posat en aplicació el Pla especial d'ordenació, el centre d'interpretació del romànic. El 2003 es preveu l'adequació dels espais.

Promulgarem la Llei de protecció del patrimoni cultural d'Andorra per tal de protegir amb totes les garanties que emanen de l'article 34 de la Constitució el patrimoni moble, immoble així com l'arqueològic, el paleontològic, l'etnològic, el documental i el bibliogràfic.

Acabat el balanç, Sr. síndic.

Aquesta barreja aparent d'inventari de feina feta, de treballs en curs i de voluntat política de futur, conformen una acció que aplica el programa liberal i el compromís del discurs d'investidura.

Per fer-lo possible comptem amb el treball de tots els homes i dones que a qualsevol nivell de l'Administració general i de les empreses estatals dediquen el millor de la seva vida laboral a la funció pública, al servei dels ciutadans. Els ho agraeixo públicament.

M'agradaria, a la darrera part d'aquest discurs, referir-me al fet que les idees liberals, del liberalisme humanista que compartim i que no té res a veure amb allò que alguns adversaris en diuen neo-liberalisme salvatge, estan guanyant terreny polític a la resta de la vella i també nova Europa. Després de l'ensorrada general del comunisme, que no va resistir a la caiguda del mur de Berlín, assistim a una mena de pèrdua de força de les opcions del socialisme clàssic, el socialisme democràtic que va tenir molts anys en el seu company de viatge comunista el pitjor adversari infiltrat. Per això, en un degoteig que no para, molts estats europeus del nostre entorn immediat van deixant de banda els governs socialistes que havien tingut els darrers anys.

Però, els qui obtenen la confiança majoritària saben que el mercat no ho pot ser tot, que les prioritats segueixen essent la salut, l'educació i el benestar, incloent-hi la seguretat de viure i poder desenvolupar iniciatives en un entorn sostenible, de pau ciutadana i de respecte entre tots.

Un liberalisme exagerat i fora de lloc seria el que considera que l'Estat ja fa prou si no fa nosa. Aquest no és el cas. L'Estat en conjunt i, de manera molt especial, els responsables polítics en tots els llocs de decisió, tenim una obligació envers els ciutadans: hem de fer-los veure que els límits a la iniciativa personal i pública només ens els hem de posar nosaltres mateixos, però partint de la necessària solidaritat. I han de ser molt llunyans, han de ser alts. El llistó s'ha d'aixecar perquè sempre que Andorra ho ha volgut, sempre que hi ha cregut majoritàriament, ha arribat a fer tot el que es proposava.

Tenim el convenciment que Andorra arriba en aquest moment tant carregat d'interrogants amb les millors perspectives.

La Constitució, el sistema institucional que estableix, la consolidació del copríncipat i el desenvolupament legislatiu de les seves grans línies ens permeten seguir avançant sense cap trasbals insuperable, sense alterar allò que tenim de millor: la convivència en pau entre generacions i entre cultures diverses.

En aquesta línia la gran empresa olímpica és un exemple de bona manera de fer. En primer lloc ens fixem un sostre que podia semblar massa agosarat per a molts. Treballem en la idea i aquesta idea va esdevenint més assumible per als escèptics més optimistes i, fins i tot, per als pessimistes de mena.

Sense distinció d'opcions polítiques, el Comú d'Andorra la Vella, el Comitè Olímpic i el Govern fan un treball d'anàlisi que ens permet presentar una candidatura força consistent i amb el suport de França, del Comitè Olímpic Francès, de tots els comuns i les empreses d'esquí. La fase actual ens permet informar més àmpliament tothom i, així, cada dia augmenta la gran majoria que comparteix l'empenta del projecte olímpic.

Aquest ha estat un bon exemple de quines són les màximes obligacions dels governants. Les obligacions i les millors satisfaccions, cal dir-ho. Alhora, cal un balanç detallat i, malgrat tot, incomplet de l'acció de l'Administració general, també cal que els qui tenen la confiança dels electors trobin aquells projectes que poden unir les persones i les iniciatives. Aquelles idees positives que ens permeten valorar el que tenim, ordenar-ho millor i projectar-ho a tot el món.

S'ha de fugir del conformisme de situacions consolidades i d'una uniformitat excessiva en l'economia d'empresa a Andorra. El sector privat ha de saber preparar-se per a un futur amb fronteres cada vegada més obertes cap a dins i cap a fora. Fem força bé el que sabem fer, però cal aprendre a fer altres coses.

Sortir de les balmes per anar a descobrir el món devia ser molt agosarat per als primers pobladors de les nostres muntanyes. I malgrat totes les adversitats, prou bé que ho van fer, a totes les èpoques d'aquest poble mil·lenari.

Perquè el camí del futur ja fa temps que ens el marquen tots els qui han tingut idees una mica més atrevides. Els que han fugit de la conformitat, o de la política que no perd mai de vista el campanar de cada parròquia.

Tenim davant de nosaltres tres anys d'una legislatura plena de realitats i de projectes avançats. Gaudim, tots nosaltres, del suport de la gent que ens ha atorgat la confiança en uns programes que poden trobar-se en molts punts de convergència positiva. Estic segur, Senyories, que tots en farem el millor ús per Andorra.

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies, Sr. cap de Govern.

Se suspèn la sessió fins demà dia 21 de juny a les 10 del matí, moment en què es procedirà al debat amb la intervenció dels grups parlamentaris.

(Són les 11.30h)

(El dia 21 de juny, a les 10h es reprèn la sessió, amb tots els membres del Consell General. El Sr. Enric Pujal Areny, ministre de la Presidència i Turisme s'incorpora la reunió).

El Sr. síndic general:

Bé, es reprèn la sessió i s'inicia el debat amb la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt intervé el Sr. Patrick García. Teniu la paraula.

El Sr. Patrick García:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Entenc que se'm pot permetre una petita introducció, si més no aclaridora pels ciutadans, del meu torn de paraula com a conseller del Grup Mixt, no com a representant del Partit Demòcrata, però sí com a conseller general elegit a les eleccions pels ciutadans de sensibilitat social lliberal, lliberal progressista, o també lliberal humanista, segons nova versió actualitzada pel Sr. cap de Govern.

Des d'aquest espai polític, l'espai social lliberal, progressista i humanista, i avui com a únic representant al Consell General -de moment-, voldria en resposta al discurs d'orientació política, i des de la meua senzilla representació, confirmar la meua voluntat de consens, demanant avui, que aquesta voluntat sigui compartida i no es quedi al calaix de les bones intencions, que per altra part en deu estar ple, i amb pocs resultats.

Després de vuit anys de Govern, és clar que no veieu avui les coses de la mateixa manera, Sr. Forné, i m'ha semblat així entendre en el vostre discurs.

Està bé que ja no feu responsable als anteriors governs al vostre, de les mancances i de les llacunes actuals.

En el decurs de la darrera Diada de la Constitució vàreu felicitar públicament el Consell General i el Govern de l'any 1993. Aquest és el camí.

El camí del reconeixement quan toca, i el de la crítica -sempre constructiva- quan toca, també.

Sembla que la vostra actitud ha canviat, i si així fos, seria positiu... seria positiu perquè encara us queden tres anys i podríeu fer feina positiva.

Creixement sostenible de veritat, sí... però, de veritat, no en frases ni en discursos, però sí en fets i en projectes de llei harmònics dins d'una política real de creixement sostenible modern.

No convindria camuflar en uns hipotètics Jocs Olímpics d'Hivern un model estructural d'inversions públiques que podria resultar inadequat a nivell de prioritats actuals, i en clar desequilibri amb la possibilitat d'inversió actual.

Semblaria que heu abandonat, Sr. Forné, el camí de les solucions miraculoses.

El camí de les societats *off shore*, el camí de les societats del joc, en definitiva el camí de no afrontar els problemes reals d'Andorra, el camí perillós pel nostre país. Si així fos, ens tindríeu en el consens que Andorra necessita.

Descentralització responsable, sí; definició clara de competències entre institucions i capacitats de finançaments responsables, sí; limitació d'endeutament per llei, també, Sr. Forné. Una clara voluntat de reforma social, sobretot, però, amb disposicions globals intel·ligents i harmòniques, no amb arranjaments precipitats, conformes a la Carta Social Europea per la part que Andorra pugui assumir responsablement. En definitiva, una política humanista i possibilista a la vegada, que la societat nostra requereix, i que nosaltres, senzillament, considerem prioritària.

Adaptació al títol II de la Constitució. N'heu parlat, Sr. Forné, moltes vegades, en aquesta ocasió també.

El nostre consens el reiterem, la societat ho necessita. És urgent. Presenteu els projectes de llei necessaris a tal efecte.

Ens agradaria la reforma del Codi de l'Administració en el sentit de fer-lo totalment constitucional. No és fàcil però ho heu de fer.

Tots els administrats ho necessitem, i també ho necessiteu vosaltres els administradors. Seria convenient. Presenteu el projecte.

No pretenc, ni molt menys, fer la volta a tota la problemàtica que vol englobar el vostre discurs d'orientació política.

En primer lloc, pel fet que al ser l'únic representant de l'espai social liberal, humanista

i progressista, no dispo de mitjans materials ni del temps necessari a tal efecte. Però, sí que vull manifestar les actuals prioritats que al nostre entendre el Govern d'Andorra ha de conduir amb responsabilitat.

Només que d'aquí un any, pel proper debat d'orientació política, els cinc capítols que he mencionat estiguessin concretats en projectes de llei a examen parlamentari, ens donaríem per satisfets.

No ens agradaria, de veritat... no ens agradaria que malgrat la nostra voluntat moderada i constructiva, no ens agradaria, -dic-, que l'any que ve el nostre to i la nostra actitud d'avui no poguessin ser el mateix.

Això voldria dir que el Govern no hauria fet la seva feina, i que el conjunt de la ciutadania en continuaria suportant les conseqüències.

Pel camí de la defensa de l'interès general, pel camí de la responsabilitat i de l'altruisme, pel camí de les reformes moderades i transparents, pel camí de les solucions harmòniques, pel camí del treball constant, pel camí de l'equilibri, per aquests camins és per on volem caminar els socials lliberals, progressistes i humanistes, com nosaltres som.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

També pel Grup Mixt té la paraula el Sr. Jordi Mas.

El Sr. Jordi Mas:

Gràcies Sr. síndic.

Al cap d'un any i tres mesos vam sentir ahir, per primera vegada en aquesta legislatura, el discurs d'orientació política que reglamentàriament ha de fer el cap de Govern cada any.

Podem afirmar després d'escoltar-lo atentament, que ens va sorprendre gens ni mica -o no ens va sorprendre gens ni mica-, el contingut buit d'orientació política que el Govern pensa dur durant aquest proper any. I diem que no ens sorprèn, perquè ens esperàvem, com de costum, un discurs amb moltes paraules, del tipus catàleg de venda, i un grapat de projectes inacabats, amb pocs fets concrets i no propostes clares.

La política del Govern lliberal està basada, sobretot, en els grans projectes mediàtics, perquè se'n parli molt, no es realitzin mai, i

amb la finalitat de desviar l'atenció dels problemes quotidians.

A l'Andorra d'avui dia, s'hi ha arribat gràcies a persones que han tingut molt poca facilitat de paraula, i en canvi han tingut una bona manera de fer, amb seny i també amb discreció. Pensi que tal com diuen els vells, que val més la que calles que la que dius.

En general podem dir que el discurs va ser més un recordatori dels temes en curs que no pas l'orientació política del país. És un clar símptoma d'una falta d'il·lusió del Govern i una manca de convicció en els recursos i mitjans propis del país, per impulsar accions necessàries i anticipar-se als reptes d'aquesta nova dècada.

Fa un any, en el discurs d'investidura que vaig tenir l'honor de pronunciar, un dels quatre eixos que proposa en el consens, era les relacions amb la Unió Europea. Tots van subscriure amb entusiasme la proposta de consens a l'entorn de la política exterior, i que va donar lloc a la creació d'una taula de negociació específica per cercar una postura unitària, amb la finalitat de reforçar la posició del Govern de cara a les negociacions amb Europa.

Avui constatem un estrepitós fracàs, gràcies a la política d'exterior practica pel Govern.

I pel bé del nostre país, ho lamentem profundament, però, la veritat, i així ho va reconèixer ahir en el seu discurs, el cap de Govern, és que el Govern i el Grup Parlamentari Lliberal ja tenien definida quina seria la seva proposta per encarar les negociacions amb la Unió Europea, des de l'inici. De res van servir les propostes escrites que des del nostre grup vam aportar a la taula creada a tal efecte, en què hi figuraven les nostres reflexions amb el clar objectiu de crear un debat i d'analitzar els avantatges i els inconvenients de totes i cada una de les propostes d'acostament a la Unió Europea.

Entenem, i encara continuem defensant la nostra proposta d'ampliar l'acord del 1990 cap al sector de serveis, podent-hi afegir algun altre acord sectorial de transport, educació o altres, i com hi figura en les nostres reflexions, és la millor proposta que Andorra pot esperar en la situació d'avui dia.

De sobte, i sense donar temps per informar als membres del Consell General, el ministre d'Exteriors es va presentar a Madrid amb una proposta de cooperació amb Europa, que tal i

com reconeix en el seu discurs d'ahir, són unes reflexions preliminars. Nosaltres entenem que és una proposta de mínims, i destinada, únicament, a dir que hem obert negociacions, sota la presidència espanyola, per poder sortir a la foto.

Si analitzem el "no document" ens adonem que no respon a les expectatives que la majoria de la població andorrana havia posat en aquest acord. I no hi respon perquè no aporta cap proposta concreta sobre les necessitats reals que el poble andorrà i sobretot els joves esperaven per poder afrontar el seu futur professional amb unes expectatives més àmplies dins de la Unió Europea.

És lamentable que el Govern hagi malbaratat la primera oportunitat d'arribar, en política exterior, a un consens en política exterior únicament pel fet de voler dir que hem entrat una proposta sota la presidència espanyola. Segurament hi poden haver altres raons que ara desconeixem, per actuar d'aquesta forma. En tot cas, el que queda palès és el fet que aquesta manera d'actuar de forma precipitada, no és la millor manera d'obtenir un bon resultat en aquesta negociació.

En el discurs d'ahir ens torna a proposar el consens en aquesta matèria. Francament, és molt difícil de donar credibilitat a aquesta proposta després de l'experiència viscuda l'any passat. Estem disposats a parlar de consens, sempre i quan la interpretació que fa el Govern d'aquesta paraula no sigui l'aprovació de fets consumats.

En la primera proposta presentada a la taula negociadora, expressàvem el nostre desig d'encarar aquesta negociació de forma global, és a dir, tenint en compte que la comissió de la Unió Europea tenia el mandat de negociar amb els països tercers i, doncs, amb Andorra, la proposta de directiva europea sobre la fiscalitat de l'estalvi. Nosaltres podíem posar sobre aquesta taula, o sobre la taula de negociació la nostra proposta d'acord amb la Unió Europea, de la mateixa manera que ho ha fet Suïssa.

Aquesta posició no ha estat recollida pel Govern com una mesura negociadora efectiva i, per tant, s'enfronta la negociació de la fiscalitat de l'estalvi, sense utilitzar aquesta dinàmica per introduir els objectius que Andorra vol assolir amb Europa.

Un altre fracàs de la política del Govern és l'aparició d'Andorra, una vegada més, a la llista de paradisos fiscals no cooperadors publicada

per l'OCDE. Ara, en aquesta llista hi figuren únicament set països.

No s'entén com en manifestacions del cap de Govern després de l'aparició de la nova llista, treia importància al fet de què Andorra hi figurés i, en canvi, ahir lamentava l'aparició a la llista, malgrat els suposats esforços.

També és sorprenent la proposta del cap de Govern a tots els grups polítics sobre el consens en política fiscal, i més concretament en el desplegament de les lleis de l'impost indirecte restants dels sectors de l'economia del país, quan molt recentment vam poder constatar la manera que té el Govern d'entendre el consens, durant la tramitació parlamentària de la Llei general de l'impost indirecte al sector financer i la de les companyies d'assegurances.

El fet de no acceptar les nostres esmenes, el Govern va perdre la possibilitat d'obtenir més ingressos, encara, per aquest concepte.

El nostre grup estarà en disposició de dialogar i cooperar sempre que les propostes guardin coherència amb el disseny tributari establert amb la Llei general de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis i la Llei de bases de l'ordenament tributari.

No entenem la barreja presentada, amb el fet d'encunyar euros i el fet d'assumir l'encunyació de moneda i la substitució de l'antic servei d'emissions. Pensem que aquesta potestat és del Govern, malgrat no s'hagi preocupat fins a la data.

La política social tampoc ha estat un dels temes forts del primer any de legislatura, i de la forma que s'apuntava en el discurs d'ahir, tampoc ho serà en el futur immediat. Doncs, sembla ser que els propòsits del Govern són, en primer lloc: legislar internament pel que fa al contracte de treball, i a posteriori, ratificar la carta social, quan la lògica imposaria invertir aquest procés donant un model en base als principis fonamentals de la carta social i desenvolupar posteriorment una legislació congruent amb la mateixa.

I, això, ressalta més quan l'esborrany de modificació de legislació laboral resulta encara molt més restrictiu als drets dels assalariats que la legislació vigent.

Podem excloure en aquest apartat, i això sí que és un fet innegable, l'aprovació finalment de la Llei d'immigració, fet que es va poder concloure gràcies a la bona tasca realitzada des de la Comissió d'Interior, i que va quedar palesa en

les manifestacions de tots els grups el dia de la seva aprovació en la sessió del Consell corresponent. Prova de què, amb la voluntat ferma de treballar conjuntament, es pot arribar a un consens efectiu i clar.

Esperem que aquest consens es continuarà mantenint per la redacció dels reglaments de desenvolupament de la Llei, tal com es va demanar en aquesta Cambra.

Pel que respecta a la Llei de la CASS, esperem tal i com es va comprometre la Sra. ministra de Salut i Benestar, disposar del Projecte de llei com a màxim a finals d'aquest any.

En política sanitària i referent al SAAS i a l'hospital, en treure la gestió privada de l'hospital de mans d'una empresa de fora, vau quedar a mig camí del que era la nostra proposta. Al nostre entendre, queda pendent encara la supressió de l'actual Servei d'Atenció Sanitària com a organisme intermig, o la seva radical modificació.

La llista d'obres que ens presenta quan parla del Ministeri d'Ordenament Territorial, és el recordatori del pressupost, però, hem trobat a faltar aquelles obres que no s'acaben de realitzar mai sense motius aparents.

Aquí ens adonem que el Govern inverteix més temps en projectes de difícil realització i, en canvi, descuida projectes necessaris, -com és- la millora de les infraestructures viàries actuals-, que més interessin als ciutadans pels efectes negatius que han de patir quotidianament.

La Llei general d'ordenament del territori, que ara s'està desenvolupant amb el reglament que queda de construcció, i el Reglament urbanístic, són unes eines necessàries per l'ordenació del territori. Ara bé, no ens defineix en el seu discurs d'ahir l'abast que segons el Govern tindrà l'aplicació d'aquestes normatives.

Ens anuncia un acord amb el Ministeri de foment espanyol sobre el finançament de la compra dels terrenys i la rehabilitació de l'aeroport de La Seu d'Urgell, en base a un repartiment dels costos a parts iguals. També ens diu que la gestió directa d'explotació de l'aeroport dependrà directament del Govern andorrà al 100% a través d'una empresa.

Primer: desconeixem la viabilitat econòmica del projecte, sàpiguen que els costos d'explotació estan a càrrec del Govern andorrà i quina pèrdua d'explotació tindrà a l'any.

Segon: el Govern inverteix en la compra d'un actiu, fora de les nostres fronteres i sota la

tutela d'un altre estat, després, això sí, d'un procés d'expropiació, prèvia declaració d'utilitat pública per part del Parlament espanyol, tal com va manifestar el ministre espanyol.

Tercer: quina és la garantia d'accés viari directe i sense retràs per poder arribar a la terminal de l'aeroport i poder complir amb els horaris dels vols?

Ja que estem parlant d'espais aeris, ens torna a insistir amb el seu metro, projecte que dubtem de la seva necessitat i viabilitat, no sense deixar de mencionar la incògnita de si serà econòmicament sostenible, i de l'impacte mediambiental que rebrà la qualitat dels espais naturals del nostre país.

Ens ha sobtat en el capítol d'altres millores significatives, els dos paràgrafs dedicats al sector elèctric, a la seva regulació per llei i a la planificació de la gestió de l'energia, i se'ns obre el dubte de si el Govern té intenció de liberalitzar la importació i producció de l'energia elèctrica.

Pel que fa al Pla de sanejament d'aigües, només ressaltarem el que tothom ja sap, que porta molt retràs sobre les previsions, i que no s'ha complert el termini del compromís contret amb Espanya.

En quant al tractament de residus, el Govern no informa a la població d'Andorra ni sobre el possible tancament del forn actual ni de les dades de contaminació atmosfèrica, ni del destí dels residus actuals en la fase de construcció del nou forn, que està pendent d'adjudicar.

Estem d'acord en potenciar el sector agrícola i motivar el jovent per tal de garantir la continuïtat de l'agricultura, i que aquest no esdevingui un sector marginat.

Ens ha fet molta gràcia, a pocs dies de la presentació del dossier de la candidatura, -no unànime, ans al contrari-, sentir-lo parlar per a la candidatura olímpica del balanç de l'olímpic.

També ens anuncia uns resultats de la temporada d'hivern excel·lents, i no creiem que siguin els esforços del cap de Govern, sinó més aviat els esforços del col·lectiu d'estacions d'esquí, del col·lectiu del sector hotel·ler, i els esforços dels comuns que Andorra sigui un destí turístic important, i es mantingui en uns nivells d'alta qualitat de servei.

El que sí constatem, i estem plenament dins l'àmbit de les competències del Govern, és la manca de planificació per garantir un turisme sense estacionalitat. Caldria redefinir la política

turística del Govern -i puguem emplenar el país durant els mesos vuits.

També és una assignatura pendent del seu Govern la formació professional que fins a la data d'avui ha sigut un fracàs rotund. I aquesta, creiem que és una eina imprescindible per al jovent, perquè pugui orientar la seva formació.

És responsabilitat del Govern no escatimar esforços en la formació, aprenentatge i motivació del jovent.

Ens donem compte que dóna una gran importància a la política esportiva, i que ni tan sols en parla en el seu discurs.

En quant a la justícia, i sense entrar a valorar l'efectivitat de les mesures enunciatades en el discurs, ja que encara no és hora per fer-ho, i malgrat segueixen arribant queixes sobre el funcionament de la justícia, entenem que la creació de l'oficina de relacions amb la justícia únicament aporta un grau més de burocratització d'aquesta administració.

Donat que el Reglament no ens permet més temps per aprofundir encara més en aspectes importants del discurs, acabarem la nostra intervenció citant alguns temes que volem deixar constància:

És convenient desenvolupar els impostos especials que afecten una sèrie de productes a fi d'optimitzar-ne el tractament.

És important potenciar l'esport escolar així com la competició. La gestió de les entitats esportives ha de ser assumida per la societat civil sense interferències de la classe política.

Per motivar el nostre jovent proposem la creació d'una granja escola per tal d'apropar les generacions futures al medi agrícola i ramader.

I, vist l'important patrimoni cultural que Andorra disposa, el Govern ha d'impulsar amb més energia i mitjans, campanyes destinades a la promoció d'aquesta oferta rica en contingut.

I, finalment, ja que ens diu que han ampliat el centre d'informació i gestió del trànsit donant informació de la xarxa viària, i vist que la gestió del trànsit és inexistent, suggerim un canvi de nom de l'agència de mobilitat per agència d'informació del trànsit.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Socialdemòcrata intervé el Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Els dies 6 i 7 d'abril de l'any passat aquesta Sala fou l'escenari del debat d'investidura del cap de Govern.

Els socialdemòcrates vam deixar-hi assentats els plantejaments programàtics que havien de guiar la nostra línia d'actuació dins i fora d'aquesta Casa de la Vall, durant aquesta mateixa legislatura.

De fet, -ho acaba de dir el company Jordi Mas- així ho van fer també els candidats de les dues forces polítiques representades en aquesta Sala.

Catorze mesos després, pensàvem escoltar un informe del cap de Govern sobre l'orientació política del seu equip ministerial, però ens hem hagut de conformar amb un inventari mal engiponat de la feina feta.

El vam escoltar ahir al matí, el vam tornar a llegir ahir al vespre, i avui compareixem, en el tràmit preceptiu establert pel Reglament - article 133-, intervenint per a exposar la nostra disconformitat amb l'orientació política del Govern del Partit Lliberal i les nostres propostes alternatives.

Per fer-ho, sembla adequat mirar la realitat andorrana i constatar que "... Andorra s'ha convertit, avui, en un país modern i dur, on l'afany de lucre, el conservadorisme polític i el liberalisme econòmic regnen com a models."

Aquesta diagnosi no l'hem establert nosaltres, tot i que la compartim, sinó que l'hem pogut llegir, a l'igual que tots els que seiem en aquesta Sala en el recull "Mira... un any de fotoperiodisme a Andorra" que el col·lectiu de fotògrafs de premsa d'Andorra ens ha adreçat fa algunes setmanes.

Efectivament, tot mirant la crua i dura realitat - el recull s'obre amb la fotografia a la portada de l'aixecament judicial del cos d'un obrer mort tràgicament en un dels massa nombrosos accidents laborals del nostre país, als quals per cert no es va fer cap referència en l'informe d'ahir al matí- el col·lectiu de fotògrafs de premsa d'Andorra ha sabut copsar prou bé, al nostre entendre, quina és l'Andorra que el Partit Liberal està conformant.

Uns anys després de les eleccions generals, la tossuda realitat continua portant la contrària als esquemes de disseny que transmet el Govern per explicar-la.

Andorra no va tan bé com ens explica el portaveu del Govern cada setmana, quan resulta que ni els propis ministeris no respecten la legislació, i ho reconeixen... i es queden tan amples. En tot just un any, el Govern Lliberal ha reconegut en quatre ocasions precisament aquí, en aquesta Sala, davant del Consell General, que no respecta la Llei.

Ho va reconèixer el dia 11 d'abril de 2002, en contestar una pregunta del parlamentari socialdemòcrata, Esteve López Montanya relativa a les condicions laborals dels treballadors del forn incinerador d'escombraries.

Fa, doncs, dos mesos i mig que el Govern ha reconegut que no s'aplica la Llei pel que fa al nombre d'hores extraordinàries treballades, i que no es respecten els drets constitucionals dels treballadors del forn. I no s'ha fet res per a posar-hi remei.

Ho va tornar a reconèixer el passat dia 14 de maig en el debat sobre la ratificació del Conveni hispanoandorrà de seguretat social, durant el qual tant el cap de Govern com el ministre d'Exteriors ens van reconèixer que no aplicaven la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, ni l'article 64.2 de la Constitució, pel que fa a la informació dels coprínceps en la negociació de tractats internacionals. El ministre diu que té uns informes jurídics que el recolzen, i es segueix negant tossudament a respectar la Llei.

Ha reconegut també, el Govern, en contestar una pregunta del nostre grup parlamentari, que no aplica la Llei de l'INAF, i que manté il·legalment en funcions al Consell d'Administració de l'INAF.

I, d'altra banda -i acabaré amb això-, la ministra d'Agricultura i Medi Ambient ha reconegut reiteradament que Andorra no complia els compromisos de calendari contrets amb l'Estat espanyol pel que fa la depuració de les aigües.

Són quatre reconeixements públics que ens han deixat, sense ser seguits d'una immediata i també pública rectificació, amb la preocupant sensació que el Govern Lliberal aplica o no aplica la legislació, els tractats internacionals i la Constitució en funció del que, políticament, li convé.

La demostrada arbitriietat -perquè és arbitriietat el que depèn del caprici i no té fonament legal raonable- i la manca d'orientació global condueixen a una

improvisació en la qual ja ningú, ni la pròpia majoria parlamentària, sap cap on va el Govern.

L'informe d'ahir al matí ens ha fet trobar un nou eslògan per al Govern: "Li oferim sense cap mena de compensació el ministre de la Presidència; no hi ha res que no us pugui prometre". Però com deia un analista francès "Promettre n'est rien, tenir est tout".

Després de cinc anys de prometre, amb majoria absoluta, trobem a faltar resultats concrets i promeses oblidades.

El vostre exhaustiu informe té absències significatives: cap referència al gran projecte casino, tan assenyadament arraconat, cap referència, tampoc, a l'assignació pressupostària del 0,7% per l'ajuda al tercer món que els socialdemòcrates defensem i que els lliberals vàreu rebutjar després d'haver dit públicament davant un representant de la UNICEF que el tiraríeu endavant... doble llenguatge.

El Govern Lliberal vol aparèixer com a mestre en política immigratòria quan ha suspès l'assignatura durant sis anys seguits, i ara ha aconseguit un aprovat justet. Recordem que fou el Govern Lliberal que va crear la greu problemàtica dels "papers rosa" en negar-se a aplicar la Llei de quotes a comptar de l'any 1998, implantant una situació d'il·legalitat manifesta.

Vam veure, també ahir, amb sorpresa, com el Ministeri d'Economia ens diu en l'informe que "... s'han pres decisions de principi sobre el límit de capital estranger i els sectors que s'hauran d'obrir tot preservant el mercat interior". Ens preguntem: podria el Consell saber quines són les decisions de principi?

Vam saber també ahir que teniu enllestit un Projecte de llei de rebaixes i que l'heu treballat conjuntament amb la Cambra de Comerç i que -la millor de la matinada- "... serà presentat davant del grup parlamentari".

Com sigui que no pensem pas sol·licitar l'entrada al vostre grup parlamentari, ens haurem d'acostar a la Cambra de Comerç per a conèixer aquest projecte.

Som, probablement, davant de les conseqüències d'un veritablement empatx de majoria absoluta.

Aquest empatx ha fet que, dia sí i dia també, en les sessions del Consell General, a la Junta de Presidents de Grup Parlamentari i en les compareixences d'alguns ministres davant les

comissions legislatives, les preguntes, interpel·lacions o simples opinions de discrepància política han estat sempre contestades amb la mateixa cantarella. Al Partit Lliberal li correspon la responsabilitat de governar.

Això, mai no ho hem discutit des del Partit Socialdemòcrata; fins i tot en el nostre discurs del debat d'investidura del mes d'abril de l'any passat ho vam dir ben clar: "... el resultat electoral ha donat una clara majoria al Partit Lliberal per la qual cosa és a aquesta força política que li correspondrà assumir la direcció del Govern".

Ara bé, aquest reconeixement inicial no ens obliga pas a mantenir una mena de silenci i callament permanents fins a les properes eleccions generals.

Pensàvem que la nostra postura hauria estat corresposta per part de la majoria parlamentària, amb el reconeixement del paper que correspon al primer partit de l'oposició.

Un paper de control de l'acció del Govern, d'iniciativa parlamentària i d'interlocució política en nom i representació del 30% de ciutadans que ens van fer confiança en les darreres eleccions.

Aquest reconeixement no s'ha volgut fer. Pel contrari, ens hem trobat amb el que definim com: l'arrogància.

L'arrogància -diu el diccionari ALCOVER-MOLL-, és una demostració de supèrbia o de convicció de la força pròpia; la supèrbia - sempre segons l'ALCOVER-MOLL-, és una estima excessiva de si mateix amb el menyspreu als altres. Un desig immoderat de la pròpia exaltació.

L'arrogància s'ha convertit aquests anys passats en una manera d'estar en la política andorrana. L'arrogància s'estén com una taca d'oli.

És arrogància comparèixer davant la Comissió de Política d'Exterior, després d'haver portat oficialment a Madrid una Proposta d'acord de cooperació amb la Unió Europea sense dir-ne res abans a l'oposició, i manifestar que s'està disposat a escoltar suggeriments... suggeriments.

És arrogància rebre als representants de la Unió Sindical d'Andorra per comentar el contingut d'un projecte de nova legislació laboral tot precisant, perquè ningú no s'equivoqui, que no es tracta de cap negociació sinó que el Govern

està disposat a rebre suggeriments... suggeriments.

Senyor cap de Govern, l'arrogància no solament no ajuda a resoldre els problemes sinó que afavoreix la fractura perquè suposa un menyspreu de les altres forces polítiques i socials.

El problema actual del vostre govern és no solament de continguts, en clara contraposició al que nosaltres creiem que caldria dur endavant, però és també d'estil, de manera de fer.

Amb aquest procediment de posar tothom davant dels fets consumats, no es pot pretendre, seriosament, arribar a acords amb els adversaris polítics. Les forces polítiques es conformen a partir d'unes actuacions d'unes propostes però, després, s'hi han de posar les formes -les formes són molt importants en política. Entre altres motius perquè guardar-les significa estar convençuts que ningú, per molta majoria absoluta que tingui, té la veritat absoluta.

Ens manifestàveu, ahir al matí, la vostra disponibilitat al consens amb l'oposició.

I, avui, us pregunto: com es conjumina aquest dit, és a dir, aquesta declaració, amb els fets que hem viscut durant el primer any de la vostra segona majoria absoluta?

Com podem creure en la sinceritat de les vostres crides, al consens, quan durant els darrers catorze mesos us heu resistit numantament a complir i fer complir pels vostres ministres el que la Constitució i el Reglament del Consell estableixen i imposen: trametre als consellers generals la informació i documentació que, en l'exercici del seu comès, demanen en el marc de la funció de control de l'acció política del Govern?

Un dels índexs habituals d'avaluació de la qualitat de les democràcies consisteix en observar el nivell de deliberació, o, el que és al capdavant el mateix, la capacitat del sistema per a fer que predomini l'argumentació sobre la pura i simple aplicació mecànica del poder de les majories.

Si en un sistema polític predomina un mecanisme de permanent aportació de raonaments és previsible també que les qüestions polítiques de major rellevància, les anomenades qüestions d'Estat, acabin fonamentant-se damunt un important acord entre les principals forces polítiques.

Quan el tema sobre el qual cal decidir presenta, a més a més, una particular dificultat de comprensió derivada de la complexitat i de la indeterminació sobre la bondat dels seus resultats i efectes, el raonable, l'assenyat, seria que ens aturéssim mínimament a fer escampar qualsevol dubte. A pensar i a deliberar. A debatre. La base del debat és el respecte. Si no n'hi ha, la democràcia en pateix, la convivència s'afebleix, i no es va endavant.

Si no es busca la comprensió mútua sinó la pura i simple imposició de voluntats, la discussió queda situada al nivell d'un senzill simulacre, com un tràmit irritant que cal passar abans de votar... és la fase dels suggeriments.

Els consellers del Partit Socialdemòcrata no som aquí per a fer suggeriments.

Els socialdemòcrates no només dissentim, discrepem, i en lògica conseqüència ens oposem a l'orientació política de la majoria lliberal en l'àmbit de les relacions econòmiques i socials amb Europa i en l'àmbit de la política social, sinó que també proposem.

I proposem la recerca d'acords polítics nacionals en els àmbits considerats d'Estat. I hi treballem.

En el nostre discurs del debat d'investidura del dia 6 d'abril de l'any passat els socialdemòcrates vam proposar al conjunt d'aquest Consell General treballar per "... posar-nos d'acord com a mínim en tres àmbits essencials per al futur -i el recordo-: el primer era la proposta de relacions econòmiques i socials amb Europa; el segon era trobar la manera de què Andorra fos un país obert, que tinguí i defensí uns valors i uns drets compartits del conjunt de la ciutadania; i el darrer era la definitiva adequació del marc competencial dels comuns i el seu ple desenvolupament."

Un any i escaig després, lamentem haver de constatar que no hem avançat gens en els dos primers àmbits. Més aviat hem anat enrera.

Tot seguit en parlaré.

Pel que fa al tancament de la massa ja llarga fase de transició vers uns comuns plenament integrats al marc constitucional, estem mantenint una línia de positiu diàleg amb el Govern i el Grup Parlamentari Lliberal. Confiam que l'acord sigui possible abans de final d'any.

La nostra oposició s'exerceix des de la responsabilitat. Proposem una orientació

política alternativa a l'actualment majoritària en aquest Consell General.

El vostre Govern, després del debat d'investidura de l'any passat, donava la impressió que seria capaç d'encarar-se amb problemes que, no us heu cansat mai de repetir-ho en els darrers cinc anys de majoria absoluta, Andorra venia arrossegant des de feia molt de temps sense donar-hi resposta. Però, sovint les aparences són enganyoses.

Realment, els problemes no s'han encarat sinó que el vostre govern ha anat oferint respostes simplificades que no solament no els han resolt sinó que acabaran agreujant-los. És el que comença a fer-se visible després de cinc anys de majoria absoluta lliberal.

El Govern -la imatge és molt ben cuidada- dona la impressió que té resposta per a tot, però al capdavant, no la té per a gairebé res.

Ho comencem a veure en molts àmbits: llocs de treball sense cobrir en l'hosteleria, la restauració i els serveis, dèficit preocupant d'infraestructures escolars, retorn del contraban de tabac, problemes per acollir un turisme de qualitat, deteriorament del progrés social i qualitat de vida dels que viuen i treballen a Andorra.

L'absència d'una Llei de protecció del patrimoni cultural ha permès també sota majoria lliberal pèrdues irreparables en el patrimoni arquitectònic andorrà.

En tots aquests terrenys estem pitjor del que estàvem fa uns anys i, el que més preocupa: hi ha tendència a seguir empitjorant. Però, l'aparença de solució dels problemes de la societat andorrana fa aigües per tot arreu. S'està imposant un estil de fer política que és a l'antípoda del que s'insinuava en el vostre discurs del debat d'investidura, i que ahir vàreu voler tornar a escenificar. El to amable del vostre discurs d'ahir topa amb l'agror de l'estil amb el qual se'ns ha negat el nostre dret a controlar l'acció política del Govern i amb la barra -no he trobat una paraula més amable- amb la qual se'ns manifesta la disposició a rebre suggeriments.

I amb aquest estil de doble llenguatge no hi ha possibilitat d'avançar.

No anem endavant sinó enrera en l'àmbit social i en l'àmbit de la definició d'un horitzó clar pel que fa al futur de les nostres relacions econòmiques exteriors.

Andorra té avui un govern que va contra el vent europeu. Però, el vent no deixarà de bufar. El vent europeu que importa a Andorra, Sr. Forné, no és el de la tendència electoral més conservadora o menys socialdemòcrata del que ens parlàveu ahir, sinó el de la necessària homologació de la nostra activitat econòmica, des del respecte i la col·laboració, amb els estàndards europeus.

En política hi ha fets i situacions irreversibles.

La vinculació d'Andorra a Europa a partir de l'entrada en aplicació, el primer de juliol de 1991, de l'acord comercial amb la Comunitat Econòmica Europea, i la necessitat d'avançar en l'aprofundiment de les relacions econòmiques i socials d'Andorra amb Europa és un d'aquests fets irreversibles.

Podem discutir -i de fet és el que estem fent- com ho hem de fer, i a quin ritme ho hem de fer, però no tenim cap altre camí de progrés que aquest.

Evidentment, sempre queda el remei -el d'aquells que volen acostar-se a Europa sense tocar-la- d'enfonsar el projecte d'acord econòmic i social amb Europa.

És difícil, però, que des d'uns plantejaments conservadors -ara en diuen "prudents"- es pogués fer. Embolicar la troca amb "no papers" i acords incolors, inodors i insípidos.

Però, s'hauria de fer acceptant, això sí, que girant-nos d'esquena a Europa per a no tocar-la, ens estem tancant les portes del futur.

Fa tot just tres setmanes, el dia 29 de maig, la presidenta del "Conseil National" de la Confederació Helvètica, la Sra. Liliane Maury Pasquier pronuncià un interessant discurs davant la Comissió Permanent de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa reunida a Lucerne. La presidenta del Parlament Helvètic hi encarava, sense embuts, el debat sobre l'acostament de Suïssa a la Unió Europea.

Deia així: "Avui hem arribat a un cul de sac en el qual la via de Suïssa vers Europa està marcada amb quatre senyals indicadors: no a l'espai econòmic europeu, no a l'associació, no a l'adhesió, i gairebé no a nous acords bilaterals".

I, afegia que malgrat aquesta posició tancada, Suïssa es veu obligada, -"est contrainte" deïa ella- a transposar en la seva legislació, i de manera cada vegada més important, la legislació europea.

Advertia així la presidenta del Parlament Suís del perill que amenaça la confederació en les

seves relacions amb la Unió Europea: "en être sans en être".

Dit altrament, haver d'assumir el cabal comunitari sense haver establert un lligam institucional més sòlid amb la Unió Europea.

Al capdavant, ens trobem efectivament, a Andorra, en una situació prou similar.

Els socialdemòcrates pensem que ens hem d'acostar a Europa sense por a tocar-la. I que ho hem de fer donant mostres de voluntat i de seriositat política començant a fer les passes i els sacrificis que calguin.

Cal sortir dels discursos d'il·lusionisme per anar cap a una política de realitats. Una política de realitats que passa per aplicar, per complir i fer complir les lleis.

Acabant d'una vegada per totes amb el contraban i precintant els magatzems de distribució a l'engròs de caixes de tabac als contrabandistes. Uns magatzems que res tenen a veure amb la lícita activitat comercial d'aquells establiments que venen tabac.

Ens deïeu ahir que "... aquest any no hem aconseguit sortir de la llista de paradisos fiscals de l'OCDE malgrat haver-ho intentat". I recordàveu que "... la primera vegada que es va situar Andorra en una llista de paradisos fiscals va ser l'any 1990 per part d'Espanya".

Començant per la història, em permetré recordar-vos que l'establiment per part d'Espanya d'una llista de paradisos fiscals, no va tenir lloc l'any 1990 sinó el mes de juny de l'any 1991.

Tranquil·litzo immediatament als conceptors de l'estratègia lliberal de situar sempre l'origen i la culpa de tots els mals en la nostra etapa de govern: tant l'any 1990 com l'any 1991 el ministre de Finances del Govern d'Andorra era el mateix.

Situant-nos ja al segle XXI, val a dir que malament podreu aconseguir res de bo si seguiu en aquesta línia de negar l'evidència. De fet, el secretari general de l'OCDE ja li va deixar prou clar a la ministra de Finances, en la carta que li va adreçar el 18 d'abril d'enguany: Andorra roman a la llista amb només ja sis altres països, i allí es quedarà si no fem un pas endavant.

Tant davant l'OCDE com davant la Comissió Europea el vostre govern vol fer entrar el clau per la cabota.

Nosaltres proposem la introducció immediata d'una normativa que estableixi la tributació

sobre els rendiments del capital, única mesura que pot raonablement salvaguardar la independència andorrana i donar garanties a Europa que Andorra mereix crèdit suficient per no ser considerada paradís fiscal.

Aquesta tàctica dilatòria d'anar empenyent enrera a l'hora d'adoptar les decisions, no és bona per Andorra. N'estem convençuts i, a més, i així ens ho han recordat, ben recentment, els nostres interlocutors comunitaris, malament podrem arribar a un acord si no volem reconèixer la situació.

Andorra necessita un projecte de cohesió democràtica i social que consolidi la societat andorrana. Un projecte que ha de portar el Govern a acceptar que dins de l'Andorra de l'any 2002 hi ha persones que viuen en condicions de pobresa i de marginació social. I treballar per posar-hi remei.

Un projecte de cohesió que ha de portar el Govern a reconèixer que dins de Andorra hi ha moltes vídues que es veuen obligades a viure amb pensions mínimes, després que el seu marit hagi cotitzat anys i anys a la Seguretat Social confiant que així no veurien la situació de precarietat que els hi toca viure ara.

Pensions de 240 a 300 euros amb les quals han de subsistir, a l'igual que la gent gran, que rep unes pensions indignes d'un Estat democràtic i social com el nostre, i que legítimament reclamen un augment de les pensions de jubilació.

És aquest un problema que ha de resoldre, potser, la Càritas Diocesana? O és un problema de justícia social?

Un projecte de cohesió i de realitats reclama una integració adequada, també, de les ajudants de menjador de l'Escola Andorrana i no pas una plena privatització del servei públic dels menjadors escolars com pretén el Ministeri d'Educació.

Un projecte de cohesió social que requereix la ratificació en seu parlamentària de l'adhesió a la Carta Social Europea sense més dilacions ni excuses.

Un projecte, en definitiva, que defensin els socialdemòcrates i que el Govern Lliberal considera que Andorra no es pot permetre.

Qualificats portaveus del Govern Lliberal i del seu grup parlamentari, han intentat justificar els darrers dies el projecte de nova legislació laboral.

Es tracta d'un projecte, al nostre entendre inadmissible, per quant suposaria una veritable regressió en els drets socials dels treballadors.

No s'hi val a modificar un text històric, i en molts aspectes ja superat per l'evolució social i política d'Andorra, com és el Decret sobre el contracte de treball de l'any 1974, per anar a implantar normatives objectivament encara més restrictives dels drets socials.

Es pretén -s'afirma- que les empreses andorranes no podrien suportar les conseqüències d'una normalització del dret regulador de les relacions laborals en la línia del que s'està fent a Europa.

No podem compartir semblant criteri que, d'altra banda, permetria introduir un dubte raonable, que convé esvair, sobre la viabilitat de molts projectes empresarials d'aquest país.

Un país que no és únicament... -estic acabant, Sr. síndic- la finca d'uns quants que, pel que sembla, no es poden permetre adequar els drets de la majoria, sinó que és de tota la gent que viu i treballa a Andorra.

Els socialdemòcrates no volem aquesta subordinació de l'interès general i de les polítiques socials a un sector de l'empresariat.

L'economia és la base del creixement i riquesa d'Andorra. Una bona gestió econòmica, pública i privada, ajudarà a consolidar el país.

Però, en temps de globalització no es pot pretendre que en la definició del que convé o no convé, del que l'economia del país es pot o no es pot permetre, només s'escolti el criteri d'uns quants, pocs i, per una vegada, ben avinguts.

Hem d'aturar la lògica dels rendiments a curt termini, fonamentats en la ignorància dels costos col·lectius.

En front a aquesta ofensiva de la dreta econòmica, els socialdemòcrates defensin unes polítiques orientades pels valors d'igualtat, justícia i solidaritat, que és al capdavant, el que demana i espera la majoria del país.

Cal anar cap a la ciutadania plena. Cal pensar en les implicacions per a les generacions futures de les decisions o indecisions d'avui.

Maria de la Pau Janer escrivia fa poc que hi ha gent que té por de prendre decisions, i que això equival a tenir por de viure.

Evitar d'haver d'escollir per no equivocar-se o no equivocar-nos, obeeix a una por que ens faria deixar passar de llarg tots els trens.

El poeta portuguès Camões va escriure: "muden els temps, muden les voluntats". Hi ha però, qui té por d'aquesta mudança que pot revolucionar el món de seguretats minúscules on ens amaguem tots. Evitar el risc d'haver de decidir-se. No haver d'optar entre cara o creu, blanc o negre.

Si deixem que les coses transcorrin al marge de les nostres voluntats, si permetem que els altres decideixin per nosaltres, si som incapaços de dir prou, no serem fidels al compromís que vam adquirir amb la gent d'Andorra quan ens vam presentar a les eleccions.

Els socialdemòcrates ens vam comprometre a treballar per a l'Andorra de les persones, per a allò que anomenàvem l'Andorra de la gent, i considerem que així ho estem fent. Plantant cara i proposant solucions, com correspon al primer partit de l'oposició en la seva tasca d'alternativa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

A continuació li dono la paraula al Partit Lliberal, al Sr. Antoni Martí.

El Sr. Antoni Martí:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. cap de Govern ha pogut sentir, no fa gaire, discursos que han anat des de la moderació fins a discursos, gairebé, entre cometes "d'exaltació".

Miri, des d'ara jo em permeto, Sr. Bartumeu, permeti'm que li digui, que s'ha equivocat quan toca en temes polítics "accidents de treball". Malauradament d'accidents de treball n'hi ha en governs lliberals i en governs socialistes... no m'ha semblat gens afortunat... em sembla que no ha estat prudent. En tot cas, nosaltres mirarem de ser-ho, tenim un altre estil, i la nostra intervenció no serà tan catastrofista i, en tot cas, el que sí voldrà és ser constructiva.

Dit això, en les intervencions dels diferents grups parlamentaris, en un debat d'orientació política, els partits polítics representats al Parlament han d'expressar, no tan sols l'opinió sobre l'estat actual del país, sinó plantejar també les propostes i actuacions que al seu parer es tenen d'emprar en un futur, més encara quan un grup, com el que tinc l'honor de presidir, té la majoria suficient, obtinguda

democràticament gràcies al suport electoral rebut.

És evident, no obstant, que la legitimació obtinguda a les urnes, no es pot interpretar com la potestat de fer passar les nostres idees, malmetent les aportacions positives que sempre hi són, i sempre hi seran, d'una oposició parlamentària, si aquesta és, evidentment, responsable, i no cau en la crítica fàcil i popular per no dir populista.

El Grup Parlamentari Lliberal és conscient que queden tres anys en què s'haurà de treballar en lleis tan importants com la dels drets i llibertats dels treballadors, la Llei laboral, la reforma de la Seguretat Social, la instauració d'un impost indirecte sobre el serveis de forma generalitzada, entre altres lleis no menys importants.

Per realitzar aquests grans canvis normatius, estic segur, Sr. Forné, que pot comptar amb els disset vots del Grup Lliberal, i amb aquests vots és suficient, numèricament, per avançar en aquests grans camps socials i econòmics. Però, vostè entendre que aquesta política de suficiència seria més que desafortunada, i que en lleis tan importants com les que he indicat, entre altres, necessitem almenys la necessària escolta dels qui com nosaltres també representen una gran part de l'opinió del poble d'Andorra, a saber els partits de l'oposició i també, no menys important, escoltar els diferents agents socials... és un altre estil de parlar, Sr. Bartumeu.

Si això ho aconseguim, independentment que puguem o no arribar a un acord en tots aquests reptes, li puc assegurar que la salut de l'Estat, tant des d'un punt de vista polític, com social i econòmic serà molt més sana.

Amb aquesta introducció, que no s'interpreti que volem defugir part dels nostres compromisos, tot al contrari, la nostra obligació és continuar intentant buscar les vies possibles del consens, i si no és possible, ha de ser únicament perquè legítimament els nostres pensaments ideològics estan molt allunyats, però que el fracàs del consens no sigui la conseqüència de no haver tingut mai la voluntat d'obtenir-lo.

Sr. Forné, el nostre grup parlamentari està a la seva disposició per aplicar aquest tarannà de diàleg que històricament, sempre ha defensat el nostre pensament ideològic, un lliberalisme obert i participatiu, un lliberalisme humanista, allunyat de qualsevol tesi "neoliberal salvatge"

com deia ahir vostè, molt encertadament en el seu discurs.

Estic segur que aquesta política és necessària i és positiva, independentment del percentatge d'ostatges obtinguts. És la política per la qual s'esforcen dia darrera dia els parlamentaris del Grup Lliberal i els ministres del seu Govern, obtenint resultats com aproximant posicions en lleis tan complexes com la d'immigració, continuant treballant per realitzar un Codi penal amb les aportacions de tots, aconseguint possiblement una unanimitat en la Llei d'ajuts a l'estudi -i així ho esperem-, intentant arribar a un acord en una llei tan esperada i necessària com la de finances comunals, i tantes i tantes lleis, que sabedors que independentment de la nostra majoria, és i serà, Sr. Bartumeu, necessari un ampli suport parlamentari.

Per aconseguir tot això, em permetrà, Sr. cap de Govern, citar-lo quan deia en el seu discurs d'investidura: "Hem de ser prou oberts d'esperit per no tancar-nos en aquelles certeses que a força de repetir-se esdevenen dogmes sectaris i ens aparten del bé comú. Hauríem de saber tots plegats fer un anàlisi ple d'humilitat, i d'aquell ser andorrà dels homes de la nostra terra.".

Des del Grup Parlamentari Lliberal pensem que la solidesa democràtica es basteix des de la discrepància respectuosa per les idees de les altres formacions, i només des del debat útil i serè, i en ocasions contundent, es pot passar pels camins certament diferents i arribar al mateix objectiu.

Nosaltres com vostè, Sr. cap de Govern, també pensem que Andorra arriba en aquests moments tan carregada de responsabilitats amb les millors perspectives, perquè les reformes que s'han d'endegar estan majoritàriament compartides per la societat andorrana. Reformes no obstant tan difícils com necessàries.

És evident que a ningú li agrada pagar més, però no és menys evident que per continuar mantenint el nostre creixement, no es pot parar amb les inversions públiques en millores de carreteres, en la construcció de nous centres educatius, en els plans de sanejament on ja estem en la recta final, i tantes i tantes necessitats que una societat tan dinàmica com la nostra demana, perquè Sr. Forné, vostè sap com nosaltres que el mercat no ho pot ser tot, i com deia també ahir les prioritats dels lliberals -mal els hi pesi a molts- segueixen essent la

salut, l'educació i el benestar amb la nostra seguretat i pau ciutadana.

Però, encara agrada menys pagar si els recursos públics no s'utilitzen correctament, i convindrà amb mi, Sr. Forné, i les xifres són tossudes, que en el transcurs dels governs lliberals, s'ha doblat la capacitat pressupostària, passant de vint mil milions a més de quaranta mil milions de pessetes, i aconseguint invertir més del vuitanta per cent del pressupost. Hem demostrat així, clarament, que els diners públics estan ben gestionats.

És doncs, amb coherència amb el nostre programa electoral, indispensable de continuar en el desenvolupament de l'impost indirecte sobre els serveis, i tal com deia el dia de la defensa del pressupost del 2002, estic convençut Sr. cap de Govern que podem comptar amb el suport de l'oposició si és responsable, i no ho vull dubtar, i ella també vol complir amb el seu programa electoral.

Sr. cap de Govern aquest desplegament és -i vostè ho sap-, força complicat, però més complicat i irresponsable seria de no afrontar-lo, perquè aleshores tot i abdicant de les nostres obligacions, també seria la demostració d'una incoherència que no ens és habitual.

Un altre repte inajornable és la reforma de la seguretat social. Una reforma que sense entrar en polèmiques estèrils s'hauria d'haver afrontat fa molt anys. Vostè ho va dir, i tenia tota la raó.

Cal remarcar que 34 anys més tard de la seva creació, encara són vigents les taules sobre l'esperança de vida de l'any 1968, si bé el sistema estava perfectament adaptat en el moment de la seva creació, és avui dia imperiós d'adequar-lo a la realitat present.

Cal no amagar la realitat. Estem en una situació límit, i es tindrà de fer un esforç important, segurament gens rendible políticament, però responsable i seriós, sense entrar en demagògies, i explicar que al nostre entendre, s'haurà de cotitzar més, per poder mantenir les prestacions actuals.

Evidentment hi tindria d'haver millores, com, un termini d'obertura de drets més curt, i un termini de tancaments de drets més llarg en cas de baixa, i caldrà també desplegar en paral·lel la Llei d'atenció social, amb aportacions econòmiques de l'Estat per fer front a aquelles pensions més baixes, però no de forma generalitzada, perquè no és igual una pensió baixa en una família humil que la mateixa pensió en una família més acomodada.

Sr. cap de Govern, els desplegaments legislatius que tenim l'obligació d'efectuar -ja ho he dit abans- no són gens fàcils, però sàpiga -li torno a repetir- que el nostre grup està en predisposició de garantir-li la seva total col·laboració. Caldrà també, en temes com aquest, al nostre parer, temes que qualificaria d'Estat, escoltar els diferents representants de la CASS escollits no més tard que ahir, i evidentment estar també a l'escolta dels suggeriments de tot l'arc parlamentari.

La solidaritat entre generacions és el motor de tot sistema de seguretat social, i estem segurs que forts d'aquest alt precepte, la societat andorrana demostrarà una vegada més la seva implicació, a nosaltres els polítics de no decebre les seves esperances.

Sr. Forné ja veu que tenim molta feina....

En el discurs d'ahir vostè també en parlava, de l'obligació d'adaptar la nostra legislació laboral per preparar el nostre país a la necessària ratificació de la Carta Social Europea, a fi d'adaptar la nostra legislació laboral a les disposicions que finalment resultin ratificades de la mateixa.

L'actualització de la nostra legislació laboral és, doncs, ineludible, i els drets socials que s'han d'especificar en aquesta llei i els seus reglaments tenen d'assegurar als treballadors la possibilitat de guanyar-se la vida amb un treball exercit amb unes condicions laborals segures i higièniques.

Al mateix temps, desplegant les lleis qualificades que desenvolupin el mandat de l'article 18 de la Constitució, s'ha de possibilitar tant als treballadors com als patrons el dret d'associar-se lliurement en organitzacions per a la defensa dels seus interessos econòmics i socials.

Si som capaços -qual cosa no dubto, Sr cap de Govern- de fer totes i cada una d'aquestes reformes, algunes, i vostè ho sap, força complicades, haurem -i penso que la història així s'escriurà- aconseguit el major èxit que tots els polítics desitgen, a saber respectar com no pot ser d'altra forma, les promeses contretes amb els ciutadans.

Això, Sr. Forné, ja ho varem aconseguir en l'última legislatura, amb la Llei del sòl, la qual farà possible un creixement controlat i sostenible, deslliurant espais públics, l'ús dels quals permetrà una millor qualitat de vida. També ho varem aconseguir posant les bases de l'avui legislada Llei d'immigració que clarificarà

tots els procediments d'estada dels nostres immigrants, i permetrà una millor garantia dels seus drets i deures en benefici de la bona convivència, que sempre ha estat un dels valors més preuats i més importants que té el nostre Estat.

Ho haurem fet forts de la nostra ideologia, una ideologia al centre de la qual hi ha l'interès de les persones, una ideologia que es basa en la moderació, i encarna prou bé la nostra societat, una societat que no li ha agradat mai els extremismes perquè no representen el sentir del nostre poble.

Canviant de tema, vostè no en va fer referència ahir, però és evident que cal, encara, millorar les relacions institucionals entre els comuns i el Govern, i és, doncs, obvi que s'ha d'afrontar al llarg d'aquesta legislatura, les revisions necessàries, tant de la Llei de transferències com de la Llei de competències. Però, no és menys evident que tots els partits polítics tenim una gran responsabilitat, perquè no s'hi val de pensar d'una forma diferent si s'està al Consell o bé als comuns essent del mateix partit polític.

Cal, a més de les bones relacions institucionals entre administracions, una discussió dins dels partits, i solament així es podrà revisar aquestes dues lleis des d'una visió global i beneficiosa per a la totalitat de l'Estat.

Han passat, ja, uns quants anys, i tots som conscients que cal canviar o bé afegir nous conceptes a aquestes dues lleis. Esperem que entre tots puguem trobar un camí d'entesa.

Hem començat -també ho recordava el Sr. Bartumeu- amb el Grup Parlamentari Socialdemòcrata unes reunions dedicades a analitzar la Llei de finances comunals presentada pels comuns per aconseguir des d'una visió d'Estat, un text consensuat si fos possible.

Vull agrair la predisposició demostrada pel Partit Socialdemòcrata, i estem segurs des de les files lliberals, que si som capaços d'obtenir resultats amb la Llei de finances comunals també, i perquè no, podem aconseguir-ho en lleis tan o més importants com la Llei de transferències i la de competències.

El vostre govern, Sr. Forné, té la responsabilitat d'encarar unes dures i difícils negociacions sobre la fiscalitat de l'estalvi, compartim amb vostè el posicionament de prudència, però també de col·laboració amb la Comunitat Europea del seu govern.

Ningú ens podrà negar, que el nostre discurs no sigui coherent, sempre hem defensat els mateixos plantejaments, ho vàrem explicar en el transcurs de les últimes eleccions, no serem els primers, ni tampoc els últims en aplicar la directiva sobre la fiscalitat de l'estalvi, i pensem encara avui, que l'intercanvi d'informació, fita final de la comunitat, no és convenient per Andorra en l'actualitat. S'ha de trobar, doncs, en el marc de les futures negociacions, mesures equivalents que al nostre entendre, com vostè, tindrien de ser una retenció a l'origen sobre l'estalvi, sense exigències, però defensant els legítims interessos d'Andorra buscant camins d'entesa amb la Comunitat Europea.

La política exterior ha estat al llarg, d'aquesta legislatura, malauradament, una contínua lluita interna entre els diferents partits. No ho hem aconseguit... no hem aconseguit tot i els discursos de bones intencions, obtenir la unitat interna tan desitjada.

Però, la seva obligació i la del seu Govern és continuar treballant, Sr. Forné, en cada un dels reptes internacionals, tot i les crítiques, a vegades més que dures, però també amb la força de saber-se recolzat per 17 consellers.

Sr. Forné, s'ha de continuar realitzant els esforços necessaris per tal que Andorra continuï presentant les garanties que es requereixen a nivell internacional, tal i com el seu govern ha demostrat reiteradament els últims anys en la regulació del sector financer i en particular en l'àmbit de la cooperació internacional i la prevenció i lluita contra el blanqueig de diners.

Organismes de gran renom com el Consell d'Europa, el Gafi i el Fons Monetari Internacional han reconegut la feina feta del seu govern.

S'han d'aprofitar, també, les excel·lents relacions amb els nostres dos veïns i continuar instaurant un marc en plena confiança.

Passant a un altre apartat del seu discurs, Sr. cap de Govern, cal al nostre entendre, una especial atenció sobre una qüestió fonamental per l'equilibri i la cohesió social d'Andorra, a saber l'ordre públic.

Sense cap dubte -i també ho he dit abans- un bé preciat, que cal d'una part mantenir com un valor fonamental de la nostra forma de viure, fent-lo compatible amb els drets i llibertats individuals i col·lectius de tots els ciutadans.

L'ordre públic no pot entendre's, doncs, com una obligació en un sol sentit de l'estat envers

els seus ciutadans, sinó que és indispensable poder comptar amb tots i cadascun d'ells per poder assolir-lo, oferint-li les condicions econòmiques i socials necessàries per poder allunyar qualsevol situació crítica que pogués trencar l'equilibri desitjat entre ordre públic i drets i llibertats ciutadanes.

Per això és indispensable poder tenir els instruments necessaris per continuar oferint a la població d'Andorra la tranquil·litat, la seguretat ciutadana i les garanties jurídiques i personals que en altres països són avui encara un desig, i per això Sr. Forné, és també indispensable que el Govern dugui a terme les dotacions pressupostàries corresponents.

I si de drets estem parlant, és obvi que el bon funcionament de la justícia, sempre reclamat per la societat civil, és un repte del que cap estat de dret pot abdicar.

El Govern, ha d'ésser escrupolosament respectuós amb la independència dels poders, però per això, cada poder ha de poder exercir a més les seves funcions amb plenitud de mitjans.

Tot i que les dades i els indicadors econòmics són favorables, vostè Sr. Forné, sap com nosaltres, que la seguretat, la convivència i la justícia són també indicadors de la salut del país... de la salut d'un país, no tan sols l'economia, és la que marca i mesura aquesta situació.

Hem de continuar conjuntant tots els esforços, acceptant i integrant la pluralitat d'idees, de persones i objectius de la nostra societat, ja que és la manera de consolidar, perfeccionar i enriquir el nostre país.

No hi ha dubte que des de les files lliberals s'ha demostrat aquesta voluntat col·lectiva, passant per damunt de personalismes, i posant com a fita essencial per Andorra la governabilitat.

Els lliberals creiem que ara és el moment en què hem de donar un altre pas endavant per continuar reforçant la nostra situació econòmica i internacional, la força que ens varen donar els ciutadans i la favorable conjuntura, permet que donem un nou impuls i continuïtat al benestar de la societat andorrana que hem aconseguit entre tots.

I ja acabant, Sr. Forné, permeti'm no obstant que li digui que independentment dels grans projectes que vostè anunciava ahir, els quals són necessaris, la gestió d'un govern també es valora pel saber mantenir les coses bones que ja tenim, i potenciar-ho, perquè tot i tenir idees

una mica més atrevides, als ciutadans se'ls hi ha de continuar garantint el més elemental i quotidià del seu dia a dia, que sense aquesta garantia difícilment podran ésser més agosarats que els primers pobladors de les nostres muntanyes tal com vostè deia ahir.

Sr. cap de Govern, no voldria acabar sense agrair-li el to de consens del seu discurs d'orientació política d'ahir. Tindrà o no tindrà possibilitat aquest consens, però, nosaltres posarem la voluntat. Un discurs, evidentment, dirigit com no pot ser d'una altra manera, com és la nostra costum, la dels lliberals, en la defensa, Sr. Bartumeu, de tota la societat andorrana.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, abans de continuar el debat el Sr. cap de Govern m'ha demanat la possibilitat de suspendre la sessió per tal de poder ordenar les respostes a les diferents intervencions dels grups parlamentaris.

Per tant, doncs, se suspèn la sessió durant trenta minuts abans de continuar el debat.

Moltes gràcies.

(Són les 11.14h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 11.55h)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió amb la intervenció del Sr. cap de Govern.

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, pels que tenim, ja, més experiència que els altres, en fets, en aquests debats. Hi ha unes vuit o nou persones aquí, potser, que hem estat en els debats d'orientació política i d'investidura des de fa vuit anys.

Aquest, i de cara també a l'opinió pública que ens pugui estar veient i escoltant, per a mi, ha començat amb uns termes una mica diferents i amb uns termes globalment més propis d'un autèntic debat d'orientació política i d'una democràcia com l'andorrana, que és participativa i que és de diàleg, i estem en un parlament en què s'ha de fer això. I explicaré breument per què, però, ho faré cap al final.

Em referiré ara, doncs, puntualment a totes les... la major part del que ha dit cada una de les quatre persones que han intervingut -els quatre representants de grups i de partits. Per dir-los -com he dit fa un moment- que em sembla que el to del debat és l'adequat, i em sembla que les intervencions -amb alguna característica particular que ja diré- han estat les que el país es mereix.

És cert -i ja ho vaig anunciar així en el debat, al començament del meu discurs per al debat- que a un any de les eleccions, doncs, pertocava pràcticament fer més una mica de balanç de les obres en curs i de les realitzacions i dels projectes en curs que un autèntic debat d'orientació política, malgrat tot, perquè fa només un any que tots nosaltres, els que som en aquesta Cambra -tant la Cambra parlamentària com els convidats, que som el Govern- vam sortir de les eleccions, i ens havíem compromès amb una orientació política, cadascuna de les forces polítiques amb les seves orientacions particulars. Per tant, en un any pocs canvis hi han hagut en la de cadascú.

I, per això el primer debat d'orientació política dins d'una legislatura, com l'altra vegada -com l'any 1998- és semblant a un començament de

balanç, i repeteix clarament del que era el programa.

Al Sr. Patrick García li agraeixo el seu tarannà i la manera que ha enfocat el fet de ser un nou conseller d'aquesta sala, i li agraeixo que ho hagi fet amb uns termes absolutament correctes. Ens ha posat una sèrie de remarques, que ja sap ell que s'estan estudiant, i jo també li diré el que ell mateix ha suggerit, que d'aquí un any podem tornar a parlar. Hi ha una sèrie de coses que ell ha destacat, amb el temps reduït que ha pogut, és clar, que nosaltres no tenim solucions miraculoses, li demarcaré que no hem parlat de "off shore"... això no és la nostra política, no està en cap moment en el nostre programa.

El Sr. Jordi Mas diu que no està sorprès, i que ens troba buits d'orientació... ja li he contestat ara mateix, al dir-li que l'orientació política està en el debat d'investidura, i que aquí ho hem confirmat, que tampoc volia repetir perquè ja vaig parlar una hora i mitja... i Déu n'hi do, el llarg que va ser! No es tractava tampoc de tornar-ho a dir tot, però, em sembla que està prou clar, i està prou publicat que en el debat d'investidura hi havia l'orientació política del nostre Govern que responia estrictament al programa liberal.

A partir d'aquí, de grans projectes mediàtics... són mediàtics, però després resulta que quan es realitzen deixen de ser mediàtics. Són reals, no?...

És veritat que en els petits països, vostè deia que s'hauria de fer -en el programa de vostès- i en la taula de negociacions vostès van insistir molt en què s'havia de fer una negociació amb tots els petits països, però, hi ha un fet que és evident. Sense fer una negociació conjunta amb els petits països, que no és massa políticament prudent, per evitar que es faci un bloc i que els altres ens prenguin com un bloc a tot arreu -tant a Europa com a les Nacions Unides i a tot el Consell d'Europa- el fet és que dels tres països que no han sortit de la llista de paradisos... de la llista de l'OCDE, són tres petits països: Andorra i els dos altres principats.

Nosaltres, i vostès també, ens han prestat el consens. A mi, em sembla que el trencament del consens en alguns temes, joestic segur que es podran restablir, i així ho espero, i a més a més és que no s'ha trencat en tot. El Sr. president del Grup Parlamentari Lliberal ho ha dit, i en temes tan importants, sobretot, com el Codi penal. En temes com aquest no s'ha trencat el consens, i

es continua amb el tema de relacions amb els comuns. Ja s'ha dit, i el Sr. Bartumeu també ho ha dit, la predisposició amb tots vostès hi és. I a més a més, em sembla que és essencial perquè és la que va permetre l'ordenament constitucional d'Andorra i l'ordenament de la Llei de transferències i competències, etc, dels comuns d'Andorra que són fonamentals en l'economia i en la gestió pública del país.

A partir d'aquí, jo crec que aquest consens no s'ha trencat. Sí que hi ha algun problema en alguns temes de política exterior, però, em sembla que la voluntat de tots hi és.

Això s'ha després d'aquest debat com a mínim, no?

Pel que fa a la Carta Social i als temes socials... a veure, hi ha una sèrie de... -i això val per totes les reflexions que s'han fet aquí, tant de vostè com

del Sr. Bartumeu- el que s'està negociant o el que s'està treballant des del Govern, -que no és negociar, és veritat que no és negociar- és un nou contracte de treball, una nova reglamentació laboral, que no es pot negociar perquè estem parlant amb una unió de diferents sindicats, de diferents organismes socials de tota mena, i el que s'ha de fer és rebre el pols de la societat andorrana, en aquest moment.

Quan hi hagi un projecte... -que no hi és- quan hi hagi un projecte i que es discuteixi al Govern, quan el Govern hagi pensat que és el bo, que l'hagi parlat amb el Grup Parlamentari Lliberal, i pensi que és el bo, llavors naturalment hi participaran de la manera que han volgut participar-hi. Els hem d'agrair la millora a tots vostès, a tota l'oposició en la Llei d'immigració, i en altres casos.

Igual passarà, -i això també val per a tots- amb la Llei de la Seguretat Social -no només la Llei de la CASS, és la Llei de la Seguretat Social andorrana... i s'ha de dir així.

Qualsevol modificació tan important com la que es fa, -essencialment tota ella-, al cap de més de trenta-cinc anys d'haver-se constituït pels coprínceps, en un moment inicial necessita i exigeix un consens. I, jo, recullo la bona voluntat consensuada en aquest tema sobre la Llei de la Seguretat Social i, espero que es podrà fer així, i tots els ministeris hi estan disposats, i els ministres corresponents.

També voldria... vostè m'ha dit, Sr. Mas, diferents vegades, que no he explicat l'abast de segons quines coses. La veritat és que, com diuen alguns aquí, no toca. Se'm recrimina, de

vegades, d'entrar molt al detall però, és clar, més en detall no podia entrar... més encara no... és a dir, en cada una de les coses el motiu pel qual s'ha fet això, les dades i tot això no és el moment de fer-ho. Vostè sap que estem oberts a parlar-ne en qualsevol moment, i a fer arribar la informació sempre que correspongui. És a dir, en el moment que es presenti cada projecte a través de la comissió legislativa corresponent, és llavors que tindran tota la informació que li correspon. Em sembla que és el millor, i no aquí, en el debat d'orientació política, és clar...

Ha parlat -se'n parla sovint- de la viabilitat econòmica de l'aeroport i de l'accés directe.

Avui mateix, sobre l'accés, ha sortit una notícia en la qual es diu que el Ministeri de Foment espanyol ha encetat un Pla per millorar els enllaços entre La Seu d'Urgell i Andorra, i es diu que el projecte -ho diu el ministre de Foment, el Sr. Francisco Álvarez Cascos- que el projecte està vinculat a l'obertura de l'aeroport... naturalment és aquesta la vinculació.

El que passa és que, és clar, avui en dia ja hi ha unes comunicacions amb l'aeroport, i són les que són. Però, és clar, primer hi ha d'haver l'aeroport, i després millorar les comunicacions, si pot ser simultàniament. Hi ha prou feina a fer a l'aeroport com perquè es pugui fer. I jo li asseguro que també comparteixo la seva preocupació de què s'han de millorar les comunicacions a l'aeroport tant com es pugui. Ara bé, avui mateix, la major part de les hores del matí, tarda, del vespre i de la matinada són totes molt accessibles per anar a un aeroport com el de baix, el "d'Andorra-Pirineu" que en diem nosaltres sense massa dificultats, però, s'han de millorar les hores puntes per evitar que l'aeroport sigui un lloc en el qual costi arribar-hi i tornar-hi. Hi ha aeroports ben situats i ben comunicats que es tarda dos hores per anar-hi des del centre de la ciutat, per exemple -i no hi he estat, però m'ho han dit- a Tokyo mateix.

A Andorra, per sort, no tenim la congestió de persones que hi ha a Tokyo o en d'altres llocs, i la millora es pot fer.

Però, és clar, la millora resulta que tenim deu quilòmetres a casa nostra fins a Andorra i Escaldes-Engordany i, en canvi, quinze fins a l'aeroport en territori espanyol. Per tant, el que han de fer ells és molt important.

Ens ha demanat les dades no donades sobre els residus... no les tenim. Les dades, els estudis de les analítiques encara no les hem rebut. Les donarem puntualment quan les rebem, és clar.

I, les donarem abans de tancar el forn, i en farem quan estigui el forn tancat, i les tindrem quan es treballi en el forn. És a dir, podran fer una comparació per hores, per hores punta, per hores no punta... perquè això s'ha de fer així. Les dades sobre la contaminació de la Vall d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany són molt relatives. S'han de fer quan el forn està parat, quan el forn està engegat, s'han de fer en diferents hores, quan hi ha la màxima incidència de transport de camions i de cotxes, etc, per les carreteres -tot incideix- i això ja ho estan fent ara, i a més a més quan el forn estarà tancat durant força temps -mentre facin les obres- serà el moment de relativitzar aquestes dades, és a dir, veure quina era la incidència quan hi havia el forn en marxa i quina serà quan estarà parat; i després, naturalment, quan el forn nou estigui engegat.

Això, li asseguro que ho tindrà, amb prioritat, la Cambra legislativa, i després el país.

Quant a la justícia... a veure, vostè ha dit que només hem fet més burocràcia.

Miri! Amb una sola persona que s'ha posat en l'estructura de la justícia, s'ha millorat molt la relació amb la justícia, i no és una cosa feixuga, no és una burocràcia, i li asseguro que tinc la mateixa preocupació que vostè i el ministre també sobre això.

La gestió del trànsit és una gestió que ha millorat i no és solament informació sinó que és autèntica gestió.

El Sr. Bartumeu, jo diria... destacaria que de tot el seu parlament que, no és que m'hagi sorprès, sinó que m'ha sorprès agradablement el 98% del discurs perquè denota que, segurament, la seva situació en un partit polític nou en el qual hi té uns companys que abans no ho eren, i que tenen un tarannà determinat, doncs, ha fet que el seu discurs hagi canviat una mica.

Jo li agraeixo, i ho agraeixo als que en són responsables dins del Partit Socialdemòcrata perquè és així com pensava que havia de ser.

És cert que... estic convençut que en el Partit Socialdemòcrata andorrà hi ha més pluralitat i més aportació de noves idees que en un partit anterior, en el que era ell, allò que en dèiem "el líder màxim" i que no li diré més, Sr. Bartumeu.

Però, ha parlat vostè d'arrogància i supèrbia, i això sí que li ha sortit... buscant les paraules molt bé li ha sortit això.

També ha parlat de la "barra", i diu que no ha trobat cap més paraula... si per dir això no ha

trobat cap més paraula alguns de nosaltres pensem que li hem d'agrair... quasi, perquè normalment en trobaria de més agressives, de paraules, no? Altres pensen que, malgrat això, la paraula "barra" és una mica forta, però... en fi...

No li vull donar peu a què ens entaulem, aquí, amb una polèmica de paraules, ni res. No crec que sigui el que la gent espera. És a dir, sí que hi ha molts que s'ho esperen, eh? És clar, que hi ha molta gent dels nostres que s'ho esperen, i n'hi ha dos de vostès que també s'ho esperen: que vostè i jo ens enfrontem aquí a base de dir: a veure aquella paraula que has dit més forta que l'altra i que el Sr. Forné diu això i que el Sr. Bartumeu diu allò.

Potser decebrem algú, potser decebrem algú dels que ens escolta i, a mi em sembla que no és el tema, no és el moment i no dona peu la seva intervenció a fer-ho. Jo procuraré no donar-li peu a què ens digui això.

Malgrat haver-hi un punt que sí que em sembla que ha estat desencertat, i ja li he dit molt bé al nostre president liberal. Abans vostè feia servir molts titulars de premsa, i ara fa servir fotografies de premsa... a veure, francament, parlar de temes laborals traient la foto d'una persona morta em sembla que no és encertat... li dic i no ho comento més, però, ho havia de dir.

A partir d'aquí és clar, avui hem fet un debat sobre diferències de manera d'enfocar les coses, i això és el que s'ha de fer aquí, fer un debat sobre la manera d'enfocar el futur d'Andorra amb tot el que pensem fer.

És clar, vostè no fa set anys sinó que en fa deu des que no és al Govern, pràcticament, que vostè personalment, en diferents partits, ha anant dient el que s'hauria de fer perquè Andorra anés millor, etc, i ho ha dit amb tota la intenció de què fos així.

El fet és que d'altres, -els que hem governat, no solament els liberals sinó també els anteriors a nosaltres- han fet, potser, altres coses que vostè no deia, però que també han servit i estic convençut que han servit pel progrés d'Andorra. I això no és el futur que ho diu. Estem ja en el què era el futur quan jo vaig entrar al Govern -i ja han passat set anys-, però és que a més a més estem a deu anys de la data que jo he dit -de l'any 1992.

"L'empatx de majoria, i el silenci i callament de l'oposició" que vostè diu... miri! Jo estic disposat a defensar on sigui, que amb el

Reglament del Consell General i amb la Constitució, el Parlament d'Andorra és el que té més informació del treball de Govern del nostre entorn, i això és així perquè la Llei ho diu. I si en algun moment, i jo li confesso que, personalment, he trobat excessiu en algun cas el que se'ns ha exigít en algun moment, i segueixo trobant-ho en algun tema... segueixo trobant-ho perquè penso que els documents de treball intern de Govern, -aquests vostè no me'ls demana- són documents de treball, i em sembla a mi que és lògic que amb el Grup Parlamentari Lliberal hi tinguem un contacte, i un intercanvi de documentació.

Té raó vostè quan diu que qualsevol document que passi a treball per un altre col·lectiu potser l'hauria de tenir el grup parlamentari... té raó relativament... a veure, tot el que es fa de treball, de rebuda d'idees, d'intercanvi, de pols de l'opinió en qualsevol col·lectiu, tot això són aproximacions per arribar a uns resultats. Mentre el Govern no arribi a uns resultats que els faci seus, i els presenti com a proposicions de llei no sé si és adequat -jo penso que no- que el parlament hagi de debatre unes idees. Això, ha passat per exemple, ara, a través d'una filtració de premsa que va donar a la llum pública idees sobre el contracte del Reglament laboral.

També és cert, que vostè s'ha referit exclusivament avui, al que ha dit el mateix ministre, i al que s'ha dit des del Govern. I això és així, i no cal contradir-ho, però, ja li dic jo. És veritat, però, s'ha d'anar al fons.

Nosaltres estem treballant en una reglamentació laboral que no serà regressiva... segur que no en relació al contracte de treball de l'any 1974. Malament estaria jo, assegut aquí, si al cap de trenta anys haguéssim de fer una reglamentació laboral menys ben feta que la del 1974 -com si no hagués passat res en trenta anys. De manera que quan tinguem el text que arribi aquí, vostè ja podrà dir-me si ara dic la veritat, o si penso el mateix que vostè sobre aquest tema o no.

Ja veurà que sí, ja veurà com no serà més regressiva. Potser no serà el que vostè i el seu partit voldria, segurament, per això som diferents, i per això hi ha opcions diferents que els electors tenen oportunitat de descompartir en el moment de posar la papereta en l'urna.

És a dir, a vostès els hi correspon el paper de control, naturalment, també al Grup Parlamentari Lliberal i als altres grups

d'aquesta Cambra, i al Govern li correspon la iniciativa. Al Parlament també li correspon la iniciativa quan vulgui, això en tot cas, no?... i és bo que sigui així, i ho és, perquè estan vostès treballant amb un Codi penal que Déu n'hi do la feina que s'està fent! S'ha treballat en moltes altres coses sense intervenció, pràcticament, del Govern i me n'alegro molt. Vull dir, i que ja saben vostès que el Govern està disposat a treballar i a col·laborar en tot el que es vulgui quan se'ns demani i a través del grup parlamentari, sempre -d'això no hi ha cap dubte.

Per això, a mi em sembla que els plantejaments sobre exteriors que ens separen, és clar, parteixen d'una qüestió. Parlar de consens vol dir intentar trobar punts comuns en els quals tothom hi trobi una part substancial de raó.

El plantejament inicial sobre la fiscalitat de l'estalvi va arribar a un punt de no retorn entre vostès i nosaltres, perquè el seu plantejament era dir -com ha repetit vostè abans-: "Fem una legislació ja, ara, de cara a Europa perquè vegin que la volem fer", va aclarir després d'haver-ho dit *inclús* més endavant perquè li vaig demanar que es fes una transitòria, és a dir, que aquella llei, o aquella legislació que es fes no s'aplicaria perquè quedaria en suspens, lògicament, fins que no s'apliqués als altres llocs, i avui, el Sr. Antoni Martí li ha tornat a dir el que jo també li vaig dir: "No serem els primers ni tampoc serem els darrers" i això continua sent així. I, per què continua sent així? Perquè vulguem o no, nosaltres parlant d'aquest tema, potser Andorra és més mediàtica que qualsevol país gran d'Europa, que quan se'n parla no surt a la premsa o no se'n parla. Però, és evident que, avui, de paradisos fiscals no solament hi ha els tres principats europeus, que no han sortit de la llista, sinó països que són membres de l'OCDE que no estan a la llista. Són paradisos fiscals i, no vull parlar de Suïssa únicament, vull parlar per exemple de Luxemburg, vull parlar del centre de la "city" de Londres i de llocs així, on hi ha autèntics paradisos fiscals.

Per tant, nosaltres hem dit... vaig dir ahir, i ho mantinc, i amb això discrepem -i és una discrepància molt sana- que hi ha un nivell lògic d'evolució. I això ho hem de dir, i ho diem sense cap arrogància, defensant el que nosaltres pensem que és essencial, que és: mantenir el nostre nivell de negociació fins allà on puguem, intentar veure quins són els terminis reals de compliment de tots els països que ja han firmat, i que són molts -que sorprèn que hagin firmat.

S'ha de veure ara quin és, realment ara, el nivell de compliment, i no vull posar en dubte la voluntat de ningú... però, s'ha de veure... s'ha de veure quin serà. Per això em fa l'efecte que en aquest tema la discrepància que tenim és essencial, però no priva de continuar col·laborant en altres temes... em sembla a mi. Si en aquest punt nosaltres no podem acceptar el que diuen vostès, i vostès no poden acceptar el que diem nosaltres, no crec que haguem de girar-nos d'esquena, i anar cadascú al seu costat sense parlar de res més. I això, no és així perquè li agraeixo, i els hi agraeixo a tots vostès que segueixin parlant de temes essencials com és l'ordenament comunal parroquial andorrà, que segueixin parlant de temes tan fonamentals com el Codi penal i que segueixin parlant en consens de tots els temes que vulguem, i en parlarem d'altres.

Jo vull continuar dient i, repeteixo, que aquest any i l'any que ve, i l'altre, i l'altre haurem de treballar preferiblement a base de consens en una sèrie de projectes que el Grup Liberal vol, i que el Govern també vol que es puguin fer amb la seva col·laboració, de tots vostès.

Això ja s'ha fet amb una sèrie de problemes força importants. Llavors... a veure, jo no veig que per un tema d'exteriors la política que correspon al Govern i al Parlament -al Govern portar-la i al Parlament controlar-la- doncs, no crec que per aquest tema haguem de trencar tots els demés. Jo espero que no sigui així, i per això... en fi, malgrat que digui que l'estil i la barra que tenim són el que són, i em sembla que els fets demostraran que no és així.

Llavors... jo, breument -i segurament hi poden haver rèpliques després, i potser podria tornar a intervenir. A veure, tots els temes de caire social, nosaltres hi estem treballant tal com ens vam comprometre. El programa liberal posava com a prioritat d'aquesta legislatura aquestes qüestions; posava com a prioritat, també, acabar el que ja estava molt avançat en la legislatura anterior que eren tots els temes de medi ambient. Ho he de fer, aquí, breument tornant al que ha dit el Sr. Jordi Mas. El metro aeri per a mi, segons els estudis que hi ha, és un sistema molt menys agressiu amb el medi ambient, -ja ho he dit alguna vegada-, que qualsevol sistema individual de transport com els que estan prevalent avui en dia a Andorra, no? I també, per qualsevol sistema de transport col·lectiu que no sigui elèctric, això és una evidència, no cal comentar més, no?

En un altre moment el Sr. Bartumeu ha tornat als seus -diguem- tics històrics, que és parlar d'això que estem treballant per la finca d'uns quants. I, jo també li torno a dir el de sempre que és, que aquesta finca d'uns quants, que de tant en tant es pronuncia, és una finca de molts, perquè, és clar, fem unes eleccions i les guanyem i, a partir d'aquestes eleccions, doncs, tirem endavant. D'aquí tres anys hi tornarem, i l'any que ve hi hauran les comunals, i tornarem a tenir l'oportunitat de prendre el pols de la població perquè ens digui si els lliberals governem per uns quants o governem per a tot el país, com jo defenso que fem, i em sembla que els fets ho demostren. I, amb això sí que estem discrepant, naturalment, no?

En aquest punt vostè ens ha dit que el vent d'Europa no deixarà de bufar, i que nosaltres no el volem seguir... miri! Si em permet fer una mica de metàfora: "seguir el vent vol dir que el vent et porti allà on vol, i, em sembla que hi ha d'haver un control de la barca" la barca no pot anar a l'albura del vent, sigui el vent que sigui. Aquest vent és un vent degut a les circumstàncies europees que són les que són. Nosaltres no som encara membres de la Unió Europea, per tant, no podem seguir simplement el vent que marca Europa perquè això seria dir: "Tanquem la casa i que diguin a on hem d'anar". D'això, com que vostè n'ha fet el símil, jo li contesto.

I, amb coses fonamentals amb Europa com és el tema del contraban, per exemple, el Govern i el Grup Liberal de l'anterior legislatura van fer la feina que havien de fer, i aquesta feina s'ha traduït en una actuació, actualment la de la Policia, de la Justícia que abans no ho podia fer, i això és el que farà la Policia i la Justícia i és el que ha de continuar fent, i el Govern també. El Govern pot intervenir, naturalment, com vostè sap més que jo, és amb la Fiscalia, amb totes les coses d'aquests temes, però la voluntat és clara: és aplicar la Llei; i s'està fent... s'està aplicant la Llei tal com és aquesta Llei. Si aquesta Llei és suficient o no... ja ho veurem! Jo també vull desdramatitzar una mica el possible increment exagerat de contraban que es diu en algun cas. Les xifres diuen el que és. Hi ha hagut una importació de tabac i una fabricació de tabac al país, i una venda de tabac al país que està per sota de les xifres de l'any 1990. Això és així, però... no em diu prou això... hem de continuar... perdoni'm, Sr. Bartumeu, no professo l'any 1990 per cap circumstància... el 1989... perquè quedi clar... el 1989... deixem el

1990 a part... és una referència de decennis que és una comoditat lingüística... li asseguro que no tenia cap altra intenció que aquesta!

...Xifres anteriors perquè se n'havia parlat. S'havia parlat de què aquelles xifres dels anys 1980 eren assumibles, eren normals, eren lògiques, etc, etc. I, es referien a la franquícia que permet als visitants andorrans emportar-se quinze paquets de tabac del que sigui.

A partir d'aquí, aquest és el que mantenim que s'hauria de fer, i res més. I, aquesta és la nostra teoria i això és el que la Justícia i la Policia sap que ha de fer, i la Duana també.

En fi, a partir d'aquí, podem parlar-ne d'una altra manera, més a nivell de comissions com vostè vulgui, d'aquest tema, amb molta més informació que la que crec que és procedent donar aquí en públic, és clar.

A partir d'aquí, em sembla que poc puc afegir que no sigui dir que estem en un tema, en un debat com he dit al principi, d'un altre caire... sincerament, en un caire, doncs, més... encara que per alguns temes també en aquest debat, entrem en detall, i és inevitable, perquè és veritat, si se'm demanen explicacions sobre temes molt concrets intento donar-les, i no les he donat totes perquè ens hi estariem una hora, i moltes les podem donar a nivell de comissions quan faci falta. Em fa l'efecte que el debat d'orientació política és el que havia de ser, i jo agraeixo als tres grups de l'oposició... a tots els membres de l'oposició aquí presents el tarannà que han tingut globalment, excepte aquestes dos o tres petites sortides de to o grans -com es vulgui dir- i em sembla que amb això hem complert una feina que està marcada per la Constitució i pel Reglament del Consell General i que, certament, en el moment que estem -com he dit al principi- del debat d'orientació política poc podem afegir del que ens hem compromès nosaltres dins del programa electoral i dins del discurs d'investidura i, també vostès, tots vostès han seguit dient el que deien en aquell moment.

A partir d'aquí, també hi ha coses que durant els anys... només amb un any poden canviar les circumstàncies, per això una de les maneres de procedir en segons quins temes, també pot ser que hagin hagut de canviar, i això és així, i ha estat així sempre, perquè s'ha d'anar seguint sempre no solament el pols de la societat sinó el pols del nostre entorn o la manera d'evolucionar de la societat. I no hi ha dubte que aquest any hi han hagut coses que no havien passat mai -com vaig dir ja aquí- i no ens

hem d'aixoplugar darrera els fet de l'11 de setembre per res, això no és així... hi ha d'altres que ho fan, fins i tot fora d'Europa, però a nosaltres no ens correspon. Estem lluny de participar en res d'aquests temes sinó és amb una cosa seriosa, que és realment la mateixa de sempre, és a dir, la participació molt sincera i molt efectiva de tota la societat andorrana a combatre el diner criminal, i molt especialment el diner criminal del terrorisme quan es tracta de casos tan flagrants com el que ens porta a parlar-ne.

A partir d'aquí, jo, de moment, Sr. síndic, els agraeixo que m'hagin permès d'expressar-me, i estaré pendent de vostès si volen qualsevol aclariment.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Doncs, acabada la intervenció del Sr. cap de Govern s'obre un torn de rèpliques dels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt intervé el Sr. Jordi Mas.

Teniu la paraula.

El Sr. Jordi Mas:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, Sr. cap de Govern, començarem pel principi.

El discurs d'orientació política, a la nostra manera d'entendre, vostè diu que el van fer quan van presentar el seu programa, i quan van fer el discurs fa un any i dos mesos, però, entenem que un discurs d'orientació política al cap d'un any, com ha dit molt bé, moltes coses canvien, i em penso que a la societat també li interessa saber quines orientacions ha de prendre el Govern del país en diferents temes concrets.

Per tant, penso que s'hauria d'haver entrat més amb el que es faria en els propers tres anys que no pas amb el que s'està fent, amb els projectes que estan engegats que, *inclús*, vénen de la legislatura passada.

També puc matisar un tema que vostè va començar ahir mateix, parlant d'ideologies i de partits. Nosaltres, en el nostre grup, el que sí que defensem és una ideologia nacional, una ideologia de partit, i el que volem és defensar el que interessa als ciutadans més enllà de les nostres conviccions ideològiques que són unes, però el que realment interessa al país, avui, a

l'hora de fer feina al Consell General és defensar Andorra com a tal.

Parlar dels petits països?... en fi, quan nosaltres hem parlat de petits països vostè ha entès els petits països que figuren en la llista de l'OCDE. Nosaltres diem que encara estem figurant allí dintre, i dintre del nostre programa parlàvem d'un acord o d'una associació amb els petits països per poder intercanviar posicions comunes i per poder afrontar reptes que, segurament, hi poden haver coincidències en alguns temes tot i que amb d'altres també n'hi pot haver, perquè cada un té la seva peculiaritat. Però penso que davant dels reptes importants que té Andorra fóra interessant d'anar mantenint, -no sé si ha de ser una associació o una cooperació constant- per poder dialogar amb compte d'aquests mateixos interessos i amb aquests petits països perquè Europa s'està fent gran i és un tren imparable, i val la pena que puguem tenir les màximes garanties per poder afrontar el futur del nostre país en concret.

Consens?... se n'ha parlat moltes vegades. Avui se n'ha tornat a parlar. Nosaltres, el consens, tal com he dit, el demanàvem en el discurs d'orientació en quatre temes essencials, i un consens general per totes les càmeres. Just era el tema d'exterior i de fiscalitat.

Vostè ens parla que hi ha un consens pel Codi penal... és evident, ja ho he dit, i ho he manifestat. Aquesta mateixa comissió pel que és la immigració, ho va demostrar perfectament com a únic consens, i penso que d'aquí se n'ha de treure una bona lliçó, i aquest és un tema important.

Carta Social?... nosaltres ho entenem al revés de vostès, i ja ho he dit, potser val la pena primer ratificar la Carta Social per fixar les bases, i a partir d'aquestes bases és fonamental desenvolupar tota la legislació corresponent. Vostè diu que ho fan al revés... no és pas la nostra manera de compartir aquest tema.

Per entrar en detalls, que nosaltres hem demanat i que són essencials, com per exemple els reglaments de la Llei del sòl o de l'ordenament del territori, pensem que són essencials perquè són temes que afecten directament a tots els ciutadans del país i que, efectivament, voldríem conèixer quin és l'abast que pot tenir aquest desplegament.

Vostè ha entrat en detalls amb altres temes i amb altres informacions que entenem que no calia entrar, efectivament, en aquest debat.

Quan parla de la unitat de prevenció del blanqueig jo penso que, potser, hi havia informacions que tampoc valia la pena dir-les aquí i, per tant, són elements en els quals s'entra en detall per algun tema i en surt per d'altres.

El tema de l'aeroport... bé, les cues que tenim nosaltres es fan, ja avui dia, fins a la frontera... no van fins a La Seu. Pràcticament el problema el tenim dins del país, com aquell que diu. Per tant, a veure... projectes, cues, trajectes, noves vies, vies alternatives són qüestions importants i qüestions que cal posar sobre la taula per saber la futura viabilitat.

No he fet referència a l'heliport i, i vostè en va parlar ahir i, penso que aquest, sí, que és un tema que pot tenir una solució important ja que avui els trajectes de les vies de comunicació tant a França com a Espanya s'han escurçat considerablement en el temps i, per tant, donen altres alternatives per poder agafar vols cap a destinacions més llargues diferents del moment quan es va aprovar l'aeroport de La Seu i que eren: Barcelona-Tolosa, avui dia, pràcticament, és el mateix temps. I, per tant, aquest heliport sí que podria ser-hi i penso que és un tema per analitzar i estudiar per Andorra. Aquest és un tema essencial.

Em diu que les analítiques del forn me les donarà... les esperem perquè penso que són importants. Hi ha analítiques, i hi ha, *inclús*, un vehicle que fa anys que es passeja recollint dades, i aquestes analítiques foren interessants per saber en quins nivells de contaminació es distribueixen. Per tant, jo penso que aquest seguiment, és bo que tinguem la informació per saber-ho.

Tampoc ens ha parlat, de totes maneres, que faran amb els residus aquest temps que queda des que tanquin el forn fins que no entri en funcionament el nou forn. Si s'ha d'exportar o no s'ha d'exportar, i amb quines condicions, tenint en compte que tenim tractes amb Espanya en aquest cas concret, o amb França.

Voldria referir-me al primer tema essencial que també n'ha parlat el president del Grup Lliberal, del tema de consens i sobre l'esperit i la interpretació del que són els consensos. Penso que aquí s'ha tornat a posar de manifest dos coses: la primera, al meu entendre, és una voluntat de consens manifest, almenys escrita i dita públicament. El que no s'ha pogut constatar és la manera en què s'ha pogut arribar fins aquest consens, i quina és la voluntat real

com a mínim del grup parlamentari del govern lliberal per poder arribar al consens. Perquè el consens vol dir, -vostè ha intentat fer una definició, o ha fet una definició- el consens vol dir una aportació de totes les parts que seuen en una taula, per poder trobar posicions comunes i unitàries...

Això no ha sigut així, durant aquest any, ho hem lamentat durant el nostre discurs, i també hem dit que la interpretació que feia el Govern de consens no era la que ha fet fins ara. És a dir que el consens era acceptar els fets consumats sense poder introduir cap posicionament ni poder, tal com s'ha dit adés, aportar suggeriments.

Si realment la voluntat és altra, i penso que els temes que he dit, -com és el tema de les relacions amb la Unió Europea s'ho volen i s'ho mereixen-, el consens hi ha de ser, però ha de ser real, i ha de ser efectiu. I quan es posin elements sobre la taula, o temes a sobre de la taula, val la pena discutir-los, parlar-ne i buscar les posicions comunes per trobar, i no deixar els papers escrits a sobre o a sota d'un calaix, i no parlar-ne més.

Les manifestacions que ha fet el president del Grup Lliberal, ha parlat alguna vegada de la seva responsabilitat de Govern -evidentment que els hi va donar el resultat a les urnes, això ningú els hi discuteix, vostès la tenen- però, és clar, sobta una mica que parli, de què... bé... que el consens val, però si no... el Sr. cap de Govern diu que vostè té: "... disset vots, i això ho podem tirar endavant igualment". I, jo penso que hauria de ser al revés, si realment hi ha voluntat de consens és perquè hi hagi vint-i-vuit vots, -perquè són vint-i-vuit els conseller que hi ha-, i aquests temes s'ho valen.

Vostè ha parlat de la Llei de competències dels comuns, Llei de transferències dels comuns. Han parlat, el president del Grup Lliberal i també el president del Grup Socialdemòcrata, de les converses que ells han començat, que havien començat abans. Nosaltres ens hi hem afegit ara, encara no hem tingut cap més conversa, però sí, que hem tingut la primera voluntat, almenys, de participar-hi.

Sí que volem dir, i aquí repeteixo el que he dit sempre als presidents, que nosaltres hi serem amb la voluntat de consens, però sobretot amb la voluntat de, i sota l'esperit de la Constitució i de la Llei de delimitació de competències, i de l'esperit que es va fer en aquell moment, l'any

1993, i que va poder culminar amb l'aprovació de la Constitució. Aquest és un tema important.

Per això és bo precisar que no són disset vots, sinó que haurien de ser vint-i-set per poder arribar fins a aquests temes importants... perdó... vint-i-vuit...

(Se sent riure)

... Sí, ja cantava al revés...

Lleis i projectes?... vostè ha parlat de tres projectes essencials: el Reglament laboral, el Reglament de la CASS o de la Seguretat Social - que és molt més ampli-, i les Lleis de l'ISI. Bé, jo li puc dir que fa dies que se'n parla d'aquests temes: el Reglament laboral és un tema que convé, que és essencial, i vostè ho ha reconegut, i de totes maneres tenim un avantprojecte... un projecte que està obert al diàleg, i espero que, aquí, també es pugui idear, però, realment, de moment potser és una mica més restrictiu que la legislació actual.

De la CASS, també fa sis anys que se'n parla, i de la Llei de l'ISI també fa dos anys que hauria d'estar culminada d'acord amb la llei marc.

I tres temes importants que vostè ressaltava en el seu programa... ressalten únicament, perquè no en parlen i no aprofundeixen és com el tema de la salut, que no hi ha cap projecte nou, o el tema de l'educació que tampoc es proposa res, i el tema del benestar social que va una mica lligat amb el que comentava adés en la Carta Social, el desplegament del Reglament laboral i de la Llei de la seguretat social.

Res més, moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Socialdemòcrata, Sr. Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

... Perdó. Falta de costum.

Bé, ara que havia pres unes notes, seguint l'ordre d'intervenció del Sr. cap de Govern, en primer lloc la referència global a la manera de fer, d'actuar i de parlar del portaveu, en aquest cas, jo mateix, del Grup Parlamentari Socialdemòcrata i del partit... bé, aquesta és una conversa que la meua memòria, -tot i que de tant en tant penso que en tinc molta-, no em permet recordar quin dia la vam tenir, però, no fa molts dies. Durant aquesta legislatura ja es va

promoure una conversa sobre l'estil, sobre el nou partit, sobre la meua història... miri, tot això, de fet vostè ho treu, i després com que veu que no funciona, doncs, ho torna a deixar.

Jo deia l'altre dia, també, a un portaveu lliberal que la meua persona no és tan important com algú s'entossudeix a voler fer-la. El Partit Socialdemòcrata té un equip, un bon equip, em permeto dir, potser amb una certa pretensió, però un bon equip, aquí, al Consell General, i a fora del Consell General. I estem treballant amb l'interès del partit el programa amb el qual ens vam comprometre davant dels electors, i el discurs que vam fer durant el debat d'investidura.

Que la paraula "barra", doncs, és una paraula més o menys amable. Ja ho he dit així. He dit que no havia trobat una paraula més amable. Bé, s'intentava donar en aquest debat un cert to que mai ha sortit de la cordialitat, ni quan s'utilitza la paraula "barra". Altres paraules més desagradables ens havíem dit els uns i els altres en altres moments en aquesta Sala. Jo no crec que d'aquesta paraula se'n pugui extreure un to que no sigui amable.

La fotografia... a veure, la fotografia que la tinc aquí, no hi surt ningú, cap persona, -s'ha dit que havia portat aquí una fotografia...-, no hi ha ningú en aquesta fotografia. Però el que sí que llegiré, ja que s'insisteix en parlar d'aquesta fotografia, aquí diu, i no ho dic jo, ho diu el llibre: "A la foto de portada d'aquest llibre hi manca una persona. Havia vingut com molts de nosaltres a guanyar-se la vida en aquestes valls i la va perdre. Encara tenim l'esperança que no ens tocarà fer més fotos com aquesta en el futur." Aquesta segur que és una esperança que tenim tots els que som aquí. Jo només he parlat d'això. Única i exclusivament, perquè considerem que no és acceptable, que amb el nombre que hi ha d'accidents laborals, ahir vostè s'oblidés, o el recull que es va fer del ministeri que corresponia, s'oblidés de parlar d'això, i per això n'he parlat

La informació... és clar, aquesta és una conversa que vostè i jo la vam tenir. Vostè em va demanar de venir-lo a veure entre Nadal i Cap d'any per parlar de la qüestió de la informació, al seu despatx; evidentment que vaig venir. En vam parlar, i no ens vam posar d'acord. Nosaltres no volem, i li vaig dir en aquell moment, perquè és clar, hi havia una mica... el que flotava en l'ambient de la conversa era que l'article 5 del Reglament del Consell i les funcions o les facultats que la Constitució dona

als consellers generals ens podien permetre de demanar-los-hi tots els papers amb els quals vostès, en l'exercici de la competència del poder executiu, estan emprant. Li vaig dir personalment, i ara, doncs, que torna a sortir el tema, ho torno a dir, aquí, públicament, que aquesta no era la intenció, i a més a més ens podem remetre a totes les nostres demandes d'informació, i en cap moment hem demanat documents que puguin considerar-se de treball estricte i intern de l'Administració.

Nosaltres vam demanar uns documents en els quals es feia referència a una informació que havíem demanat i havíem obtingut, i que a més a més, s'havien donat, fins i tot, a assessors externs del Govern. No ens semblava raonable que fóssim tractats amb menys consideració que persones que no tenen cap responsabilitat electiva en aquest país, i punt. I a més a més, miri, tan malament no ho devíem fer si va resultar que la mateixa Sindicatura, el mateix síndic, i jo diria que, fins i tot, els grups parlamentaris, altres que el nostre, van considerar que aquesta informació s'havia de trametre.

Legislació laboral... miri, nosaltres efectivament de tot el que he dit en la intervenció anterior sobre la legislació laboral, -i vostè ja m'ho ha reconegut abans que ho digui jo ara-, jo ho he tret de converses amb responsables del seu Govern i del seu grup parlamentari i amb declaracions del propi ministre en els mitjans de comunicació. És a dir, és la qüestió aquella de: el que Andorra es pot permetre o no es pot permetre... nosaltres considerem que Andorra s'ha de permetre més que aquest esborrany... que aquest és un esborrany?, doncs d'acord. Doncs, per tant, quan arribi el document aquí, totes les argumentacions que jo he desenvolupat quedaran buides de contingut? Doncs, escolti, me'n alegraré molt, i ho reconeixeré aquí quan toqui. I així ho faran els meus companys de la Comissió d'Afers Socials.

Ara, és clar, aquí hi ha també una contraposició política entre el que pensa, defensa i fa el Partit Lliberal des de la responsabilitat de governar, i el que pensem i defensem des del Partit Socialdemòcrata.

Nosaltres entenem que la Carta Social s'ha de ratificar abans. Després parlarem de la fiscalitat de l'estalvi. Hi ha dos maneres de demostrar a Europa que volem realment inserir-nos en la comunitat que representa tot el cabal comunitari i extracomunitari en el sentit de

drets i llibertats. O esperar i anar allargant o fer passos positius.

Nosaltres entenem que la Carta Social no pot esperar més temps a ratificar-se. Tant és així que en l'ús de les facultats que aquest debat ens permet, quan acabarem, entrarem una proposta de resolució instant el Govern a què porti a ratificació la Carta Social ben aviat.

Política d'exterior i consens en general... a veure, punts comuns, efectivament sí que n'hi ha. Només faltaria que tinguéssim dos visions tan radicalment diferents del que ha de ser el país, que la ciutadania pogués arribar a tenir la sensació que el dia que democràticament hi hagi una alternativa que substitueixi el Govern del Partit Lliberal, Andorra es giraria de dalt a baix com un mitjó. Aquesta no és la qüestió. La qüestió és que amb les maneres d'acostar-nos a Europa, ens sembla que no es va per la bona via, i com que ens sembla, tenim la responsabilitat de dir-ho, i d'explicar-ho. I a més a més no hem canviat de discurs. Nosaltres creiem que això s'ha de fer, i a més a més creiem que el Govern fa una valoració -el Govern i el Partit Liberal-, una valoració absolutament equivocada de la correlació de forces.

A veure, Luxemburg i Suïssa no ens salvaran de cap pedregada. Luxemburg és un país comunitari, i no es quedarà sol defensant el que ara està defensant. En el moment en què la directiva sobre la fiscalitat de l'estalvi arribi a finals d'any, -i l'Ecofin, aquest mes de juny ha tornat a dir que arribarà a finals d'any, la qüestió a ser ratificada,- Luxemburg no es podrà permetre..., tècnicament ho pot fer, però políticament nosaltres pensem, -no tots sols sinó amb els interlocutors que tenim a fora d'Andorra-, hem arribat a la conclusió que Luxemburg no podrà mantenir un veto. I per tant, Luxemburg plegarà veles.

Suïssa, hi he fet bastanta referència en el nostre discurs, perquè efectivament no discrepem del criteri que han de mirar molt el que fa Suïssa. Nosaltres parlem molt amb els suïssos, també, però ens sembla que els suïssos també s'adonen del que els hi està passant. I ho deia la presidenta del Parlament suís. No estant-hi, no acostant-s'hi prou, igual han d'assumir una part important del que Europa diu. I abans, vostè ha fet una referència a la qual ja hi arribaré, del vent i la barca... però miri, és que no és que haguem d'assumir, és que no ens hem d'enganyar que ja n'hem parlat altres vegades. Nosaltres, avui, des del dia 1 de juliol del 1991

data en què vam entrar a la Unió Duanera fins ara, i amb tot el que s'ha anat fent, estem assumint ja, si us plau, per força, perquè ho hem volgut, però, estem assumint molta legislació comunitària, i això els ciutadans ho saben, i a més a més, els hi hem de recordar perquè de vegades ens en oblidem. Per tant, és que no hi vivim ja ara des que s'és a Europa. Estem assumint molta legislació comunitària.

Punt número 6: la finca d'uns quants i que això... és clar, torna a ser una rampellada... no! Miri!...

En primer lloc estava parlant de la qüestió del contracte de treball... i només d'això. Parlant d'això, nosaltres hem sentit, i hem llegit opinions que diuen: "No, és que això no ens ho podem permetre perquè determinats empresaris diuen que..."... doncs, és clar, aquesta és la conclusió... és aquesta. Jo, això ho he sentit, i ho he llegit, i ho he escoltat a la ràdio.

Nosaltres el que considerem és que els empresaris són absolutament respectables, i ho he dit, però no pot ser que perquè alguns empresaris diguin que no volen ensenyar la comptabilitat, perquè la qüestió és aquesta, i aleshores es digui, és clar, si s'ha de fer un acomiadament sobre la base d'una causa justificada que és potser la mala situació de l'empresa no ho podem acceptar a la llei, perquè aleshores aquest empresari que al·legués aquest argument hauria d'ensenyar la comptabilitat... Bé, però, escolti! Aleshores, vol dir que estarem dient que si aquest argument el mantenim gaires dies, estarem ensenyant a Europa allò que Europa fa temps que ens fa greuge, que és que tenim una economia soterrada, i que li fa vergonya d'ensenyar quina és la seva situació, i que això no té res a veure amb el secret bancari ni amb la confidencialitat de les dades. Té a veure amb la serietat del país.

La barca i el vent... a veure, al segle XXI les barques acostumen a anar... -i jo no hi entenc gran cosa, eh!, però, ho dic perquè després algú que segurament hi entendreà més que jo, em podria rectificar sobre qüestions tècniques...

(Se sent riure)

... Però, al segle XXI les barques acostumen a anar amb motor i, per tant, doncs, el vent hi té una relativa poca influència. Després, hi ha els grans esportistes que van amb rem i amb vela, no? Però, això és una altra història.

Miri, ara, quan hem parlat de vent, a nosaltres ens sembla que hi ha una certa brisa que pot fer

trontollar una mica la nostra relació amb Europa. Com em deia un company, si ve una forta tramuntanada, Andorra tindrà problemes, i a nosaltres -com a vostès- ens preocupa això.

El contraban... miri, les estadístiques diuen el que diuen, i hi ha una pregunta que el dia 28... -per tant no esgotarem el tema avui, el dia 28 hi tornarem quan farem Consell, en una pregunta que hem fet nosaltres- les estadístiques tornen a pujar. L'evidència del contraban és la que és, la situació de les fronteres també, la situació a l'Avinguda Santa Coloma també... aleshores, és clar, aquí, prendrem mal... aquí, prendrem mal, i nosaltres ens limitem a avisar, i tan de bo no prenguéssim mal ningú.

Per tant, i amb això acabo, Sr. síndic... a veure, jo crec que aquí, en aquest debat no hi ha sortides de to per molt que se'ns vulgui, doncs, premiar amb un *bon point* pel fet que quasi no n'hem fet cap. Nosaltres, assumim responsablement el nostre paper, i els que ens han de donar un *bon point*, en tot cas, són, no només els nostres electors sinó, també, els companys que estem representant aquí.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

El Grup Lliberal vol intervenir?

Sí, Sr. Antoni Martí teniu la paraula.

El Sr. Antoni Martí:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, Sr. cap de Govern, nosaltres... -com també ha dit el portaveu del Partit Socialdemòcrata- nosaltres també tenim un bon equip. I a demés, tenim un bon equip, i a demés, jo que em reuneixo amb ells, i ells amb mi, els dimarts, li puc assegurar que no són ni arrogants ni cap qualificatiu d'aquests. En tot cas són gent, doncs, que tenen més o menys experiència, alguns menys i altres més, però que hi posen tota la voluntat perquè les coses vagin bé, i perquè es busqui aquest consens. I també hi posen tota la voluntat no únicament per recollir de l'oposició parlamentària suggeriments, sinó també propostes, si hi són, i que estic segur que hi són. Per tant no som dels que demanen suggeriments, perquè suggeriments els dona tothom. En canvi les propostes és més complicat. En tot cas, nosaltres en tenim. No tenen perquè ser les bones. En tot cas, estem disposats a contrastar-les amb els demés.

Això ho he dit abans en el discurs, és la nostra manera de governar, sense passions, sense qualificar a ningú de res. Vull dir que nosaltres amb els nostres defectes i amb les nostres virtuts, però amb aquesta responsabilitat que ens va atorgar el poble andorrà de tenir -sí, Sr. Jordi Mas- 17 consellers, i com no pot ser d'una altra manera, 17 consellers a disposició, en coherència amb el programa electoral, i amb el fet que és un partit consolidat, el nostre, a disposició del Govern d'Andorra.

Dic això, perquè evidentment ja ho he dit en el discurs, Andorra està en uns moments, jo penso complicats. Les coses són com són. Segurament els lliberals si alguna cosa han fet malament és el de no haver assumit algunes de les responsabilitats en l'última legislatura. És veritat que nosaltres en l'última legislatura, Sr. Marc Forné, vam tenir un greu problema, que era la crisi fortíssima del contraban de tabac. I, segurament ara tenim un calendari molt més ajustat, i entre tots, si és possible, hem de legislar temes tan importants com l'impost sobre els serveis, la Llei laboral, la reforma de la CASS, la Llei de drets i llibertats dels treballadors. Evidentment, això és inajornable, i més aviat ho farem, millor ens hi portarem. Però no dins de la precipitació, amb el temps suficient, perquè objectivament l'oposició parlamentària també ens hagi de dir -perquè ja ho he dit, també, en el discurs- una oposició responsable, i que amb la intervenció, tant del Sr. Jordi Mas com del Sr. Jaume Bartumeu, penso que ho són. Perquè, si qualificatius hem de donar, també sabem donar-los, però nosaltres donem qualificatius en positiu, escoltar no aquests suggeriments sinó aquestes propostes que ens puguin fer.

Ara, el que tampoc és normal és que se'ns digui, en el discurs que ha fet el portaveu del Grup Socialdemòcrata, que no hem fet res. Perquè és clar, si no hem fet res, és que els ciutadans, vertaderament, són molt fàcils d'enganyar. I jo penso que el poble andorrà és molt savi, i que no s'enganya amb tanta facilitat.

A veure, en la Llei del sòl, també hi havia un qualificatiu no gaire amable, però que entenc dins de la cordialitat que deia el Sr. Jaume Bartumeu, deia: "...no solucionem els problemes, i quan els solucionem els solucionem de forma simplista...". Bé, si la Llei del sòl és una llei que vam solucionar de forma simplista, jo diria que la vam solucionar i que era una llei gens fàcil.

El mateix diria per la Llei d'immigració. El Sr. Jordi Mas n'ha parlat amb l'aportació... en fi, veig que el Sr. Monegal i el Sr. vicepresident del Grup Socialdemòcrata han fet aportacions molt interessants, perquè nosaltres no som dels que tampoc tenen la veritat absoluta. Però, no són ni abdicacions ni lleis fàcils.

La Llei laboral, evidentment nosaltres no fem una llei laboral... vaig llegir un article en un mitjà de comunicació que deia, gairebé: que ja no és que féssim unes reformes, que baixàvem a les caveres. Bé, és que és clar, abans d'aquests qualificatius primer s'hauria de veure la llei. I a demés, ho dic així de clar, el Sr. Bartumeu avui no ho ha aplicat, però aquella famosa paraula màgica que té l'habilitat d'utilitzar de l'ascensor social... l'ascensor social, ja ho he dit moltes vegades, no és ni patrimoni ni propietat de ningú. Entre tots es fa pujar i es fa baixar moltes vegades. I moltes vegades, quan es fa baixar, doncs, hi ha problemes. I per tant, la nostra obligació es fer-lo pujar, i parlo de fer-ho, amb símil, amb la Llei laboral, amb el sentit més positiu i més social.

També, s'ha parlat... jo penso que té raó, el Sr. Bartumeu d'avisar. I a més el Grup Parlamentari Lliberal, però, en tot cas, està conscienciat que hi ha un increment, no significatiu com va passar l'any 1997, però un increment important del tabac. Per tant, a veure, la nostra missió... la missió és el Govern, però particularment la missió del Ministeri d'Interior, de Duanes i de la Policia, és d'aplicar una llei que en el seu moment ja va tenir moltes complicacions, i un debat molt llarg que és la Llei del frau duaner, que ha dit -i no li vull recordar, però ho vull recordar- sense voler generar cap passió, una llei, en aquell moment, que tan sols van votar els lliberals. I això, potser crec que també cal recordar-ho, no?

Quan es parla... amb el discurs que he tingut en nom del Grup Parlamentari Lliberal, si s'ha donat la sensació que el que deia és que independentment d'apel·lar el consens, hi ha disset vots. A veure, és que això és la veritat. Hi ha disset vots... és a dir, si no hi hagués disset vots... si no hi hagués més de quinze vots no hi hauria un cap de Govern. Però, en tot cas, en el seu moment, també en teníem tretze, i també ajudava, i en tot cas, aquí, ja no en parlarem, són d'altres temps...

Però, tenim disset vots, com deia abans, disposats a escoltar... a escoltar.

No... ja ho he dit, a més, en la meua intervenció, si pel fet que tinguem disset vots ens pensem que podem fer la política numèrica de què això és suficient, és caure dins de la suficiència, i això penso que seria en aquests moments perillós, no pel Partit Liberal andorrà, -perquè avui governem i demà governaran altres-, però en tot cas, per Andorra. Perquè amb els temes que tenim sobre de la taula, em sembla que és desitjable, i això ja es veurà si ho aconseguim, perquè el consens pel consens tampoc és desitjable, perquè aleshores tots estariem asseguts al mateix costat, i hi ha diferències, evidentment, polítiques, importants.

Jo, ja acabant, i agraint bàsicament tant al Sr. Jordi Mas, al Sr. Patrick García, com també, al Sr. Jaume Bartumeu... jo no tinc cap classe de lapsus. Jo sé que hi ha vint-i-vuit consellers en aquesta sala... agraint, doncs, el to que han tingut, i com no pot ser d'una altra manera, recordant una frase que va utilitzar el Sr. Jaume Bartumeu, i ho diré amb molta cordialitat, quan citava el Sèneca i deia: "No hi ha cap vent favorable per qui no sap al port al qual vol arribar.". Pot estar segur que els vents entre tots ens poden ser favorables, i saber quin port. Jo, Sr. Bartumeu, en molts temes espero que ens puguem trobar al moll.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

El Govern vol tornar a intervenir?

Sí, Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Molt breument, jo només voldria dir que comparteixo el que ha dit el president del Grup Lliberal, i amb això quedaria pràcticament dit el que vull dir. Sobre el que ell ha dit no insistiré perquè, naturalment estic al cent per cent d'acord. Voldria, això sí, com que se m'han demanat precisions puntuals, em restringiré en això.

El Sr. Mas ens ha demanat que hagués volgut conèixer les orientacions abans de les lleis. Tenim una llista de lleis en curs, algunes estan ja presentades, i passaran, com la de garantia de persones discapacitades, una llei de caire social; la de desenvolupament de la universitat, la setmana que ve passa, però també tenim una llista en la qual, doncs, Llei de fundacions,

confidencialitat de dades, revisió de la Llei de tractats, regularització del servei exterior, cooperació internacional, patrimoni cultural, orientació itinerària, residus, patrimoni natural, assegurances, INAF... ja ho hem dit, però potser no totes, és veritat, per això els hi dic ara... Finances comunals, segur, Llei de l'ISI, el Codi de la Duana, Llei de Seguretat Social, Llei d'atenció social i de farmàcia, també la Llei d'arbitratge i d'economia, i també la Llei de seguretat i d'higiene en el treball, força important.

També, vostè sap que des del Grup Parlamentari Liberal s'ha parlat de modificar la Llei de nacionalitat, i això és farà i no correspon al Govern dir-ho, perquè ho prepara el grup, i em sembla que s'intentarà en consens, també.

I, per part nostra també treballarem amb la modificació de la Llei d'expropiació, s'ha dit, amb la propietat horitzontal, amb la Llei de societats, també ho vaig dir, això sí. I altres, per exemple tan importants, com la de seguretat vial, Llei d'activitats comercials -de rebaxes- que vaig dir ahir.

Totes aquestes, és clar, no és el moment, aquí, de donar les línies. Arribaran a cada comissió corresponent en el seu moment, i per tant llavors ja es discutiran. I no sé si és molt feixuc ara de donar orientacions en les quals estem encara treballant.

Pels petits països que vostè ha parlat, vostè suggereix un intercanvi, una mena d'associació per intercanviar dades. És el que hem fet. De fet, amb diferents paraules fem el mateix que vostè diu, per la via de la comunicació directa, de la diplomàcia i de jo mateix, pel cap de Govern i pels ministres directament amb els homòlegs tant de Mònaco, com de Liechtenstein, com de San Marino, Vaticà, Suïssa, etc. Això s'està fent. S'està fent de la manera que s'ha de fer. Tots parlem amb tots, no fem reunions conjuntes per no dir que fem un fòrum dels petits de res, perquè llavors se'ns posaria, segurament... -amb raó- se'ns posaria el dit a l'ull dient "es reuneixen per resistir tots junts". No, no es tracta d'això. Es tracta exactament del que vostè ha dit: d'intercanviar informació per saber que s'està fent en cada moment a cada lloc.

I comparteixo el que ha dit el Sr. Bartumeu sobre aquest tema: Luxemburg no podrà segurament -vostè també ha dit segurament, jo també ho dic així- segurament no podrà resistir, però la qüestió és sobre aquest tema, pensem

que val la pena esperar per una raó que ja vam comentar el dia que es va parlar a la taula -encara- a la taula d'exterior, de què la possibilitat i l'agilitat del Parlament Andorrà, sortosament és més gran que la de qualsevol altre sistema legislatiu, -si es vol fer servir tots els mitjans exteriors- sense passar per sistemes d'extrema urgència. Solament el sistema normal amb una sola càmera, i la manera en què es tramiten les lleis aquí, -sobretot si es tramiten amb consens-, ens permet ser prou àgils per no quedar de cap manera els últims en cap solució. I per tant, per això, nosaltres pensem que la bona política és veure quines són les realitats de les directives europees quan arribin a aplicació -quan hi arribin- amb el cent per cent, amb el noranta o amb el vuitanta per cent, en relació amb tots els països que he citat abans i que no citaré més.

Pel tema de l'aeroport que vostè ha citat, no es tracta, naturalment, -i això ja em sembla que ho vam dir alguna vegada-, de tenir un aeroport Andorra-Pirineu per anar a Barcelona ni a Tolosa. Això va més enllà. Això era la primera versió, la primera funció d'aquest aeroport. Ara em sembla que va més enllà. I a més hi ha hagut un canvi, ja ho he dit també alguna vegada, la capacitat de les aeronaus de vol curt i d'aterratge curt ha millorat molt. Avui dia vostès saben, -els parlamentaris més que el Govern-, les dificultats que hi ha, per exemple, per arribar a Estrasburg. A Estrasburg s'hi ha d'anar, a vegades, a través d'un avió des de Perpinyà, que és un avió d'hèlice. Però s'hi arriba. I s'hi arriba amb unes hores molt correctes. Si sortíssim directament d'Andorra-Pirineu, molt millor per aquests temes.

Per tant, es tracta d'això. Es tracta d'anar més enllà del destí original de l'aeroport, i això ho compartim perfectament.

És clar que el Grup Liberal té un bon equip -ja ho ha dit el Sr. Martí. Sr. Bartumeu això... el té bo i el té extens. Vull dir... en proporció al resultat electoral.

Pel que fa a la Carta Social, i en això em referiré als dos. A veure, tenim la llista, -i tots la tenim, perquè està actualitzada-, dels països que l'han firmat, i llavors no es pot esperar més! Mirin, hi ha dinou països que han firmat, i no han ratificat, encara que, i evidentment, molts d'ells han firmat l'antiga. Però l'antiga Carta Social té un abast en què la legislació andorrana hi està tan a prop de ser-hi, si no és que la superi en

molts temes. En alguns temes està més avançada.

El nombre total de ratificacions i d'adhesions només és de tretze. És a dir, tot a l'hora. A més a més, encara n'hi ha deu que no l'han firmat, per tant no l'han ratificat. També, certament, uns quants d'aquests deu segurament han firmat l'antiga, com Alemanya, com la mateixa Polònia, com Macedònia, però alguns segurament no han firmat l'anterior.

De fet, jo penso que la carta... és a dir, aquí sí que hi ha... -i ho dic, aquí, clarament- en el programa d'investidura vaig dir -perquè era el programa liberal- que firmariem la Carta, i després de tot tenim la llei. Aquest any, amb l'any i poc que portem de legislatura, hem dit que val més fer el que estem fent, fer les lleis ja, per cada un dels temes, perquè cada una d'elles ja és prou complicada, perquè la Carta Social ens marca uns paràmetres. Totes aquestes lleis que estem fent, -naturalment preparant no fent- les estem preparant amb la finalitat que s'adiguin perfectament amb la Carta Social. I s'hi poden adir, perquè com vostès saben molt bé, de la Carta Social en poden fer l'abstracció de les parts que ens convingui dins d'uns mínims i uns màxims. Hi ha uns mínims que s'han d'acceptar per força, i les lleis que treballem ara, hauran d'estar dins d'aquests mínims.

Per tant, la qüestió d'abans o després de la Carta Social, no és la transcendent. La voluntat d'aplicar les directives de la Carta Social és la que tenim, i fins allà on puguem. Això és el que farem dins de la responsabilitat que tenim i del programa pel qual se'ns ha aprovat.

I no diré res més sobre això, només que a veure, si a més a més de parlar de premsa, de fotografies o del que sigui, també parlem del que s'ha sentit a les ràdios, aquí podríem anar molt lluny. Perquè les tertúlies d'Andorra són abundantíssimes, i allà tothom hi diu la seva, i en fi, no crec que ho faci el Sr. Bartumeu. No ens hem pas de guiar per totes les opinions que s'expressen en una tertúlia radiofònica de qualsevol caire, tot i que totes són bones de sentir.

Res més Sr. síndic. Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

S'obre un nou torn de rèplica pels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt, alguna intervenció?

Sí, Sr. Jordi Mas teniu la paraula.

El Sr. Jordi Mas:

Sí gràcies Sr. síndic.

Bé, amb aquestes quatre contestes que ens ha fet el cap de Govern, ens ha especificat un detall de projectes de llei. Jo no li demanava això, volia baixar la informació més al detall de tipus reglamentari, de tipus informació, com allò del forn que havia dit.

De totes maneres a dintre d'aquest ventall, n'ha citat dos d'importants, la Llei de l'INAF, i això malgrat que ho digués, perquè no havia sortit, i era un tema que queda pendent, perquè si us recordeu no ho va dir ahir vostè, però no ho he dit jo, en la meua intervenció d'aquest matí.

I per tant, era un tema penso, important, perquè com sabem, tenim un consell d'administració -entre cometes- que està a l'espera d'aquesta modificació de llei. I si això s'allarga més, potser tindrem aquest consell permanent. Llavors potser fóra interessant que això arribés el més aviat possible.

El tema de la nacionalitat, era un dels altres punts que nosaltres parlàvem en el nostre programa, del discurs d'orientació política sobre el consens. N'hi havia quatre, un altre era aquest, el tema de la nacionalitat.

Al parlar de consens, ha fet una mica de referència al Sr. Toni Martí, quan m'ha dit allò dels disset vots o dels disset consellers. Me'n recordo d'haver-ho dit al revés, millor disset vots o disset consellers per escoltar, i si no hi ha fórmula de sortir, llavors potser sí. Nosaltres... jo ho havia interpretat al revés. És a dir, primer som disset, i després si voleu us afegiu. Si és així, és la bona voluntat de consens, i espero que així sigui. De totes maneres, nosaltres, des del nostre grup, podem dir que hem sigut prou cooperadors dintre d'aquest consens. I, prou cooperadors perquè fins i tot hem arribat a portar bastants fulls i documents de les nostres interpretacions en aquestes taules, perquè fossin... es creés un debat, no perquè fos una posició clara. I penso que això és la riquesa d'aquest consens, és pot assumir o assolir a través d'aquest debat que pot relacionar.

De les nostres propostes, veig que també n'ha recollit una: la proposta de l'Ecofin... o finalment la que nosaltres basàvem de: no intercanvi d'informació. És qualitat a l'origen.

Les relacions amb la Unió Europea, també, més o menys, veig que amb el que es va apuntar

ahir, van recollir, molt tímidament, allò dels serveis. Cosa que nosaltres proposàvem.

Però bé, això són temes a la nostra manera d'entendre, que estan a sobre taula i que val la pena aprofundir, i que nosaltres ja demanàvem des de sempre, que es baixessin al detall per poder valorar quins eren els inconvenients i els avantatges que Andorra pot tenir amb aquestes posicions. Per tant, nosaltres podem dir que responsabilitat de consens penso que ho hem demostrat durant el llarg d'aquest any. Estem decebuts pel final d'aquesta primera etapa. Després de tot el que s'ha dit avui en aquesta sala espero que hi hagi una recapacitació pel bé d'Andorra. No per nosaltres, sinó pel bé d'Andorra, i que puguem tornar a engegar o arribar a una posició unitària en aquest aspecte i en els altres que hem dit; i aquí només apel·lo a aquest bon seny que també n'ha fet referència al Sr. Antoni Martí anteriorment, al bon seny dels andorrans que típicament havien treballat en aquesta sala defensant els interessos de tots els andorrans, i de tot el país.

Un exemple de consens, la Constitució. Si tots recordem l'any 1993, aquesta va ser fruit d'un ampli consens on hi havia diverses tendències, moltes tendències, però amb la voluntat ferma de poder arribar a aquest consens, es va poder arribar a la Constitució.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Socialdemòcrata, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, celebro que el president del Grup Parlamentari Lliberal hagi rectificat el seu discurs en la seva segona intervenció, i m'explico, en un tema important. No vull fer polèmica. Nosaltres ens hem queixat -jo diria-reiteradament de la mala definició de la relació política o de la interlocució entre majoria i oposició, en referència als suggeriments.

El seu discurs inicial, Sr. Martí, vostè ens ha tornat a dir que estaven disposats a rebre. Ho he apuntat. És a dir que dubto molt que m'hagi equivocat al escoltar-ho: els suggeriments de tot l'arc parlamentari.

Ara ja ens ha parlat de propostes i anem millor. Només una constatació sobre això. No vull fer polèmica sobre això.

El que sí que vull contestar ara, és que aquí s'ha parlat que hi ha tota una sèrie de lleis... la referència a la Llei del sòl ho havia fet el portaveu lliberal en la primera intervenció, i ho ha tornat a fer ara. També n'ha parlat el cap de Govern. A veure, moltes d'aquestes lleis nosaltres hi hem fet aportacions, altres no les hem pogut votar, però en tot cas, el que sí que constatem és que moltes d'aquestes lleis necessiten un desenvolupament reglamentari per passar realment dins de la vida diària.

Llei de contractació pública, -hi ha una interpel·lació interparlamentària del nostre grup en curs-, falten reglaments. Per tant, aquesta llei de contractació pública, o no s'aplica o s'aplica malament.

En la Llei del sòl falten reglaments, alguns d'ells estan fora de termini ja. Això vol dir que els comuns tindran dificultat. Jo no sé si haurien arribat a punt o no, si els reglaments existissin. Però en tot cas, no hem fet la feina...

Les institucions nacionals, també s'ha de dir, ja que parlem de la Llei del sòl, està molt bé, però no anem a l'hora amb el desenvolupament reglamentari. I la Llei de la funció pública també tenim una interpel·lació en curs. Aquesta encara no l'hem entrat, però ja que en parlem, anuncio que ho farem, falten reglaments per acabar-la de desenvolupar.

Per tant, està molt bé l'obra legislativa, però, aleshores, ja que avui estem parlant de l'orientació política del Govern, des d'una posició no extremadament virulenta, sinó al contrari, recordem al Govern que encara que vinguin les vacances, hauria de fer un esforç per acabar els reglaments.

La Llei de la confidencialitat de dades que acaba de parlar el cap de Govern, doncs, també li he de recordar que quan es va dissoldre el CNIA, el nostre portaveu en aquell debat, el company Josep Dallerès, va plantejar la qüestió de la confidencialitat de les dades, i el Sr. cap de Govern es va comprometre que al mes de maig -ja estem al juny, tampoc estem molt lluny- la tindríem, i que ens la faria passar. No la tenim, i ho recordo. Perquè és clar, l'ha situat aquí en una llista. I que quedi clar que entenem que hi ha una certa urgència, també, en què la tramitin, aquesta llei.

I acabo dient que, efectivament, no hauríem de portar el debat centrat únicament amb el que se

sent a les tertúlies de la ràdio. Però és clar, si en una tertúlia o en unes declaracions de ràdio hi va un representant del Govern, o hi anem representants dels grups parlamentaris, el que es diu després surt als mitjans, i per tant és una opinió pública, jo diria responsable. Si algun dia publiquen una opinió nostra que ens sembla que no correspon, ja la desmentirem. I segur que el Govern farà el mateix. Si no ho desmenteix, jo no puc fer altrament que pensar que aquesta és l'opinió del Govern. I amb això m'he guiat.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

El Govern vol tornar a intervenir?

Bé, si no hi ha cap altra intervenció...

Sí?

El Sr. Jordi Mas:

Sr. síndic, només una petita...

El Sr. síndic general:

És per al·lusió?

El Sr. Jordi Mas:

No, és més aviat una pregunta. Tenim una proposta de resolució per fer, que s'ha comentat en aquesta sala. S'han d'entrar igualment conjuntament? Jo penso...

El Sr. síndic general:

Perdó, no l'he entès. Les propostes...

El Sr. Jordi Mas:

...termini per presentar propostes de resolució. Nosaltres tenim una proposta de resolució sobre la Carta Social. El Grup Socialdemòcrata també la té. Efectivament penso que se'n poden entrar dos. Demano. No sé si s'hauria...

El Sr. síndic general:

Sí, efectivament, poden entrar les dos propostes de resolució. El que passa és que tractant-se del mateix, s'haurà de veure si a l'hora de la votació, la primera que es voti, -vull dir l'altra-, si hi pot haver algun pacte, tractant-se de dos propostes idèntiques. En aquest cas, però, no es podrien votar dos vegades propostes idèntiques. És

únicament això, però es poden entrar perfectament.

El Sr. Jordi Mas:

D'acord, moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Bé, si no hi ha més intervencions, dono per acabat el debat.

Se suspèn la sessió fins a les quatre de la tarda, per tal, justament, que els grups parlamentaris puguin presentar propostes de resolució, i els recordo simplement que el termini màxim per a la presentació de resolucions serà les 15.30h de la tarda.

Moltes gràcies.

Se suspèn la sessió.

(Són les 13h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 16.05h)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió.

S'han presentat quatre propostes de resolució, totes elles admeses per la Sindicatura, propostes que s'estan distribuïnt o se'ls hi han distribuït... sí, que s'estan distribuïnt en aquests moments.

Us recordo breument el procediment, primer es procedirà a la defensa de les propostes de resolució segons l'ordre de presentació. Una vegada feta l'exposició per part dels grups parlamentaris, se suspendrà la sessió per tal que cada grup pugui analitzar la proposició, la posició respecte a les diferents propostes de resolució presentades. I al reprendre la sessió indicaran la seva posició respecte a les altres propostes presentades. I finalment indicaran el text que sotmeten a votació.

Passarem, doncs, de seguit, a la presentació de la primera Proposta de resolució registrada amb el número 657-A, i presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Intervé per exposar la proposta... és la 657-A, Sr. Miquel Alís teniu la paraula.

El Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

"Vist que el poble andorrà, amb plena llibertat i independència i en exercici de la seva pròpia

sobirania, el dia 14 de març del 1993 va aprovar per àmplia majoria la Constitució que, en el seu article primer, proclama que Andorra és un estat de dret, democràtic i social;

Atès que l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, en l'informe 182/1994 sobre la demanda d'adhesió d'Andorra a aquesta organització, insta el Principat d'Andorra a signar i ratificar ràpidament la Carta Social Europea;

Atès que el Principat d'Andorra, des de l'any 1994, forma part dels estats membres del Consell d'Europa i que la pertinença a aquest organisme internacional comporta el compromís ineludible de respectar els drets fonamentals de la persona, entre els quals els drets econòmics i socials;

Atès que la Carta Social Europea, en la seva versió inicial de l'any 1961 o en la seva versió més actual de 1996 és un tractat bàsic a nivell europeu per garantir els drets econòmics i socials;

Vista la proposta d'acord, presentada el dia 4 d'octubre de 2000, pels consellers generals de l'oposició, relativa a encomanar al Govern que l'Estat andorrà, abans del 31 de desembre de 2000, figurés entre els estats signataris de la Carta Social Europea revisada;

Atès que el Principat d'Andorra va signar la carta Social Europea revisada el dia 6 de novembre de 2000;

Atès que, en la sessió del Consell General de data 9 de novembre de 2000, el Sr. cap de Govern va manifestar solemnement que la ratificació de la Carta Social es faria en un termini molt breu, a ser possible abans d'acabar l'any 2000, ja que la voluntat i intenció del Govern era que Andorra passés a ser un dels darrers estats que havia signat la Carta Social Europea revisada i ser un dels primers estats en ratificar-la;

Atès que ja han passat prop de vint mesos des que el Sr. cap de Govern va fer les manifestacions esmentades, sense que, fins a la data, el Govern hagi procedit a tramitar la proposta de ratificació davant aquesta Cambra legislativa;

Atès que la carta Social Europea va entrar en vigor el 26 de febrer de 1965 i que la Carta Social Europea revisada va entrar en vigor l'1 de juliol de 1999 i que des de llavors la immensa majoria dels països europeus desenvolupats no

únicament han signat, sinó que també han ratificat, una o altra versió;

Atès que la sola signatura de la Carta Social Europea, si no va seguida de la posterior ratificació, no deixa de ser únicament una declaració de bones intencions, sense cap mena de transcendència jurídica ni pràctica;

Atès que el Sr. Álvaro Gil-Robles, comissari europeu per als drets humans, en l'informe al Comitè de Ministres i a l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa sobre la seva visita a Andorra durant el mes de gener del 2001, palesa la urgent necessitat que el Principat d'Andorra ratifiqui la Carta Social Europea per tal de millorar els problemes constatats en matèria laboral i de protecció social;

Atès que el capítol cinc del títol segon de la Constitució proclama tota una sèrie de drets i principis econòmics, socials i culturals, els quals, de conformitat amb l'article 39.3 de la Constitució, conformen la legislació i l'acció dels poders polítics, però només poden ser invocats en els termes fixats per l'ordenament jurídic;

Atès que des de l'aprovació de la Constitució fins a la data, el desenvolupament legislatiu dels drets socials reconeguts en el capítol cinc del títol segon ha estat pràcticament inexistent;

Atès que la ratificació de la Carta Social Europea comportarà, sense cap mena de dubte, un impuls importantíssim en l'elaboració i aprovació dels textos normatius que desenvolupin i concretin els grans principis socials i laborals que es contemplen en la mateixa;

Atès que en el discurs efectuat pel Sr. cap de Govern, en l'actual debat d'orientació política del Govern, no hi ha cap manifestació en contra, ans al contrari, les diverses lleis en l'àmbit de la protecció social que es proposa entrar a tràmit en el futur immediat, segons va manifestar, serien totalment respectuoses amb els principis recollits en la Carta Social Europea revisada;

Atès que properament l'Estat andorrà celebrarà el desè aniversari de l'aprovació de la Constitució i que la ratificació, per part del Consell General, d'un tractat de la importància de la Carta Social Europea, constituiria una excel·lent forma de celebrar aquesta efemèride i de ratificar el compromís del poble andorrà, representat pel Consell General, amb els principis constitucionals;

Per tot l'exposat, el Consell General adopta la següent:

Resolució

S'encomana al Govern que, per tot abans del proper 14 de març del 2003, data del desè aniversari de l'aprovació de la Constitució del poble andorrà, presenti a tràmit parlamentari la proposta de ratificació de la Carta Social Europea, signada per Andorra el dia 6 de novembre del 2000."

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem, doncs, a la segona proposta de resolució que ha estat registrada amb el número 658-A, i ha estat presentada, també, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Intervé per exposar la resolució, el Sr. Francesc Rodríguez. Teniu la paraula.

El Sr. Francesc Rodríguez:

Gràcies Sr. síndic.

"El Grup Parlamentari Socialdemòcrata, després d'escoltar les manifestacions del cap de Govern exposades ahir en el discurs pel debat d'orientació política i ateses totes les consideracions detallades en els punts que segueixen, demana als altres grups parlamentaris i a tots i cadascun dels consellers generals presents de votar favorablement la següent:

Proposta de resolució

Vist,

Que ja des dels anys 60 del segle passat existeix un neguit per part de les institucions andorranes pel que fa a la protecció del nostre patrimoni històric, cultural i artístic, materialitzat a partir del 1974 amb l'inici de l'Inventari General del Patrimoni Cultural,

Que el 1983 el Consell General va aprovar la Llei del patrimoni cultural i natural, que per manca de posterior desplegament legal pràcticament no ha estat aplicada mai,

Que l'article 34 de la Constitució obliga l'Estat a garantir la conservació, la promoció i la difusió del patrimoni històric, cultural i artístic d'Andorra,

Que el 1993, ara fa nou anys, es van iniciar els treballs de definició del patrimoni cultural i les diferents formes de protecció d'aquest,

Que el 1994 es va signar i el 1995 es va ratificar la Convenció cultural europea (París del 1954), que el 1998 el Govern va signar i aquesta Cambra va ratificar el Conveni europeu sobre la protecció del patrimoni arqueològic (revisat, Carta de la Valetta del 1992) i que un any més tard es va signar i ratificar el Conveni per a la salvaguarda del patrimoni arquitectònic d'Andorra (Carta de Granada del 1985)... -perdó d'Europa-, patrimoni arquitectònic d'Europa (Carta de Granada del 1985),

Que el 1996 el Govern va comptar amb un ajut econòmic de la UNESCO per redactar un primer esborrany de llei, que va ser encarregat al professor de la universitat de Saragossa i consultor de la UNESCO Luís Alberto Pomed Sánchez, i que va ser presentat al llavors Ministeri d'Afers Socials i Cultura,

Que el mes de desembre del 2000 es va aprovar la Llei d'ordenació del territori i urbanisme, en la que consta la necessitat de protegir el patrimoni cultural i en la que es fa referència al Catàleg descrit en la Llei del 1983,

Que a partir de l'aprovació d'aquesta darrera llei ha estat lliurada als comuns còpia de l'inventari del patrimoni arquitectònic, element essencial a tenir en compte en el moment de dissenyar els plans generals i especials d'urbanisme,

Que també a partir de l'aprovació de la Llei d'ordenació del territori i urbanisme la competència d'autorització de llicències d'obres majors és plenament comunal, que els diferents serveis del Govern ja no tenen el control sobre les mateixes i que aquest fet pot provocar, encara que sigui per inadvertència, actuacions contràries a la protecció del nostre patrimoni,

Que la legislació andorrana actual en matèria de patrimoni cultural és insuficient i obsoleta per arribar a les exigències de les convencions europees signades i ratificades per l'Estat andorrà,

Que la societat civil, a través d'organitzacions com ICOM, ICOMOS, Velles Cases Andorranes, Col·legi d'Arquitectes d'Andorra o Àgora Cultural, ha expressat públicament les seves inquietuds sobre la precària situació que a nivell legislatiu es troba el nostre patrimoni cultural,

Que ens trobem en una situació irreversible pel que fa a la protecció d'alguns immobles, com la Casa Palau de Sant Julià de Lòria o la Casa Doret d'Andorra la Vella, i que està pendent de decisió (en algun cas judicial) l'enderrocament

d'altres edificis encara més emblemàtics del patrimoni nacional i que, per tant, la urgència de legislar per protegir aquest patrimoni és més que evident,

Que en els darrers cinc anys i en repetides ocasions els ministres encarregats de la Cultura han comunicat a la ciutadania la seva voluntat que la Llei del patrimoni cultural arribés a aquesta Cambra,

Que la desafortunada publicitat que des del Govern s'ha fet en els darrers temps de la imminent presentació al Consell General del Projecte de llei del patrimoni cultural ha estat, en part, la responsable que alguns propietaris de béns arquitectònics inventariats en l'Inventari general del patrimoni cultural d'Andorra, hagin demanat autoritzacions per enderrocar aquests immobles,

Que tots els grups parlamentaris han expressat l'interès que manifesten per la protecció i la salvaguarda del patrimoni cultural d'Andorra, i finalment,

Que el cap de Govern va afirmar en el seu discurs d'investidura del 6 d'abril de l'any passat que la llei de protecció del patrimoni cultural d'Andorra ja estava enllestida,

El Consell General adopta la següent:

Resolució

S'insta al Govern a presentar a tràmit parlamentari de forma immediata, i com a molt tard abans de l'inici del proper període de sessions, el projecte de llei del patrimoni cultural, per tal que pugui ser debatut en aquesta Cambra i que la llei pugui ser aprovada abans del final d'aquest any."

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Passem, doncs, a la tercera Proposta de resolució que ha estat registrada amb el número 659-A, i ha estat presentada pels consellers generals Jordi Mas Torres, Josep Garrallà Rossell, Joan Monegal Blasi i Olga Forné Angrill.

Intervé per exposar la proposta la Sra. Olga Forné. Teniu la paraula.

La Sra. Olga Forné:

Gràcies Sr. síndic.

"A Andorra, malgrat ens costi haver-ho de reconèixer, existeixen problemes de

drogaaddicció. Podem pensar que no hauria de passar; podem estar molt lluny d'imaginar que ens pot afectar de prop. El fet és que el jovent d'Andorra està exposat a l'igual que ho està en els països del nostre entorn.

Intentar desenvolupar un pla d'acció a nivell nacional i global és certament necessari però no suficient.

Els quatre consellers signants del Grup Mixt, constatem que els pacients que presenten símptomes d'addicció puntual o crònica estan internats en el centre de salut mental. No discutim el fet que en molts casos, el tractament que necessiten aquests pacients és a posteriori d'ordre psicològic amb una atenció especialitzada en el coneixement de la causa que motiva la presa de substàncies tòxiques, al·lucinògenes o d'altres conegudes com drogues dures.

No dubtem de l'eficàcia del centre de salut mental, molt al contrari, ni del personal dedicat al pacient amb total devoció i vocació.

No obstant això, el centre de salut mental també acull pacients quina primera patologia és de desordre psicològic. Entenem que el primer tractament que han de rebre els pacients amb dependència o addicció a les drogues sintètiques o d'altra naturalesa ha de ser un programa exhaustiu de desintoxicació.

En un segon pas, sense que aquesta sigui menys important, es tracta d'un seguiment especialitzat en la recerca de la causa mental i en l'ajuda al desenvolupament de criteris d'opinió i d'enfortiment de la personalitat.

Amb aquesta finalitat, proposem la creació d'una unitat especialitzada en la desintoxicació de qualsevol addicció, separada del centre de salut mental de l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell.

Com a segon punt de la nostra proposta, animem el Govern a dissenyar i impulsar campanyes de sensibilització, i sobretot que no es dubti ni un sol segon en ensenyar els efectes més nocius del consum, mostrant amb objectivitat però amb contundència els pitjors efectes de la droga en la personalitat i en l'entorn familiar. La prevenció no només es pot planificar des dels mitjans repressius o judicials. La prevenció passa per una difusió màxima de la informació amb plena implicació de les nostres institucions públiques per garantir la salut de la població més influenciable o vulnerable amb la recerca d'un objectiu clar: que les drogues no s'enduguin els nostres fills."

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem, doncs, a la quarta i última proposta de resolució que ha estat registrada amb el número 660-A, i ha estat presentada, també, pels consellers Jordi Mas Torres, Josep Garrallà Rossell, Joan Monegal Blasi i Olga Forné Angrill.

Intervé per exposar la proposta, la Sra. Olga Forné. Teniu la paraula.

La Sra. Olga Forné:

Gràcies Sr. síndic.

"Vist que les escoles d'Andorra han d'anar a l'estranger per mostrar als seus alumnes el que és una explotació agrícola i ramadera.

Vist que el Govern disposa en l'actualitat de terrenys i locals que podrien acollir perfectament una explotació agrícola, entre altres els de Casa Rossell.

Es proposa l'estudi de viabilitat per la creació d'una Granja Escola on els infants del nostre país podran veure el que és i el que representa una explotació agrícola i ramadera amb tot el que comporta l'experiència d'estar en contacte amb la natura i amb el bestiar propi del nostre país."

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Acabada, doncs, la presentació de les propostes de resolució, se suspèn la sessió per una durada de mitja hora aproximadament abans de sotmetre aquestes propostes a votació.

Se suspèn la sessió

(Són les 16.20h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 17.20h)

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, es reprèn la sessió.

Demanaria en primer lloc que els grups parlamentaris que ho desitgin vulguin indicar la seva posició respecte a les propostes de resolució presentades pels altres grups.

Pel Grup Mixt alguna intervenció...?

Pel Grup Socialdemòcrata...? Tampoc?

Pel Grup Lliberal...? Tampoc?

Cap intervenció?

Doncs passarem a la votació de les diferents propostes de resolució presentades.

Demanaré primerament als autors de les propostes que indiquin quin és el text que se sotmet finalment a votació, i procedirem posteriorment a la mateixa.

Començarem per la primera proposta de resolució que és la registrada amb el número 657-A.

Sr. Miquel Alís, si ens vol indicar el text, si us plau, que sotmeteu a votació?

El Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs, proposem a votació la Proposta de resolució següent:

"S'encomana al Govern que, per tot abans del proper 31 de desembre del 2003, any del desè aniversari de l'aprovació de la Constitució pel poble andorrà, presenti a tràmit parlamentari la Proposta de ratificació de la Carta Social Europea, signada per Andorra el dia 6 de novembre del 2000."

El Sr. síndic general:

Bé, moltes gràcies.

Bé, doncs, si no hi ha intervencions, i no hi ha cap objecció, proposo l'aprovació per assentiment de la proposta?

Doncs, queda aprovada.

Passem a la segona proposta que és la registrada amb el número 658-A. El text que se sotmet a l'aprovació... Sr. Francesc Rodríguez, en voleu donar lectura, si us plau.

El Sr. Francesc Rodríguez:

Sí, el text que el Grup Socialdemòcrata sotmet a votació és el següent:

"Resolució

S'insta al Govern a presentar a tràmit parlamentari de forma immediata, i com a molt tard abans del final del proper període de sessions, el Projecte de llei del patrimoni cultural, per tal que pugui ser debatut en aquesta Cambra i que la Llei pugui ser aprovada

en el termini més breu possible."

El Sr. síndic general:

Molt bé, moltes gràcies.

Doncs, en aquest cas si no hi ha intervencions i si no hi ha cap objecció, també proposo l'aprovació per assentiment de la proposta?

Doncs, queda aprovada.

Passem a la tercera proposta que és la registrada amb el número 659-A. Demanaria, en aquest cas, a la

Sra. Olga Forné que ens digués quin és el text que se sotmet a l'aprovació.

La Sra. Olga Forné:

Gràcies Sr. síndic.

"Proposem la creació d'una unitat especialitzada en la desintoxicació de qualsevol addicció, separada del centre de salut mental de l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell.

Com a segon punt de la nostra proposta, animem el Govern a dissenyar i impulsar campanyes de sensibilització i sobretot que no es dubti ni un sol segon en ensenyar els efectes més nocius del consum, mostrant amb objectivitat però amb contundència els pitjors efectes de la droga en la personalitat i en l'entorn familiar."

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Doncs, també, en aquest cas, si no hi ha cap intervenció i cap objecció, també proposo l'aprovació per assentiment de la proposta?

Doncs, queda aprovada.

Passem a la quarta i última proposta que és la registrada amb el número 660-A. El text que se sotmet a aprovació... Sra. Olga Forné, si us plau, si en voleu donar lectura.

La Sra. Olga Forné:

Gràcies Sr. síndic.

"Es proposa l'estudi de viabilitat per la creació d'una Granja Escola on els infants del nostre país podran veure el que és i el que representa una explotació agrícola i ramadera amb tot el que comporta l'experiència d'estar en contacte amb la natura i amb el bestiar propi del nostre país."

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Bé, Moltes gràcies.

Bé, doncs, si no hi ha cap intervenció, i si no hi ha cap objecció, també proposo l'aprovació d'aquesta proposta per assentiment?

Doncs, queda aprovada.

Moltes gràcies.

S'aixeca la sessió.

(Són les 17.30h)